

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босна и Херцеговина

Predmet broj: S1 1 K 024139 17 Kri

Datum: objavljivanja 21.04.2022. godine
pismenog otpravka 07.07.2022. godine

Pred sudskim vijećem u sastavu: sudija Zoran Božić, predsjednik vijeća
sudija Mediha Pašić, član
sudija Mira Smajlović, član

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

protiv

DRAGANA VIKIĆA, JUSUFA PUŠINE, NERMINA UZUNOVIĆA I MLADENA
ČOVČIĆA

PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Vesna Ilić

Branilac optuženog Dragana Vikića: advokat Adna Doboilić

Branilac optuženog Jusufa Pušine: advokat Nikica Gržić

Branilac optuženog Nermina Uzunovića: advokat Fadil Abaz

Branilac optuženog Mladena Čovčića: advokat Mirza Kovač

SADRŽAJ

IZREKA	3
O b r a z l o Ź e n j e	8
I KRIVIČNI POSTUPAK	8
A. OPTUŽNICA I GLAVNI PRETRES.....	8
B. PROCESNE ODLUKE	10
Mjere zaštite za svjedoke	10
Isključenje javnosti	10
Ponovni početak glavnog pretresa (član 251. stav 2. ZKP BiH).....	12
Izuzeci od neposrednog izvođenja dokaza (član 273. stav 2. ZKP BiH)	13
Izmjena redoslijeda izvođenja dokaza.....	16
Odluka o Prijedlogu Tužilaštva BiH za prihvatanje utvrđenih činjenica	17
C. DOKAZNI POSTUPAK.....	21
D. ZAVRŠNE RIJEČI.....	24
II STANDARDI DOKAZIVANJA	33
III NALAZI SUDA	37
Zarobljavanje pripadnika rezervnog sastava JNA u naselju Dobrinja	39
Dovođenje zarobljenih pripadnika JNA u SJB Novi Grad	42
Ubistvo zarobljenika ispred Doma policije	47
Optuženi Nermin Uzunović i Mladen Čovčić – ubistvo i paljenje tijela ubijenih zarobljenika	69
Optuženi Dragan Vikić i Jusuf Pušina.....	78
Nepostojanje efektivne kontrole optuženih Dragana Vikića i Jusufa Pušine.....	86
IV TROŠKOVI KRIVIČNOG POSTUPKA I IMOVINSKOPRAVNI ZAHTJEV	92
V ANEKS	93

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel I za ratne zločine, u vijeću sastavljenom od sudije Zorana Božića, kao predsjednika vijeća, te sudija Medihe Pašić i Mire Smajlović, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika Amele Spahić, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Dragana Vikića i drugih, zbog postojanja osnovane sumnje da su počinili krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. tačka a), u vezi sa članom 29. i 180. stav 1. i 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), povodom optužnice Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 27.12.2016. godine, koja je potvrđena dana 13.01.2017. godine, nakon održanog usmenog i javnog glavnog pretresa na kojem je u jednom dijelu bila isključena javnost, u prisustvu tužiteljice Tužilaštva BiH Vesne Ilić, branilaca optuženih Dragana Vikića, Jusufa Pušine, Nermina Uzunovića i Mladena Čovčića, advokata Adne Dobožlić, Nikice Gržića, Fadila Abaza i Mirze Kovača, donio je i dana 21.04.2022. godine javno objavio sljedeću:

P R E S U D U

OPTUŽENI:

1. DRAGAN VIKIĆ, sin Rade i Zore, djevojački Jovanović, rođen 08.10.1955. godine u Sarajevu, nastanjen na adresi ..., po nacionalnosti ..., državljanin ..., po zanimanju profesor na Fakultetu za fizičku kulturu, oženjen, otac jednog punoljetnog djeteta, završio Fakultet za fizičku kulturu, vojni rok služio 1981/1982. godine u Pančevu, ima policijski čin, odlikovan Plaketom bezbjednosti SFRJ, ukazom Predsjedništva SFRJ odlikovan Ordenom rada sa srebrnim vijencem, odlikovan "Zlatnim ljiljanom", odlikovan ratnom zlatnom policijskom značkom i mirnodopskom policijskom značkom, dobitnik "Šestoaprilske nagrade" Grada Sarajeva i Povelje općine Centar i Grada Zenica, srednjeg imovnog stanja, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak protiv istog;

2. JUSUF PUŠINA zvan "Juka", sin Osmana i Kadrije, djevojački Duran, rođen 22.09.1949. godine u Prijepolju, Republika Srbija, nastanjen na adresi ..., po nacionalnosti ..., državljanin ..., po zanimanju magistar pravnih nauka, penzioner, udovac, otac dvoje punoljetne djece, završio Fakultet kriminalističkih nauka i postdiplomski studij na Pravnom fakultetu u Sarajevu, vojni rok služio 1972. godine u Kruševcu, odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima i Medaljom rada, te priznanjem "Policajska zvijezda", srednjeg imovnog stanja, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupka protiv istog;

3. NERMIN UZUNOVIĆ zvan "Šok", sin Esada i Zehre, djevojački Buhić, rođen 08.01.1957. godine u Doboju, nastanjen na adresi ..., po nacionalnosti ..., državljanin ..., po zanimanju bravar, oženjen, otac dvoje djece, završio osmogodišnju školu i dvije godine bravarskog zanata, nezaposlen, oslobođen od služenja vojnog roka, lošeg imovnog stanja, osuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak protiv istog i

4. MLADEN ČOVČIĆ zvan "Rogatica", sin Ante i Anice, djevojački Nogulica, rođen 21.10.1970. godine u Rogatici, nastanjen na adresi ..., JMB: ..., po nacionalnosti ..., državljanin ..., po zanimanju saobraćajni tehničar, u penziji, razveden, otac dvoje djece, završio srednju saobraćajnu školu, vojni rok služio 1988/1989. godine u Beogradu, ima čin satnika iz rata u periodu 1992-1995. godine, lošeg imovnog stanja, po vlastitom iskazu protiv istog vođen je krivični postupak u Mostaru radi rušenja Starog mosta tokom rata u Bi Hi to pod njegovim pravim imenom Senaid Čavčić, pod kojim imenom je rođen u Rogatici, koje ime je promijenio 1994. godine u Mladen Čovčić, neosuđivan, ne vodi se drugi krivični postupak protiv istog,

na osnovu odredbe člana 284. tačka c) ZKP BiH

OSLOBAĐAJU SE OD OPTUŽBE

da su:

u vrijeme rata i oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini u toku aprila mjeseca 1992. godine, između pripadnika Oružanih snaga Armije BiH i jedinica teritorijalne odbrane i rezervnog sastava JNA, stavljenih pod jedinstvenu komandu Vojske Republike Srpske, stacioniranih u kasarni u Lukavici, koje jedinice su ušle u sastav 1. Sarajevske mehanizovane brigade VP 7512 Vojske Republike Srpske,

Dragan Vikić, u svojstvu komandanta Odreda milicije – Specijalne jedinice MUP-a RBiH (u daljem tekstu Specijalna jedinica) i komandanta jedinica rezervnog sastava Specijalne jedinice MUP-a RBiH, **Jusuf Pušina** u svojstvu pomoćnika ministra za uniformisanu policiju MUP-a RBiH, a **Uzunović Nermin zv. "Šok"** i **Čovčić Mladen zv. "Rogatica"**, u svojstvu pripadnika jedinice rezervnog sastava Specijalne jedinice, zajedno sa njima poznatim pripadnicima Specijalne jedinice i pripadnicima jedinice rezervnog sastava među kojima Herenda Nedžadom i Jusić Edvinom,

postupali suprotno odredbi člana 3. stav 1. tačka a) Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12.08.1949. godine, na način što su:

dana 22.04.1992. godine u Sarajevu, nakon što je na lokalitetu Dobrinja – Aerodromsko naselje, opština Novi Grad, pukla "gusjenica" na transporteru u kojem su se nalazili pripadnici teritorijalne odbrane i rezervnog sastava JNA, stavljeni pod jedinstvenu komandu Vojske Republike Srpske, stacionirani u kasarni u Lukavici, koje jedinice su ušle u sastav 1. Sarajevske mehanizovane brigade VP 7512 Vojske Republike Srpske, Lalović (Ilije) Milivoje, Bjelica (Spase) Đorđe, Marković (Marinka) Zoran, Đerić (Miladina) Dragomir, Đokanović (Mirka) Stevan, Golubović (Đorđa) Vlajko, Vujičić (Bože) Nedeljko i Vukmanović (Jove) Miladin i nakon što su od strane pripadnika teritorijalne odbrane Dobrinja i Stanice milicije Dobrinja zarobljeni, sprovedeni i fizički maltretirani do Stanice milicije Dobrinja od strane okupljenih građana, isti su, po ostvarenoj komunikaciji sa SJB Novi Grad, vozilom sprovedeni u prostorije SJB Novi Grad, gdje su fizički maltretirani od strane građana i naoružanih pripadnika teritorijalne odbrane, na način što su ih rukama i nogama udarali po svim dijelovima tijela,

te su po naredbi načelnika SJB Novi Grad, a iz razloga njihove lične bezbjednosti, vozilima pod pratnjom i pripadnika SJB Novi Grad i naoružanih pripadnika teritorijalne

odbrane, sprovedeni u Dom policije u kojem je bilo sjedište Odreda milicije – Specijalne jedinice MUP-a RBiH,

da bi, uz znanje i odobrenje **Dragana Vikića**, zarobljeni pripadnici VRS-a dolaskom pred Dom policije, sprovedeni u podrumске prostorije, nakon čega su izvedeni na lokalitet Velikog parka ispod Doma policije, prethodno fizički maltretirani od strane pripadnika Specijalne jedinice i pripadnika rezervnog sastava Specijalne jedinice, te su **Uzunović Nermin zv. "Šok"** i **Čovčić Mladen zv. "Rogatica"**, zajedno sa njima poznatim pripadnicima Specijalne jedinice i pripadnicima rezervnog sastava Specijalne jedinice, među kojima Herenda Nedžadom i Jusić Edvinom, pucanjem iz vatrenog oružja, lišili života osam zarobljenih pripadnika Vojske Republike Srpske,

da bi, uz znanje i odobrenje **Pušina Jusufa**, a po naredbi **Vikić Dragana**, pripadnici rezervnog sastava Specijalne jedinice **Uzunović Nermin zv. "Šok"** i **Čovčić Mladen zv. "Rogatica"**, zajedno sa njima poznatim pripadnicima Specijalne jedinice i pripadnicima rezervnog sastava Specijalne jedinice, tijela ubijenih kombijem odvezli na lokalitet Darive, bacili ih u korito rijeke Miljacke, a sutradan ili nakon par dana, tijela polili benzinom i zapalili,

a da **Dragan Vikić**, sa *de iure* i *de facto* ovlastima komandovanja i jedinicama Odreda milicije – Specijalne jedinice MUP-a RBiH i jedinicama rezervnog sastava Specijalne jedinice MUP-a RBiH, iako je kao nadređena i odgovorna osoba znao ili mogao znati da se podređeni mu pripadnici Jedinice spremaju da počine ubistva, nije preduzeo nužne i razumne mjere da ih spriječi u učinjenju ubistva, te iako je znao da su podređeni mu pripadnici Jedinice i počinili ubistvo, naredio uklanjanje tijela, a da nije preduzeo nužne i razumne mjere da počinioci budu kažnjeni, propustivši da ih prijavi nadležnim organima, da obavijesti nadležne organe koji će obaviti uviđaj i da obezbijedi mjesto izvršenja krivičnog djela do dolaska uviđajne ekipe, a **Jusuf Pušina** u svojstvu pomoćnika ministra za uniformisanu policiju, nadređen i komandantu i Odredu milicije – Specijalne jedinice MUP-a RBiH i Jedinicama rezervnog sastava Specijalne jedinice MUP-a RBiH, nakon što je isti dan obaviješten o počinocima i počinjenom ubistvu zarobljenih pripadnika VRS-a, propustio da preduzme nužne i razumne mjere da počinioci budu kažnjeni, saglasivši se da se tijela ubijenih pripadnika VRS-a uklone sa lokaliteta Velikog parka, te propustio da o istom obavijesti

nadležne organe MUP-a RBiH radi obezbjeđenja mjesta izvršenja krivičnog djela i obavljanja uviđaja i da obavijesti nadležne organe R BiH o sudbini osam zarobljenih pripadnika VRS-a,

a iz razloga propuštanja nužnih i razumnih mjera radi obavještanja nadležnih organa MUP-a RBiH i nadležnih organa R BiH, Ministarstvo za narodnu odbranu i Štab teritorijalne odbrane Sarajevo su pod brojem: 02/283-1 od 21.05.1992. godine dostavili Kriznom štabu Srpske demokratske stranke, obavijest da je za vrijeme vođenja oružane borbe 22.04.1992. godine u Dobrinji, nakon zarobljavanja osam pripadnika rezervnog sastava srpske nacionalnosti, obavljen razgovor sa istima, koji su se izjasnili da ne žele povratak u redovne JNA niti prelazak u redove Teritorijalne odbrane RBiH, te su isti pušteni na slobodu,

a posmrtni ostaci tijela Marković (Marinka) Zorana i Vujičić (Bože) Nedeljka ekshumirani su dana 24.06.2008. godine na parceli JKP Gradska groblja Visoko, dok tijela ubijenih Lalović (Ilije) Milivoja, Bjelica (Spase) Đorđa, Đerić (Miladina) Dragomira, Đokanović (Mirka) Stevana, Golubović (Đorđa) Vljajka i Vukmanović (Jove) Miladina nisu nikad pronađena,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava prema ratnim zarobljenicima,

Uzunović Nermin zv. "Šok" i Čovčić Mladen zv. "Rogatica" počinili lišenje drugih osoba života (ubistvo), čime bi počinili krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. tačka a) KZ BiH, u vezi sa članom 180. stav 1. KZ BiH, u vezi sa članom 29. KZ BiH, a **Vikić Dragan**, kao nadređena osoba, znao ili mogao znati da se njemu podređeni spremaju učiniti krivično djelo ubistva ratnih zarobljenika i znao da su njemu podređeni počinili to djelo, propustio da preduzme nužne i razumne mjere da spriječi učinjenje krivičnog djela i da učinioci tog djela budu kažnjeni, čime bi počinio krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. tačka a) KZ BiH, u vezi sa članom 180. stav 2. KZ BiH, a **Pušina Jusuf**, kao nadređena osoba, znao ili mogao znati da su njemu podređeni počinili krivično djelo, te propustio da preduzme nužne i razumne mjere da učinioci krivičnog djela budu kažnjeni, čime bi počinio krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. tačka a) KZ BiH, u vezi sa članom 180. stav 2. KZ BiH.

Optuženi se, u skladu sa odredbom člana 189. stav 1. ZKP BiH, oslobađaju dužnosti naknade troškova postupka, te isti padaju na teret budžetskih sredstava.

Na osnovu odredbe člana 198. stav 3. ZKP BiH, srodnici oštećenih se sa imovinskopравnim zahtjevima upućuju na parnicu.

O b r a z l o ž e n j e

I KRIVIČNI POSTUPAK

A. OPTUŽNICA I GLAVNI PRETRES

1. Optužnicom Tužilaštva BiH broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 27.12.2016. godine, koja je potvrđena dana 13.01.2017. godine, optuženima Draganu Vikiću, Jusufu Pušini, Nerminu Uzunoviću i Mladenu Čovčiću, radnjama opisanim u optužnici, na teret je stavljeno izvršenje krivičnog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. tačka a), u vezi sa članom 29. i 180. stav 1. i 2. KZ BiH.
2. Optuženi su se na ročištu za izjašnjenje o krivnji, održanom dana 27.02.2017. godine izjasnili da nisu krivi za počinjenje krivičnog djela koje im se stavlja na teret potvrđenom optužnicom.
3. Na pretpretresnom ročištu održanom dana 21.03.2017. godine, u skladu sa odredbom člana 233.a ZKP BiH, razmatrana su pitanja relevantna za glavni pretres, odnosno za što efikasnije provođenje postupka.

4. Glavni pretres u predmetu počeo je dana 21.03.2017. godine čitanjem potvrđene optužnice Tužilaštva BiH, te iznošenjem uvodnih riječi Tužilaštva i odbrane. Postupajuća tužiteljica tada je navela da će u toku dokaznog postupka biti saslušani svjedoci i izvedeni materijalni dokazi navedeni u potvrđenoj optužnici, dok će u pogledu drugih dokaza, Tužilaštvo dokazivati da nije sačinjena službena zabilješka o događajima od Dobrinje do Velikog parka, na koji način će dokazivati propuste prvo i drugooptuženog, dok su treće i četvrtooptuženi direktni izvršiocu djela.

5. Tadašnji branilac optuženog Dragana Vikića, advokat Fahrija Karkin, kako je naveo, iznio je samo jedan dio uvodnih riječi, rekavši da će odbrana prvenstveno dokazivati činjenice koje se tiču primjene krivičnog zakona, da odbrana ni jedan dokaz optužbe ne smatra nespornim, kao i da odbrana smatra da je sudija za prethodno saslušanje trebao nezakonite dokaze izdvojiti iz spisa, imajući u vidu načela ekonomičnosti i efikasnosti postupka.

6. Branilac optuženog Jusufa Pušine, advokat Nikica Gržić tada je naveo kako je Tužilaštvo kvalifikovalo djelo po KZ BiH, iako je to trebalo uraditi u skladu sa odredbama KZ SFRJ, koji zakon je poznaje kažnjavanje po komandnoj odgovornosti. Odbrana je također navela da ne spori postojanje oružanog sukoba u inkriminisanom periodu, ali da spori pripadnost oštećenih VRS-u jer ista u to vrijeme nije ni postojala. Odbrana je također navela kako u cjelosti osporava saznanja optuženog Jusufa Pušine o predmetnom događaju, što proizilazi iz dokaza Tužilaštva, kao i da odbrana spori da su lica podređena optuženom počinila krivična djela kako je to opisano u optužnici, ali i primjenu doktrine komandne odgovornosti civilne vlasti u to vrijeme.

7. Branilac optuženog Nermina Uzunovića, advokat Fadil Abaz izjavio je da ostaje kod svega što je odbrana ranije istakla u prethodnim prigovorima na optužnicu, kao i da se odbrana pridružuje navodima drugih branilaca. Kada je u pitanju pravna kvalifikacija koja se odnosi na optuženog, branilac je istakao kako odbrana, cijeneći dokaze dostavljene uz optužnicu, smatra da su navodi optužbe bazirani na pretpostavkama, a ne na dokazima koji bi potvrdili činjenične navode optužnice, te da će odbrana svoju pažnju obratiti na dokaze navedene pod tačkom III prijedloga dokaza i da će se naknadno izjasniti o svom prijedlogu dokaza.

8. I na kraju, tadašnji branilac optuženog Mladena Čovčića, advokat Šefik Cviko, naveo je da odbrana osporava čin ubistva koji se pripisuje optuženog, te da će istog saslušati u svojstvu svjedoka, ali da će predmet dalje voditi drugi branilac, koji će imati dovoljno vremena da se pripremi.

9. Glavni pretres u predmetu okončan je iznošenjem završne riječi odbrane optuženog Mladena Čovčića, dana 18.03.2022. godine.

B. PROCESNE ODLUKE

Mjere zaštite za svjedoke

10. Na glavnom pretresu održanom dana 21.02.2019. godine, postupajuća tužiteljica iznijela je prijedlog da se, prije nego svjedok bude uveden u sudnicu, prema istom odredi mjera zaštite u vidu davanja pseudonima, imajući u vidu da je svjedok oglašen krivim u jednom drugom predmetu, te da njegova porodica s tim nije upoznata, kao i radi zaštite identiteta prilikom svjedočenja u ovom krivičnom predmetu. Svjedok je također potvrdio da zaštitu traži isključivo zbog svoje djece, zbog čega je Vijeće, nakon što se odbrana nije protivila navedenom prijedlogu, istom dodijelio pseudonim "L".

11. Dana 31.05.2018. godine postupajuća tužiteljica navela je da svjedok "C", čije saslušanje je planirano za taj glavni pretres, želi da svjedoči bez bilo kakvih mjera zaštite, što je isti i potvrdio, kazavši da je zaštitu zatražio kada je ranije saslušan, međutim, da mu je tek na glavnom pretresu predočeno šta zapravo predstavljaju te mjere, iste smatrajući nedovoljnim, zbog čega je izjavio da želi svjedočiti u svojstvu javnog svjedoka, što je istom i dozvoljeno, pa je svjedok u nastavku saslušan pod punim imenom i prezimenom – Rifat Mašić.

Isključenje javnosti

12. Na glavnom pretresu održanom dana 10.05.2018. godine, Vijeće je donijelo odluku o isključenju javnosti za kraći vremenski period prilikom svjedočenja svjedoka

“B”, imajući u vidu da je prijetila opasnosti da bi isti, davanjem odgovora na određena pitanja, mogao otkriti svoj identitet.

13. Kada je u pitanju odluka o isključenju javnosti na glavnom pretresu održanom 21.02.2019. godine, već je ranije istaknuto da je tom prilikom javnost isključena radi odlučivanja o prijedlogu za mjere zaštite prema svjedoku “L”.

14. Dana 04.07.2019. godine javnost je isključena za vrijeme obrazlaganja prijedloga Tužilaštva BiH za određivanje dodatnih mjera svjedoku “F”, međutim, obzirom da nisu izneseni argumentovani razlozi za navedeno, nastavilo se saslušanjem svjedoka s prvobitno određenom mjerom zaštite.

15. Na glavnom pretresu održanom dana 05.09.2019. godine, nakon što je braniteljica optuženog Dragana Vikića zamolila da se javnost isključi radi iznošenja privatnih razloga za odgodu glavnog pretresa, Vijeće je istoj udovoljilo.

16. Sjednica je zatvorena za javnost nakratko i na glavnom pretresu održanom dana 17.10.2019. godine, na prijedlog Tužilaštva BiH, a iz razloga obavijesti strankama i braniocima o zdravstvenom stanju svjedoka “G”, čije saslušanje je tek trebalo da se realizuje. Nakon toga, na glavnom pretresu od 21.11.2019. godine, javnost je ponovo isključena za vrijeme iznošenja razloga zbog kojih je svjedoku “G” rješenjem Općinskog suda u Sarajevu oduzeta poslovna sposobnost, kao i zbog navoda postušajuće tužiteljice na okolnosti prijedloga za isključenje javnosti prilikom čitanja iskaza navedenog svjedoka, koji prijedlog je kasnije i odbijen, imajući u vidu da je istoj rečeno da izostavi određene podatke o imenima ljudi čije bi otkrivanje identiteta moglo uzrokovati kršenje mjera zaštite za svjedoka “G”.

17. Prilikom svjedočenja svjedoka optužbe, Munira Alibabića, na glavnom pretresu održanom dana 30.01.2020. godine, Vijeće je nakratko udaljilo javnost, obzirom da je ovaj svjedok trebao dati odgovore koji se tiču jednog od svjedoka s mjerama zaštite, ali i informacije povjerljivog karaktera.

18. Na glavnom pretresu održanom 15.10.2021. godine, javnost je bila isključena iz razloga što je svjedok tražio da se prema njemu odrede mjere zaštite, kako je sam

naveo, "radi porodičnog mira", međutim, imajući u vidu da takvi razlozi nisu bili osnovani, Vijeće je prijedlog odbilo.

Ponovni početak glavnog pretresa (član 251. stav 2. ZKP BiH)

19. U ovom krivičnom predmetu data je saglasnost stranaka i branilaca da se zbog proteka roka od 30 dana između ročišta za glavni pretres, ponovo ne čita potvrđena optužnica, ne iznose već iznesene uvodne riječi, kao i da se ne provode već izvedeni dokazi.

20. Tako je, u toku glavnog pretresa u ovom krivičnom postupku, na nastavku glavnog pretresa održanom na dane 11.05.2017., 06.07.2017., 24.08.2017., 22.03.2018., 23.08.2018., 17.01.2019., 23.05.2019., 05.09.2019., 17.10.2019., 03.09.2020., 20.11.2020., 12.01.2021., 05.03.2021., 28.05.2021., 10.09.2021. i 17.12.2021. godine predsjednik sudećeg vijeća konstatovao da je između nastavaka glavnog pretresa od 21.03.2017. i 11.05.2017. godine, 25.05.2017. i 06.07.2017. godine, 06.07.2017. i 24.08.2017. godine, 18.01.2018. i 22.03.2018. godine, 31.05.2018. i 23.08.2018. godine, 13.12.2018. i 17.01.2019. godine, 04.04.2019. i 23.05.2019. godine, 25.07.2019. i 05.09.2019. godine, 05.09.2019. i 17.10.2019. godine, 05.03.2020. i 03.09.2020. godine, 01.10.2020. i 20.11.2020. godine, 11.12.2020. i 12.01.2021. godine, 12.01.2021. i 05.03.2021. godine, 05.03.2021. i 28.05.2021. godine, 16.07.2021. i 10.09.2021. godine, te glavnog pretresa od 22.10.2021. i 17.12.2021. godine, proteklo više od 30 dana, te je u smislu odredbe člana 251. stav 2. ZKP BiH, Vijeće donijelo odluku da glavni pretres počinje iznova, te su se na svakom navedenom pretresu stranke i branioci izjasnili da nema potrebe da se čita ranije pročitana potvrđena optužnica kao i da se do tada provedeni dokazi ne provode iznova, odnosno da se svjedoci ne pozivaju ponovo i saslušavaju, nego da se koriste iskazi dati na ranijem glavnom pretresu.

21. U vezi s navedenim, a imajući u vidu odredbu člana 251. stav 2. ZKP BiH, kao i prethodnu saglasnost stranaka i branilaca u tom pravcu, Vijeće nije ponovo izvodilo dokaze, već su svi ranije izvedeni dokazi prihvaćeni u ovom postupku.

Izuzeci od neposrednog izvođenja dokaza (član 273. stav 2. ZKP BiH)

22. Odredbom člana 273. stav 2. ZKP BiH propisano je da se po odluci sudije, odnosno vijeća, mogu pročitati i koristiti kao dokaz na glavnom pretresu zapisnici o iskazima datim u istrazi, samo u slučaju ako su ispitane osobe umrle, duševno oboljele ili se ne mogu pronaći, ili je njihov dolazak pred Sud nemoguć, ili je znatno otežan iz važnih uzroka.

23. Imajući u vidu navedeno, Vijeće je, u toku glavnog pretresa odlučilo da se iskazi pojedinih svjedoka, dati u istrazi, pročitaju na glavnom pretresu, obzirom da je Tužilaštvo (odbrane nisu imale prijedloga za čitanje iskaza svjedoka), iznijelo valjane i dokazima potkrijepljene razloge za donošenje navedene odluke.

24. Tako su na glavnom pretresu održanom dana 18.10.2018. godine pročitana dva iskaza preminulog svjedoka Asifa Imamovića¹, dok je okolnost njegove smrti, u spis uložen izvod iz matične knjige umrlih.²

25. Vještak Radojka Golijan, specijalista interne medicine, sačinila je nalaz i mišljenje na okolnosti zdravstvenog stanja svjedoka Eršefa Kulina³ i isti usmeno iznijela na glavnom pretresu održanom dana 18.10.2018. godine.⁴ Tom prilikom, vještak je navela da je obavila neposredni pregled svjedoka u njegovoj porodičnoj kući, kada je svjedoka zatekla u ležećem položaju, zauzimajući prinudni položaj i uz veliko uzglavlje, ističući kako se s istim nije mogla uspostaviti verbalna komunikacija zbog Na osnovu priložene medicinske dokumentacije i tog neposrednog pregleda, vještak zaključuje da svjedok nije u mogućnosti da pristupi na glavni pretres radi davanja iskaza, jer je u veoma teškom zdravstvenom stanju, obzirom da Vještak

¹ Zapisnik o saslušanju svjedoka Asifa Imamovića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 13.09.2007. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asifa Imamovića, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 15.04.2013. godine (dokaz T-20)

² Izvod iz matične knjige umrlih za lice Asif Imamović, općina Centar Sarajevo, broj 08/2-13-79865/18 od 03.09.2018. godine (dokaz T-20)

³ Nalaz i mišljenje vještaka dr Radojke Golijan od 06.10.2018. godine (dokaz S-1)

⁴ Transkript glavnog pretresa od 18.10.2018. godine;

je također istakla da se u skorije vrijeme ne očekuje poboljšanje zdravstvenog stanja svjedoka, a zbog prirode bolesti.

26. Imajući u vidu navedeno, iskaz svjedoka Eršefa Kulina pročitao je glavnom pretresu održanom dana 08.11.2018. godine.⁵

27. Na glavnom pretresu održanom dana 05.09.2019. godine, pročitani su iskazi svjedoka Zlatana Ramića i Ekrema Omeragića⁶, obzirom da su svjedoci preminuli, te su izvodi iz matične knjige umrlih za iste uloženi u spis predmeta.⁷

28. Dana 21.11.2019. godine na glavnom pretresu pročitao je iskaz svjedoka "G", za kojeg je već ranije istaknuto da je utvrđeno oduzimanje poslovne sposobne i dodjeljivanje staratelja u ličnosti njegove supruge, o čemu su kao dokaz u spis uloženi Rješenje Općinskog suda u Sarajevu i Kantonalnog centra za socijalni rad Sarajevo.⁸

29. Nakon što je postupajuća tužiteljica obavijestila Vijeće da se svjedok Petar Simović nalazi na teritoriji Republike Srbije, gdje živi i da ne želi da pristupi na Sud radi svjedočenja, pa niti putem video linka, Vijeće je donijelo odluku da se iskaz tog svjedoka pročita na glavnom pretresu održanom dana 13.02.2020. godine.⁹

⁵ Zapisnik o saslušanju svjedoka Eršefa Kulina, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ 38/06 od 29.11.2011. godine (dokaz T-21)

⁶ Zapisnik o saslušanju svjedoka Zlatana Ramića, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 04.12.2015. godine (dokaz T-36) i Zapisnik o saslušanju svjedoka Ekrema Omeragića, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo, broj KT – 8/01 – RZ od 27.10.2005. godine (dokaz T-37)

⁷ Izvod iz matične knjige umrlih za svjedoka Zlatana Ramića, općina Novo Sarajevo, broj 06-13-29120/18 od 03.10.2018. godine (T-36) i Izvod iz matične knjige umrlih za svjedoka Ekrema Omeragića, općina Novi Grad Sarajevo, broj 02/05-13-35315/2018 od 19.10.2018. godine (T-37)

⁸ Rješenje JU Kantonalni centar za socijalni rad Sarajevo, Služba socijalne zaštite općine Stari Grad, broj 35/I – 11 – 550 – 332/19 od 02.09.2019. godine, Rješenje Općinski sud u Sarajevu, broj 65 0 V 746778 19 V od 19.03.2019. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka "G", Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 04.06.2013. godine (dokaz T-39)

⁹ Zapisnik o saslušanju svjedoka Petra Simovića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 06.10.2006. godine (dokaz T-43)

30. Na glavnom pretresu od 27.02.2020. godine pročitani su iskazi preminulih svjedoka i to: Fahrudina Garibovića¹⁰, Asima Dautbašića¹¹, Sulje Arnauta¹² i Adnana Solakovića¹³, dok su na glavnom pretresu održanom 05.03.2020. godine pročitani iskazi svjedoka: Milorada Potparića¹⁴, Željka Jandrića¹⁵, Adnana Karovića¹⁶, Kose Lalović¹⁷, Spase Lalovića¹⁸ i Stake Vukmanović¹⁹.

¹⁰ Izvod iz matične knjige umrlih za Fahrudina Garibovića, općina Cenar Sarajevo, broj 08/2-13-35422/16 od 13.04.2016. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Fahrudina Garibovića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 21.06.2007. godine (dokaz T-47)

¹¹ Izvod iz matične knjige umrlih za Asima Dautbašića, općina Centar Sarajevo, broj 08/14-17-49531/15 od 23.04.2015. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asima Dautbašića, Kantonalni sud u Sarajevu, broj Ki – 89/01 od 04.06.2001. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asima Dautbašića, Kantonalni sud u Sarajevu, broj Kri – 108/02 od 03.07.2002. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asima Dautbašića, Kantonalni sud u Sarajevu, broj Ki – 83/03 od 01.08.2003. godine (dokaz T-48)

¹² Izvod iz matične knjige umrlih za Sulju Arnauta, općina Centar Sajevo, broj 08/13 – 05 – 304763/11 od 09.11.2011. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Sulje Arnauta, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 09.08.2007. godine (dokaz T-49)

¹³ Izvod iz matične knjige umrlih za Adnana Solakovića, općuna Stari Grad, broj 09 – 13-2914/2015 od 24.11.2015. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Adnana Solakovića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 02.07.2007. godine (dokaz T-50)

¹⁴ Izvod iz matične knjige umrlih za Milorada Potparića, općina Novi Grad Sarajevo, broj 05-13-25366/2015 od 02.10.2015. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Milorada Potparića, Tužilaštvo BiH Sarajevo, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 15.04.2013. godine (dokaz T-51)

¹⁵ Izvadak iz matične knjige umrlih za Željka Jandrića, općina/grad Mostar, broj 04/1-15-4-3215/2016 od 21.06.2016. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Željka Jandrića, Tužiteljstvo BiH, broj KT-RZ 38/06 od 29.02.2012. godine, Mostar, Zapisnik o saslušanju svjedoka Željka Jandrića, Tužiteljstvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 14.02.2014. godine, Mostar, Fotoalbum broj T20 0 KTRZ 0003255 06, od 13.02.2014. godine (dokaz T-52)

¹⁶ Izvod iz matične knjige umrlih za Adnana Karovića, općina Centar Sarajevo, broj 08/14-17-17704/15 od 10.02.2015. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Adnana Karovića broj Ki-Kri – 89/01 od 05.06.2001. godine (dokaz T-53)

¹⁷ Izvod iz matične knjige umrlih za Kosu Lalović, opština Istočna Ilidža, broj 05-202-9/17 od 08.03.2017. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Kose Lalović, Republika Srpska, MUP, Centar javne bezbjednosti, Istočno Sarajevo broj 13-02/4-EPL-81/05 od 27.04.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka-oštećenog, FBIH, KS, Kantonalno tužiteljstvo KS, broj KT-8/01-RZ od 12.05.2006. godine (dokaz T-54)

¹⁸ Izvod iz matične knjige umrlih za Spasu Bjelicu, opština/grad Istočno Novo Sarajevo, broj 05/2-202-1-8/20 od 15.01.2020. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka, Republika Srpska, Centar javne bezbjednosti, Istočno Sarajevo, broj 13-02/4-EPL-82/05 od 27.04.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka-oštećenog, FBIH, KS, Kantonalno tužiteljstvo KS, broj KT-8/01-RZ od 17.05.2006. godine (dokaz T-55)

¹⁹ Izvod iz matične knjige umrlih za Staku Vukmanović, opština/grad Istočna Ilidža, broj 03/1-202-1083/19 od 01.11.2019. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Stake Vukmanović, RS, MUP, Centar javne bezbjednosti, Istočno Sarajevo, broj 13-02/4-EPL-66/05 od 20.04.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka-oštećenog, FBIH, KS, Kantonalno tužiteljstvo KS, broj KT-8/01-RZ od 12.05.2006. godine (dokaz T-56)

31. Vještaci Abdulah Kučukalić i Nermina Bajramagić sačinili su Nalaz i mišljenje na okolnost zdravstvenog stanja svjedoka Sulejmana Babića²⁰, na prethodni prijedlog Tužilaštva i odbrane, a po naredbi Suda BiH, koji su usmeno prezentirali na glavnom pretresu održanom dana 20.02.2020. godine. U zaključcima svog nalaza, vještaci su naveli da svjedok boluje od više vrsta bolesti, među kojima su istom dijagnostificirane epilepsija, demencija srednje teškog stepena, organski afektivni poremećaj, koji je uzrokovan oštećenjem i disfunkcijom mozga, naročito nakon preležanog moždanog udara, koja oboljenja se manifestuju kako na organskom, tako i na psihičkom planu. Dalje je navedeno da svjedok ima slabost u desnim ekstremitetima, poremećaj govora, čitanja, pisanja, računanja, svijesti, afektivnu labilnost, depresivno raspoloženje uzrokovano organskim poremećajima, apatiju, razdražljivost, iritabilnost, pad kognitivnih sposobnosti, a naročito pamćenja, pažnje, apstraktnog rasuđivanja i mišljenja. Zbog opisanih oboljenja, vještaci smatraju da svjedok nije sposoban da pristupi na Sud i dā svoj iskaz u svojstvu svjedoka, kao i da bi učešće u sudskom postupku dovelo do pogoršanja njegovog zdravstvenog stanja, koje je već ugroženo usljed karcinoma bubrega i odstranjenja istog, te da svjedok ni u budućnosti neće biti sposoban pristupiti u svojstvu svjedoka, obzirom da je realno za pretpostaviti da se njegovo zdravstveno stanje neće popraviti.

32. Imajući u vidu ovakav nalaz vještaka, Vijeće je odlučilo da se iskaz svjedoka Sulejmana Babića pročita na glavnom pretresu održanom 03.09.2020. godine i isti uloži u spis.²¹

Izmjena redosljeda izvođenja dokaza

33. Na održanom glavnom pretresu dana 19.12.2019. godine Vijeće je, obzirom na mogućnost koju propisuje odredba člana 261. stav 2. ZKP BiH, izmijenilo redosljed izvođenja dokaza, pa je tako, uslijed izvođenja dokaza Tužilaštva BiH, provelo dokaz

²⁰ Neuropsihijatrijski nalaz i mišljenje za Babić Sulejmana, prof. dr Abdulah Kučukalić od 04.01.2016. godine, sa prilogom Otpusno pismo za Babić Sulejmana, Klinički centar Univerziteta Sarajevo, Neurološka klinika, broj 240/07 od 07.03.2007. godine (dokaz T-45)

²¹ Zapisnik o saslušanju svjedoka Sulejmana Babića, Tužilaštvo BiH broj KT – Rz – 38/06 od 19.06.2007. godine (dokaz T-45)

odbrane optuženog Dragana Vikića i to saslušanjem svjedoka Amira Međića, koji je došao u Bosnu i Hercegovinu u tom periodu, a imajući u vidu načelo ekonomičnosti postupka.

34. Nakon toga, u toku izvođenja dokaza odbrane optuženog Jusufa Pušine, na glavnom pretresu od 10.09.2021. godine, odbrana optuženog Dragana Vikića zamolila je Vijeće da prihvati prijedlog za saslušanje svjedoka koji je doputovao iz Velike Britanije, obzirom da će svjedočenje biti vrlo kratko, ali i da odbrana ranije nije znala da ovaj svjedok ima određena saznanja, koje odbrana smatra bitnim, pa je istog dana izmijenjen redoslijed izvođenja dokaza saslušanjem svjedoka Senada Jušića.

35. Na glavnom pretresu održanom dana 22.10.2021. godine ponovo je izmijenjen redoslijed izvođenja dokaza, pa je, prije saslušanja optuženog Jusufa Pušine u svojstvu svjedoka odbrane, saslušan svjedok odbrane optuženog Mladena Čovčića, svjedok Sabina Čamo, obzirom da se radilo o kraćem iskazu nego što je to bio iskaz optuženog kao svjedoka.

Odluka o Prijedlogu Tužilaštva BiH za prihvatanje utvrđenih činjenica

36. Tužilaštvo BiH je dana 28.02.2020. godine dostavilo Prijedlog broj T20 0 KTRZ 00003255 06 za priznavanje pravosnažno utvrđenih činjenica u presudi MKSJ broj IT-98-29-T *Tužilac protiv Stanislava Galića*. U obrazloženju istog, Tužilaštvo BiH navodi kako su precizirane činjenice koje je MKSJ utvrdio u predmetnoj presudi, a koje su taksativno pobrojane i koje se odnose na postojanje oružanog sukoba na širem području Sarajeva, počev od 06.04.1992. godine. Tako se ističe da su ove činjenice u potpunosti potvrđene drugostepenom presudom u navedenom predmetu, uz uvažavanje žalbe tužioca u pogledu kazne optuženom i da Tužilaštvo BiH predlaže da Vijeće usvoji Prijedlog Tužilaštva BiH i prizna navedene činjenice, imajući u vidu da priznanje ovih činjenica ima opšti karakter, a koje činjenice ni direktno, ni indirektno ne inkriminišu optužene, a što je u skladu sa utvrđenom praksom MKSJ kada je u pitanju priznavanje činjenica utvrđenih u drugim postupcima pred MKSJ. Pored toga, u obrazloženju se navodi da prihvatanje ovih činjenica za cilj ima ekonomičnost postupka, ali i da istovremeno opravdava i načelo suđenja u razumnom roku, kako je to propisano članom 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim

slobodama (Konvencija), te da nema opasnosti da bi se pravičnost ovog postupka mogla dovesti u pitanje ukoliko Sud udovolji dostavljenom Prijedlogu.

37. Obzirom da odlučivanju povodom podnesenog Prijedloga Tužilaštva BiH prethodi izjašnjenje suprotnih stranaka i branilaca, predsjednik sudećeg vijeća je na glavnom pretresu održanom dana 03.09.2020. godine isto i zatražio, te su se odbrane optuženih Jusufa Pušine, Nermina Uzunovića i Mladena Čovčića saglasile s Prijedlogom, dok je braniteljica optuženog Dragana Vikića dostavila naknadno, pismeno izjašnjenje, u kojem navodi da predložene činjenice nisu tačne, a o kojim će se činjenicama svakako govoriti u nastavku postupka, što će odbrana pobijati prilikom izvođenja svojih dokaza, zbog čega iste osporava.

38. Nakon što je razmotrilo podneseni Prijedlog Tužilaštva BiH, kao i izjašnjenja odbrana optuženih, Vijeće je donijelo odluku da predmetni Prijedlog prihvati. Član 4. Zakona o ustupanju daje mogućnost Sudu da iskoristi ranije utvrđene činjenice pravomoćnim odlukama MKSJ u cilju ekonomičnosti postupka, istovremeno štiteći prava optuženog na pravično suđenje. Naime, Zakon o ustupanju predmeta mora se tumačiti kao *lex specialis* u odnosu na ZKP, odnosno odredbe članova 15. i 273., koje se odnose na načelo slobodne ocjene dokaza i neposrednog izvođenja dokaza. Međutim, iako se teret dokazivanja prebacuje sa optužbe na odbranu, bitno je napomenuti da tako utvrđene činjenice predstavljaju oborivu pretpostavku, što znači da odbrana u svakom trenutku može osporavati navedene činjenice.

39. Opšte shvatanje utvrđenih činjenica, kako to pokazuje sudska praksa Suda BiH²² i praksa MKSJ²³, jeste da one stvaraju pravnu pretpostavku vrijednosti te pojedinačne činjenice. I odredbe ZKP BiH²⁴, kao i odredbe Konvencije²⁵, omogućavaju optuženom da osporava bilo koju utvrđenu činjenicu koju je prihvatio Sud. Na taj način zadovoljen je princip pravičnosti i jednakosti u postupanju. Ako imamo u vidu da se svi dokazi prihvaćeni kao utvrđene činjenice mogu osporavati na suđenju korištenjem svih pravnih ili činjeničnih argumenata ili protivdokaza²⁶, slijedi zaključak da je ispoštovan i princip dokaznog postupka. Sud BiH nije obavezan da svoju presudu

²² Neka od rješenja o utvrđenim činjenicama koja su donijela pretresna vijeća Suda BiH:

Rješenje u predmetu protiv *Radovana Stankovića*, predmet br. X-KR-05/70 od 13.7.2006. g; Rješenje u predmetu protiv *Gcjka Jankovića*, predmet br. X-KR-05/161 od 4.8.2006. g; Rješenje u predmetu protiv *Miloša Stupara i dr. (Kravica)*, predmet br. X-KR-05/24 od 3.10.2006. g; Rješenje u predmetu protiv *Momčila Mandića*, broj X-KR-05/58 od 5.2.2007. g; Rješenje u predmetu protiv *Kreše Lučića*, br. X-KR-06/298 od 27.3.2007. g; Rješenje u predmetu protiv *Nenada Tanaskovića*, predmet br. X-KR-06/165 od 26.6.2007. g; Rješenje u predmetu protiv *Žejka Leleka*, predmet br. X-KR-06/202 od 3.7.2007. g; drugo Rješenje u predmetu protiv *Momčila Mandića*, predmet br. X-KR-05/58 od 5.7.2007. g; Rješenje u predmetu protiv *Žejka Mejakića i dr.*, predmet br. X-KR-06/200 od 22.8.2007. g; Rješenje u predmetu protiv *Mitra Raševića i Save Todović*, predmet br. X-KR-06/275 od 2.10.2007. g; Rješenje u predmetu protiv *Jadranka Palije*, predmet br. X-KR-06/290 od 14.11.2007. g; Rješenje u predmetu protiv *Milorada Trbića*, predmet br. X-KR-07/386 od 13.12.2007. g. , Rješenje u predmetu *Paško Ljubičić* broj X-KR-06/241 od 07.01.2008. godine, rješenje u predmetu *Zdravko Mihajević* broj X-KR-07/330 od 07.04.2008. godine i rješenja u predmetu *Predrag Kujundžić* broj X-KR-07/442 od 07.05.2008. godine i od 08.05.2008. godine; Rješenje u predmetu protiv optuženih Darka Mrde i drugih, broj S1 1 K 020819 16 Kri od 28.10.2016. godine

Neke od usmenih odluka o utvrđenim činjenicama koje su kasnije uključene u prvostepenu presudu:

Prvostepena Presuda u predmetu protiv *Neđe Samardžića*, predmet br. X-KR-05/49 od 7.4.2006. g, str. 10.-13.; prvostepena Presuda u predmetu protiv *Dragcja Paunovića*, predmet br. X-KR-05/16 od 26.5.2006. g, str. 13.; prvostepena Presuda u predmetu protiv *Bobana Šimšića*, predmet br. X-KR-05/04 od 11.7.2006. g, par. 49; prvostepena Presuda u predmetu protiv *Nikole Kovačevića*, predmet br. X-KR-05/40 od 3.11.2006. g, str. 19.; prvostepena Presuda u predmetu protiv *Marka Samardžije*, predmet br. X-KR-05/07 od 3.11.2006. g, str. 15.-18.; prvostepena Presuda u predmetu protiv *Radislava Ljubinca*, predmet br. X-KR-05/154 od 8.3.2007. g, str. 15.-20.

Preispitivanje rješenja pretresnih vijeća o utvrđenim činjenicama u drugostepenim presudama:

Drugostepena Presuda u predmetu protiv *Dragcja Paunovića*, predmet br. X-KRŽ-05/16 od 27.10.2006. g, str. 5.; drugostepena Presuda u predmetu protiv *Neđe Samardžića*, predmet br. X-KRŽ-05/49 od 13.12.2006. g, str. 8.-12.; drugostepena Presuda u predmetu protiv *Radovana Stankovića*, predmet br. X-KRŽ-05/70 od 28.3.2007. g, str. 10. (str. 9. verzije na engleskom jeziku); drugostepena Presuda u predmetu protiv *Nikole Kovačevića*, predmet br. X-KRŽ-05/40 od 22.6.2007. g, str. 5.-6.

²³ Do sada najbolje razrađen primjer koji daje pregled prakse MKSJ/MKSR: Odluku o činjenicama o kojima je presuđeno u predmetu protiv *Vujadina Popovića i dr.*, predmet br. IT-05-88-T od 26.9.2006. g, kojom se dodatno razrađuju kriteriji obrazlagani u dvjema odlukama MKSJ-a o činjenicama o kojima je presuđeno, u predmetu protiv *Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-T od 28.2.2003. g. i 24.3.2005. g.

²⁴ Član 6. stav 2. ZKP BiH

²⁵ Član 6. stav 3. tačka d) EKLJP

²⁶ Utvrđene činjenice su dokazi i mogu se osporavati kao i svi drugi dokazi svim sredstvima koja su procesno dopuštena. Ocjenu da li je osporavanje bilo uspješno ili ne donosi Sud u svojoj pravomoćnoj presudi. Isti zaključak je donio Sud BiH u svom Rješenju o utvrđenim činjenicama u predmetu protiv *Jadranka Palije*, predmet br. X-KR-06/290 od 14.11.2007. g, na str. 5.

temelji na nekoj činjenici utvrđenoj u presudama MKSJ. Umjesto toga, utvrđene činjenice prihvataju se i razmatraju u svjetlu svih dokaza izvedenih tokom suđenja, u skladu sa principom slobodne ocjene dokaza, propisanom u članu 15. ZKP BiH. Usvajanjem ovakvog pristupa ispoštovan je osnovni princip pretpostavke nevinosti iz člana 3. stav 1. ZKP BiH i člana 6. stav 2. Konvencije. Relevantna sudska praksa Evropskog suda za ljudska prava podržava ovakav pristup, ali pod uslovom da se optuženom pruži mogućnost osporavanja prihvaćenih činjenica.²⁷

40. U predmetu Suda BiH broj X-KR-05/24 protiv optuženih *Miloša Stupara i dr.*, sudeće vijeće je dana 03.10.2006. godine donijelo rješenje u kojem je navelo kriterije koje je smatralo odgovarajućim za primjenu prilikom korištenja svog diskrecionog prava iz člana 4. Navedeni kriteriji uzimaju u obzir prava optuženih, zaštićenim zakonima Bosne i Hercegovine, a koji uključuju osnovna prava zaštićena Konvencijom. U isto vrijeme, Vijeće je uzelo u obzir dosadašnju praksu MKSJ u tumačenju pravila 94. Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ.

41. Član 4. Zakona o ustupanju, kao ni ZKP BiH, ne daju smjernice na koji način Vijeće treba cijeliti takve činjenice. Međutim, u predmetu *Tužilac protiv Momčila Krajišnika* ²⁸, navedeni su kriteriji prihvatljivosti predloženih utvrđenih činjenica dokazanim, koji kriteriji su prihvaćeni praksom ovog suda, a koje u konkretnom slučaju prihvata i ovo Vijeće.

42. Činjenica mora biti uzeta iz jedne ili više određenih tačaka presude pretresnog ili žalbenog vijeća MKSJ i ne smije biti nejasno ili uopšteno vezana za presudu. Ona mora biti razumljiva sama po sebi, tj. i onda kada je izvučena iz konteksta. Formulacija činjenice mora biti slična izvornoj tački, ali da bi se osigurala razumljivost, ona može biti neznatno izmijenjena. Vijeće konstatuje da činjenice navedene u dispozitivu ovog rješenja zadovoljavaju ovaj kriterij, zbog čega ih je i prihvatilo.

²⁷ Presuda Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Salabiaku p. Francuske*, donesena 07.10.1988. g, 13 EHRR 379, par. 28.-29. Vidi i obrazloženje u Rješenju o utvrđenim činjenicama u predmetu protiv *Milorada Trbića*, predmet br. X-KR-07/386 od 13.12.2007. g, str. 12.

²⁸ Predmet br. IR-00-39-T, Rješenje po prijedlozima optužbe za prihvatanje činjenica o kojima je presuđeno i za prihvatanje pisanih izjava svjedoka shodno Pravilu 92 *bis*, od 28.02.2003;

43. Vijeće je našlo da su predložene činjenice relevantne za predmetni krivični postupak, te je iste i prihvatilo, ali, s druge strane, iako je suština postupka prihvatanja utvrđenih činjenica u tome da se „uštedi“ na vremenu i resursima koji bi bili utrošeni na dokazivanje konteksta događaja, stranke i branioci će imati priliku da činjenice, koje je Vijeće našlo relevantnim, dokazuju neposrednim sučeljavanjem (protu)dokaza na glavnom pretresu.

44. Sve činjenice koje je Tužilaštvo BiH predložilo i koje je Vijeće prihvatilo, ispunjavaju ovaj kriterij. Vijeće je, naime, nakon izvršenog uvida u Presudu Pretresnog vijeća u predmetu *Tužilac protiv Stanislava Galića*, ustanovilo da sve predložene činjenice ispunjavaju i ovaj kriterij, odnosno da predložene činjenice predstavljaju autentične činjenice iz pravomoćnih presuda, te su kao takve i prihvaćene dokazanim i temeljem ovog kriterija.

45. Vijeće je utvrdilo da činjenice ne potiču iz presuda koje se zasnivaju na sporazumu o potvrdnom izjašnjavaњу o krivnji.

46. Vijeće je, uvidom u predložene činjenice, utvrdilo da predložene činjenice neće u toku postupka stvoriti razuman spor između stranaka u postupku.

47. U vezi navedenog kriterija, Vijeće ističe da odbrana uopšte nije ni isticala prigovor u pogledu valjanosti određene činjenice u vezi ovog kriterija, niti je Vijeće ustanovilo da je bilo koja od prihvaćenih činjenica u suprotnosti sa ovim kriterijem.

48. Vijeće je našlo da predložene i prihvaćene činjenice zadovoljavaju i ovaj kriterij.

C. DOKAZNI POSTUPAK

49. U toku glavnog pretresa, kao svjedoci Tužilaštva BiH, saslušani su: Ferid Mujezinović i Senad Memišević dana 11.05.2017. godine, Almir Vejo i Srđan Tešanović dana 25.05.2017. godine, Jasmin Idrizović i Nedžad Lizde dana 06.07.2017. godine, Murat Šabanović i Hajrudin Šuman dana 24.08.2017. godine, Sabit Hadžić i Sado Halilović dana 07.09.2017. godine, Refik Šatara i Muhidin Dizdar dana 05.10.2017. godine, Slavko Mutić i Joso Bjelić dana 19.10.2017. godine, Bajro

Kulovac i Hasan Hodžić dana 02.11.2017. godine, Ivica Vranjković i Renato Rihter dana 23.11.2017. godine, svjedok "A" dana 07.12.2017. godine, Malik Krivić dana 21.12.2017. godine (direktno) i 18.01.2018. godine (unakrsno i dodatno), Fahrída Mustafić i Suad Smajlović dana 22.03.2018. godine, Šefik Delalić dana 05.04.2018. godine, svjedok "B" dana 10.05.2018. godine, Zlatan Okić dana 17.05.2018. godine, Rifat Mašić dana 31.05.2018. godine (direktno) i 23.08.2018. godine (unakrsno i dodatno), Ferdo Dejanović dana 06.09.2018. godine, Džemal Šabić dana 20.09.2018. godine, Enes Zeljković i Asif Imamović dana 18.10.2018. godine, Emir Dugalić dana 08.11.2018. godine, dok je istog dana pročitán iskaz svjedoka Eršefa Kulina, Eldin Kapetanović dana 15.11.2018. godine, Nedžad Čengić dana 22.11.2018. godine, Mirsad Vilić i Latif Kabaš dana 06.12.2018. godine, Kemal Ademović dana 13.12.2018. godine (direktno) i 17.01.2019. godine (unakrsno i dodatno), Zoran Čegar dana 24.01.2019. godine, Muhsin Džaferović dana 07.02.2019. godine, svjedok "L" dana 21.02.2019. godine, svjedok "D" dana 07.03.2019. godine, Kenan Spahić dana 21.03.2019. godine, svjedok "E" dana 04.04.2019. godine, Fajik Višić dana 23.05.2019. godine, Pero Arar i Elvedin Gadžo dana 06.06.2019. godine, svjedok "F" dana 04.07.2019. godine (direktno) i 11.07.2019. godine (dodatno i unakrsno), Ibro Šabanović dana 25.07.2019. godine, Zlatan Ramić i Ekrem Omeragić dana 05.09.2019. godine, Jovan Divjak i Husnija Sejdinović dana 18.10.2019. godine, Fikret Muslimović i Džemal Vučković dana 24.10.2019. godine, Enver Mujezinović i Stanko Slišković dana 31.10.2019. godine, svjedok "K" dana 14.11.2019. godine, Ahmed Kico i svjedok "G" dana 21.11.2019. godine, Zajim Šarić i Ermin Tarić dana 19.12.2019. godine, Bakir Alispahić dana 09.01.2020. godine, Munir Alibabić dana 16.01.2020. godine (direktno), i 30.01.2020. godine (unakrsno i dodatno), Snežana Marković, Nedeljka Gojković, Nevenka Đokanović, Jela Lalović, Rajko Kovačević i Zorica Elez dana 06.02.2020. godine, Alija Delimustafić dana 13.02.2020. godine i pročitán je iskaz svjedoka Petra Simovića, dana 27.02.2020. godine pročitáni su iskazi svjedoka Fahrudina Garibovića, Asima Dautbašića, Sulje Arnauta i Adnana Solakovića, dana 05.03.2020. godine pročitáni su iskazi svjedoka Milorada Potparića, Željka Jandrića, Adnana Karovića, Kose Lalović, Spaso Bjelic i Stake Vukmanović, dok je dana 03.09.2020. godine pročitán iskaz svjedoka Sulejmana Babića.

50. U svojstvu vještaka Tužilaštva BiH, saslušani su: Hamza Žujo, Abdulah Kučukalić i Nermin Sarajlić dana 20.02.2020. godine.

51. Kao svjedoci odbrane optuženog Dragana Vikića, saslušani su: Amir Međić dana 19.12.2019. godine, Zlatko Miletić, Oleg Čavka i Edin Garaplija dana 20.11.2020. godine, Esad Tokić i Dragan Mlađenović dana 12.01.2020. godine, Božo Šain, Muhamed Ahmić, Mustafa Tabak, Jasmin Begić i Samir Čajić dana 05.03.2020. godine, Omer Bašić, Kerim Lučarević, fra Mirko Majdančić dana 28.05.2020. godine, optuženi Dragan Vikić dana 11.06.2021. godine (direktno) i 09.07.2021. godine (unakrsno), te Senad Jušić dana 10.09.2021. godine.

52. Vještaci Abdulah Kučukalić i Nermina Bajramagić saslušani su na prijedlog odbrane prvooptuženog i to dana 03.09.2020. godine, odnosno, nakon što je Sud izdao naredbu za vještačenje po prijedlogu odbrane.

53. U svojstvu svjedoka odbrane optuženog Jusufa Pušine, saslušani su: Avdo Habib dana 16.07.2021. godine, Nedžad Muftić, Benisa Muftić, Kenan Muftić, Milan Furtula i Emira Furtula dana 10.09.2021. godine, Teufik Mušić i Hajrudin Hodžić dana 24.09.2021. godine, Mesud Omerspahić i Mirko Pejanović dana 15.10.2021. godine, te optuženi Jusuf Pušina dana 22.10.2021. godine u svojstvu svjedoka odbrane.

54. Na prijedlog odbrane drugooptuženog provedeno je vještačenje po vještaku vojne struke, Milu Matijeviću, koji je saslušan na glavnom pretresu dana 08.10.2021. godine.

55. Kao jedini svjedok odbrane optuženog Mladena Čovčića saslušan je svjedok Sabina Ćamo i to dana 22.10.2021. godine, dok odbrana optuženog Nermina Uzunovića nije imala ni jedan dokazni prijedlog.

56. U svojstvu vještaka Suda, saslušani su vještaci Radojka Golijan dana 18.10.2018. godine i Omer Ćemalović dana 21.02.2019. godine.

57. Obzirom na veliki broj provedenih materijalnih dokaza, isti su pobrojani u *Aneksu* ove presude.

D. ZAVRŠNE RIJEČI

a) Završna riječ Tužilaštva BiH

58. Postupajuća tužiteljica, na početku iznošenja završne riječi, navela je kako su optuženi bili svjesni prirodnih i predvidivih posljedica svojih radnji i radnji drugih učesnika, te da su provedeni dokazi u toku ovog krivičnog postupka i isti jesu pouzdan osnov da sudeće vijeće donese odluku kojom će, van svake razumne sumnje, utvrditi da su optuženi počinili predmetno krivično djelo. U nastavku se tužiteljica osvrnula na opšte elemente krivičnog djela, te praksu Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u tom pravcu. Dalje je tužiteljica navela da je optužnica i koncipirana tako da se pratio slijed događaja, počev od Dobrinje do Velikog parka, u kojem smislu su saslušavani svjedoci u ulagani objektivni dokazi, zbog čega se tužiteljica u nastavku osvrnula na iskaze svjedoka na okolnosti zarobljavanja, zatim dovođenja do Velikog parka i na kraju ubistva, odnosno paljenja tijela ubijenih zarobljenika. Kada su u pitanju inkriminacije koje se na teret stavljaju optuženima Nerminu Uzunoviću i Mladenu Čovčiću, tužiteljica, nakon osvrta na dokaze u pogledu istih, ističe kako ni jedan od ovih optuženih nije svjedočio na glavnom pretresu, pritom navodeći da ih je jedan dio svjedoka prepoznao na fotoalbumima, dok je drugi dio svjedoka naveo da su bili pripadnici Jukine jedinice, odnosno rezervnog sastava Odreda čiji je komandant bio Dragan Vikić. U odnosu na optuženog Mladena Čovčića, tužiteljica ističe da je isti do 1994. godine nosio ime Senaid Čavčić, rođen 21.09.1970. godine u Rogatici i da je bio pripadnik VJ 5452, dok je, prema dokazima Tužilaštva, isti promijenio ime u Mladen (Anto) Čovčić, koje lice nije evidentirano u Arhivskom depou Ministarstva odbrane BiH. U vezi navedenog, tužiteljica je navela da su pripadnici VJ 5452, osim optuženih, bili još i Mirza Aganović i Edvin Jusić, koji su bili pripadnici Jukine jedinice, a koja je bila u rezervnom sastavu Odreda policije, te da se Edvin Jusić pominje u činjeničnom opisu optužnice kao saizvršilac i počinjenju krivičnopravne radnje, a koje lice spominju svjedoci Fajik Višić i svjedok "F". U odnosu na osobu po imenu Nedžad Herenda, tužiteljica je navela da se Tužilaštvo nije bavilo utvrđivanjem činjenice da li je i kada formirana jedinica "Ševe", te ko ju je i po čijem nalogu formirao, ali da iz iskaza svjedoka proizilazi da je se navedeno desilo u maju ili junu 1992. godine, ali i da je nesporno da je ta jedinica postojala, jer su o tome govorili svjedoci, dovodeći u

vezu istu sa Nedžadom Herendom, kao pripadnikom te jedinice. Na pitanje ko je zaista bio Nedžad Herenda, tužiteljica ističe da, po onome što je rečeno u sudnici, to nije bio čovjek koji je samostalno djelovao, kome niko nije bio nadređen, koji nije isključivo radio za SDB, te da Tužilaštvo tvrdi da je to bio čovjek koji je imao slobodan ulaz u Dom policije, ali da nije mogao tek tako "ušetati" i hodati po Domu policije, a da nikome za to ne odgovara, imajući u vidu autoritet Dragana Vikića, koji mu zasigurno to ne bi dozvolio, pritom tvrdeći da jeste bio pripadnik Odreda, što potvrđuje svjedok Zlatan Okić, koji je bio uposlenik SDB i u to vrijeme boravio u Domu policije. Kada je u pitanju odgovornost optuženih Dragana Vikića i Jusufa Pušine, tužiteljica navodi da se neće ponovo osvrutati na već navedene iskaze svjedoka, koji govore u prilog činjenici da je po ovom osnovu dokazana njihova krivična odgovornost, nego će samo navesti činjenice iz kojih navedeno proizilazi, a koje su produkt svega onoga što je rečeno i objektivnim dokazima utvrđeno. Naime, dalje se navodi da se pratio tok događaja od momenta zarobljavanja na Dobrinji, dovođenja u zgradu policije Novi Grad, gdje su svjedoci u velikoj mjeri bili saglasni da se do tog momenta uradilo ono najbolje što su znali, ne znajući da će zarobljene pripadnike VRS lišiti života u centru grada. S tim u vezi, tužiteljica ističe da se od svjedoka koji su bili pripadnici Odreda, očekivalo, na šta ih obavezuje i zakon, da kažu istinu, no slušajući ih u sudnici kako jedan za drugim govore da nisu jedni druge vidjeli ili da nisu bili prisutni, pokušavajući sebe zaštititi, a potom i komandanta Odreda, zbog čega je Tužilaštvo svjesno pozivalo svjedoke na koje se navedeno odnosi, dovodeći u vezu sve njihove iskaze koji su bili kontradiktorni međusobno, smatrajući dokazanim odgovornost optuženih Dragana Vikića i Jusufa Pušine. Tako tužiteljica navodi da je nesumnjivo dokazano da je optuženi Dragan Vikić bio, ne samo komandant Odreda, nego je bio i autoritet, čovjek vrijedan poštovanja i uvažavanja, neko čija se odluka cijeni i poštuje, neko ko ne oprašta propuste, pa i one najmanje i upravo zbog toga je za njega teško prihvatljiva činjenica, ali je ona stvarna i dokazana, da je bio komandant i rezervnog sastava koji su činili Jukini pripadnici. Tužilaštvo također smatra da je optuženi imao kontrolu nad svima njima još od trenutka ulaska u Dom policije do funkcionisanja Odreda, kao i da je postojao odnos nadređenosti između optuženih Dragana Vikića i Jusufa Pušine i izvršilaca krivičnog djela. Dalje tužiteljica ističe da su optuženi znali ili imali razloga da znaju da će biti počinjeno krivično djelo ili da je isto već počinjeno, obzirom da je nesporno tokom dokaznog postupka utvrđeno da je osam zarobljenih vojnika uvedeno u hol Doma policije od strane, do tada optuženom Draganu Vikiću, nepoznate osobe, a to je Davor

Matić i sve što je on učinio jeste da kaže da on nije nadležan za njih, da ih vode u CSB ili Centralni zatvor, ne izašavši čak ni u hol Doma policije da vidi tu grupu zarobljenika, da vidi da li su eventualno dovedeni s povredama, da provjeri da li je sam čin dovođenja zarobljenika u Dom policije evidentiran na prijavnici i sve što je preduzeo bila je ta izgovorena rečenica. S tim u vezi, Tužilaštvo smatra da je optuženi, ukoliko je imao namjeru da ti ljudi izađu iz Doma policije, trebao preduzeti sve potrebno i stajati u holu Doma dok se zarobljenici ne izvedu kroz glavna vrata Doma policije. Na kraju, tužiteljica navodi da sudeće vijeće može sasvim jasno i nedvosmisleno, van svake razumne sumnje, donijeti zaključak o krivičnoj odgovornosti optuženih za počinjeno krivično djelo, te da, u pogledu vrste i visine kazne, Tužilaštvo, obzirom na sve navedeno, ne nalazi utemeljenim da predloži ni jednu jedinu olakšavajuću okolnost na strani optuženih, jer tu okolnost nisu imali ni zarobljeni pripadnici srpske vojske dana 22.04.1992. godine, te da u tom smislu, Vijeće mora uzeti u obzir čitav niz otežavajućih okolnosti, predlažući da Vijeće donese odluku kojom će optužene oglasiti krivim i izreći im kazne adekvatne počinjenju predmetnog krivičnog djela, koja kazna je odgovor na način izvršenja, okolnosti pod kojima je počinjeno, težinu djela i posljedicu koja je iz toga proizašla.

b) Završna riječ odbrane optuženog Dragana Vikića

59. Na početku svog izlaganja, braniteljica optuženog izrazila je duboko saučešće porodicama ubijenih ljudi u Velikom parku, ističući kako su iste zaslužile da znaju pravu istinu o smrti svojih najbližih. S tim u vezi, braniteljica je navela da je jasno bilo samo čitanjem svih iskaza predloženih svjedoka u optužnici, da se ni jedan iskaz ne poklapa s nekim drugim iskazom ili materijalnim dokazom, da su iskazi svjedoka kontradiktorni, ističući kako optužnica mora biti potpuno jasna, zasnovana na dokazima koji je potkrijepljuju, a ne na iskazima koji su suprotni jedni drugima, koji su iznuđeni od svjedoka i to pod prijetnjom da će biti optuženi ako ne kažu ono što treba. Odbrana dalje navodi da je iko od pripadnika Odreda za specijalne namjene počinio bilo kakvo krivično djelo, a ne ovako strašni zločin, prvo bi bili sankcionisani i suđeni od strane komandanta Dragana Vikića, te procesuirani isti dan kada bi to počinili, što su potvrdili i saslušani svjedoci, ali i sam optuženi. U nastavku se odbrana detaljno bavila iskazima saslušanih svjedoka, kako optužbe, tako i odbrane, referišući se na elemente komandne odgovornosti i efektivne kontrole. Odbrana se također osvrnula i

na nedostatke u optužnici Tužilaštva BiH, navodeći da nije poznato na koji način Tužilaštvo *de iure* i *de facto* ovlasti komandovanja stavlja optuženom na teret, osim što je odbrana, kroz unakrsno ispitivanje svjedoka optužbe, prikazalo da optuženi nije imao nikakve ovlasti u odnosu na lica koja se vežu za ovo krivično djelo, a koji su eventualni počinioci i da je jasno da sva lica, koja su dovedena kroz ovaj proces u vezu sa počinjenjem krivičnog djela, nemaju podređen položaj u odnosu na optuženog kao komandanta Odreda. Odbrana također smatra da se insinuacije oko povezanosti i blizine izvršenja krivičnog djela sa Domom policije gdje je u spornom periodu Odred boravio, ne može i ne smije pripisati ovlastima komandovanja optuženog, posebno uzimajući u obzir da je SDB boravio u istom Domu policije i da se spominje njihov pripadnik kao izvršilac ovog krivičnog djela. Dovođenja zarobljenika koje se veže za Davora Matića ili Mišu Žmiru ne može se vezati sa nikakvim podređenim položajem u odnosu na optuženog, a zatim i odvođenje tijela kako se nudilo kroz ovaj proces, da su počinili pripadnici Jukinih specijalnih jedinica, opet se ne mogu po liniji komandovanja dovesti u vezu sa komandantom Odreda, pa su tako svjedoci potvrdili da SDB i Jusuf Prazina nemaju veze sa Draganom Vikićem, niti da isti ima veze sa ovim krivičnim djelom. Dalje je odbrana istakla propust Tužilaštva da utvrdi širi kontekst događaja, gdje je propustilo da utvrdi da je cilj VRS, koja nije ni postojala 22.04.1992. godine, bio osvajanje teritorije Sarajeva, te da su to radili na način da ubijaju stanovništvo Sarajeva i na taj način zauzimaju teritoriju. U vezi s tim, odbrana je navela da su se ljudi kretali u transporteru koji je vršio otvorenu paljbu na građane Sarajeva, odnosno, Dobrinje, o čemu Tužilaštvo uopšte nije provelo dokaze, iako je bilo dužno iz razloga daljih dešavanja koja su dovela do konkretnog događaja. Dalje je odbrana istakla da je neophodno da je nadređena osoba znala ili mogla znati da se njen podređeni sprema počiniti krivično djelo ili da je isto već počinio, te da nadređeni, i pored znanja navedenih okolnosti, propusti dužnost odgovarajućeg činjenja, ali da je ustanovljeno tokom ovog postupka da, pored toga što ne postoji odnos nadređenosti optuženog kao komandanta Odreda za specijalne namjene nad Herendom i Prazinom, ne postoji nikakvo saznanje optuženog da se sprema počinjenje krivičnog djela. Tako odbrana ističe da su sve manjkavosti teorije slučaja Tužilaštva lako osporene, a to je da je optuženi bio nadređen Nedžadu Herendi, da je bio nadređen Jusufu Prazini, na šta su svjedoci ostali u šoku i odgovarali s podsmijehom jer je optuženi komandovao časnom jedinicom koja se strogo pridržavala svojih zakonskih ovlasti, ali i moralnih i etičkih principa. Optuženi nije znao da njemu dovode

zarobljenike, niti je imao zakonskih ovlasti da iste zadrži, pa je u skladu s tim i postupio, a sve što se dalje dešavalo nije bilo u njegovoj nadležnosti i nije ni imao načina ni saznanja da isto spriječi, niti da kazni počinioca. Uprkos tome, odbrana ističe da je optuženi obavijestio svog pretpostavljenog o tom zločinu, lično iskazavši prezir prema istom i pijetet prema žrtvama, ali isti nije mogao da to spriječi, te da je oni koji su to mogli, Tužilaštvo moralo potražiti na drugim adresama, ali to nije učinilo, kao i da se zna ko je ubica i gdje se nalazi. Na kraju je odbrana navela kako smatra da Tužilaštvo nije pružilo dokaze koji bi, sa apsolutnom sigurnošću, dokazali krivnju komandanta Dragana Vikića, nego je u toku postupka samo potvrdilo sve teze odbrane da optuženi, ni na koji način, nije bio nadležan počiniocima, kako je to navedeno u optužnici, zbog čega se navodi na koje se poziva Tužilaštvo, ne mogu uzeti kao činjenice. Pored toga, odbrana navodi da je ukazala na činjenice, a neke i sama prezentovala, koje čak sa sigurnošću ukazuju na to da Dragan Vikić nije kriv za djela koja mu se optužnicom stavljaju na teret, zbog čega odbrana vjeruje da su izneseni dokazi i argumenti izneseni u toku postupka, dostatni da Sud donese presudu kojom se optuženi oslobađa svih optužbi.

c) Završna riječ odbrane optuženog Jusufa Pušine

60. Na početku iznošenja završne riječi, odbrana optuženog navela je kako smatra da se na osnovu izvedenih dokaza sasvim jasno može zaključiti da Tužilaštvo nije uspjelo, van razumne sumnje, dokazati krivičnu odgovornost optuženog Jusufa Pušine za djela koja su mu optužnicom stavljena na teret, kao i da smatra da Tužilaštvo nije uspjelo dokazati ni pravnu kvalifikaciju krivičnog djela za koje se tereti, odnosno da nije uspjelo dokazati sve one bitne elemente koji su od presudnog značaja za donošenje ispravne odluke u ovom krivičnom predmetu. Pored navedenog, odbrana ističe da se jasno može uočiti da sam sadržaj optužnice nije u skladu sa odredbama člana 227. ZKP BiH, jer ista ne sadrži sve nužne i bitne elemente koje jedna pravno valjanja optužnica mora imati, stoga ista nije mogla biti ni potvrđena, zbog čega se odbrana pridružuje navodima odbrane optuženog Dragana Vikića u pogledu istaknutih prigovora na sadržaj, nelogičnosti i netačnosti predmetne optužnice. U nastavku se odbrana osvrnula na vremensko važenje i primjenu krivičnog zakona, karakter oružanog sukoba, propuste radnika MUP-a i komandnu odgovornost, smatrajući kako se ovaj predmet mora razmatrati u širem kontekstu

općeg stanja u aprilu 1992. godine u BiH, ističući kako je odbrana stajališta da Tužilaštvo nije dalo dovoljno napora u dokazivanju postojanja komandne odgovornosti koja se optuženom stavlja na teret, te da se jedino na šta se Tužilaštvo eventualno moglo pozivati jesu elementi komandne odgovornosti koje je poznavalo međunarodno običajno pravo u inkriminisanom periodu. Tako odbrana ne spori da su pripadnici rezervnog sastava JNA nestali i možda svi pogubljeni, obzirom da je to tvrdnja porodice žrtava, navodeći da se od momenta zarobljavanja do momenta pogubljenja gubi lanac identifikacije zarobljenih lica, vrijeme privođenja u PU Novi Grad, zatim odvođenja i eventualnog sprovođenja do Doma policije, navodeći kako tužiteljica ni jednim dokazom ne potkrijepljuje i nedvojbeno ne ukazuje da su ista lica i likvidirana negdje na Džidžikovcu, kao i da su svjedočenja različita, te da za samo mjesto, identifikaciju lica i vrijeme pogubljenja ne postoji ni jedan uloženi materijalni dokaz koji bi potkrijepio navod da su baš ta lica prošla cijeli lanac od privođenja do pogubljenja. U odnosu na optuženog, a vezano za inkriminacije iz optužnice, odbrana navodi da se radi o indirektnoj komandnoj odgovornosti kada je znao ili je imao razloga da zna da su podređeni počinili ili će počiniti zločin, a ovaj nije poduzeo razumne i nužne mjere da ih spriječi ili kazni i komandnoj odgovornosti *stricto sensu*. S tim u vezi, odbrana ističe da je od ključne važnosti određivanje podređenih, tj. identifikacija počinitelja ili izvršilaca krivičnog djela, te njima nadređene osobe, navodeći da, tek kada se konkretizuje takva identifikacija, može se znati ko je kome nadređen i ko bi odgovoran, kao i da se nakon toga mora detaljno utvrditi momenat saznanja i sam element znanja, te eventualno poduzimanje mjera kažnjavanja. Odbrana tvrdi da Sud neće moći, analizom svih provedenih dokaza, ni na kakav način i van razumne sumnje, zaključiti da je status optuženog u odnosu na Odred za specijalne namjene naredbodavan, kao i na eventualne druge izvršioce. Tako odbrana navodi da izvršioци predmetnog krivičnog djela nisu pripadnici Odreda za specijalne namjene, obzirom da prevladava narativ da se Jusuf Prazina, Davor Matić i Nedžad Herenda, koji se dovode u vezu sa izvršenjem predmetnog krivičnog djela, ni u kojem slučaju ne mogu smatrati pripadnicima Odreda za specijalne namjene, jedinice pod komandom Dragana Vikića, kao i da se radi o osobama koje se direktno dovode u vezu sa događajem kao izvršioци djela, a koje osobe su, po kazivanju svjedoka, po vlastitom priznanju i materijalnim dokazima, pripadnici sasvim drugih jedinica. Pored toga, odbrana navodi da u odnosu na treće i četvrtooptuženog nije dokazano ni da su učestvovali u izvršenju radnji koje im se stavljaju na teret, niti je utvrđeno da su bili pripadnici rezervnog sastava Odreda.

Kada je u pitanju efektivna kontrola, odbrana ističe da ista mora biti stvarna i postojati nad osobama koje su počinile zločin, zbog čega je identifikacija izvršilaca od krucijalne važnosti i ne može se pretpostavljati ili podrazumijevati, a iz cjelokupne građe ovog predmeta i u odnosu na navode optužnice, proizilazi da je identifikacija izvršilaca od strane Tužilaštva ostala na razini nedokazane tvrdnje. Slijedom navedenog, odbrana smatra da ne postoji osnova od koje bi se krenulo u razmatranje odnosa nadređeni – podređeni između Dragana Vikića, kao komandanta Odreda za specijalne namjene i Jusufa Pušine, kao pomoćnika ministra MUP-a RBiH za uniformisanu policiju. U odnosu na navode optužnice kojima se optuženom na teret stavlja da je propustio da o događaju obavijesti nadležne organe MUP-a RBiH radi obezbjeđenja mjera krivičnog djela i obavljanja uviđaja, odbrana je istakla da tadašnja dužnost optuženog nije nadležnost obavještanja nadležnih organa radi obezbjeđenja lica mjesta i radi obavljanja uviđaja, jer je to prema zakonu nadležnost Uprave za poslove i zadatke spriječavanja i otkrivanja kriminaliteta R MUP-a i CSB Sarajevo, kao i da je, kako to proizilazi iz iskaza svjedoka, na licu mjesta bio Hasib Dazdarević, koji je tada obavljao funkciju pomoćnika ministra za spriječavanje i otkrivanje kriminaliteta. Iz svega navedenog, odbrana smatra jasnim da su sve osobe koje su te kritične prilike bile u obavezi reagovati i postupati, spriječiti i izvijestiti, praktički bile na licu mjesta događaja, kao i činjenica da svi koji su trebali biti izviješteni, to i jesu, stoga je iluzorno govoriti o bilo kakvoj odgovornosti Jusufa Pušine u pogledu propuesta obavještanja, mjera spriječavanja i kažnjavanja, te je jedini prijedlog odbrane da Sud donese presudu kojom se optuženi u cjelosti oslobađa od optužbe.

d) Završna riječ odbrane optuženog Nermina Uzunovića

61. U svom završnom izlaganju, odbrana optuženog Nermina Uzunovića osvrnula se, prije svega, na činjenične navode koji se optuženom stavljaju na teret, odnosno, pojedinačne inkriminacije u izvršenju krivičnog djela, te provedene dokaze od strane Tužilaštva BiH. Tako se odbrana prvenstveno bavila analizom potvrđene optužnice, ističući kako Tužilaštvo u istoj nije navelo bitne elemente za određivanje krivičnog djela, kao i da u toku postupka nije dokazalo te bitne elemente kako bi se krivično djelo što preciznije odredilo, pa tako, prije svega, nije dokazalo niti je dokazivalo iz kojeg vatrenog oružja je pucano, da li je optuženi uopšte imao zaduženo oružje i ukoliko jeste, o kakvoj vrsti oružja se radi, što je bilo od krucijalnog značaja dokazati u ovom

postupku, imajući u vidu činjenicu da je više svjedoka izjavilo da je čulo rafalnu pucnjavu, ali i pojedinačnu u momentu kada je upucano lice za koje svjedoci tvrde da se radi o mlađem pripadniku koji je bio na licu mjesta i koji je zbog ranjavanja odveden u bolnicu. Što se tiče samog čina ubijanja zarobljenih lica, odbrana navodi da se može vidjeti iz provedenih dokaza optužbe da je samo jedan od ukupno 25 svjedoka direktno inkriminisao optuženog i to svjedok "F" u svojim izjavama datim u toku istrage, koji je prilikom saslušanja na glavnom pretresu na nesumnjiv način izjavio da ne ostaje kod ranije datih izjava, obzirom da ništa nije istinito što je ranije izjavio jer se radi o prinuđenim iskazima i svjedok je samo potpisao ono što mu je rečeno, o čemu se odbrana u nastavku detaljno očitovala, analizirajući sve iskaze pomenutog svjedoka. Nadalje, kada je u pitanju radnja odvoženja i paljenja tijela ubijenih, odbrana smatra neshvatljivim da Tužilaštvo tvrdi kako su tijela ubijenih zapaljena, kada prevashodno, s apsolutnom sigurnošću, nije uspjelo dokazati identitet ubijenih lica, niti je dokazalo uzrok smrti identifikovanih osoba, detaljno se u nastavku osvrćući na iskaze svjedoka i provedene materijalne dokaze na navedene okolnosti. U prilog navodima odbrane da optužba nije dokazala da je optuženi Nermin Uzunović izvršio krivično djelo koje mu se stavlja na teret, odbrana smatra da navedeno proizilazi i iz završnog izlaganja Tužilaštva, u kojem je izvršena detaljna elaboracija provedenih dokaza. Tako Tužilaštvo u pogledu optuženog, prilikom svog izlaganja, navodi kako samo jedan dio svjedoka spominje optuženog, međutim, uopšte ne konkretizuje u kojem kontekstu to rade navedeni svjedoci, pa odbrana smatra nejasnim šta se dokazuje iskazima tih svjedoka. S tim u vezi, odbrana ističe da je, uvidom i analizom iskaza navedenih svjedoka, evidentno da ni jedan svjedok ne dovodi optuženog u vezu sa ubistvom u Velikom parku, nego naprotiv, iz iskaza istih svjedoka može se vidjeti da su svjedoci identifikovali sasvim druga lica kao počinitelje krivičnog djela koje se optuženom stavlja na teret. Stoga odbrana, cijeneći sve navedeno, smatra da izvedeni dokazi optužbe na okolnosti događaja u Velikom parku, na kojima se temelji osnovana sumnja da je optuženi izvršio krivično djelo, a koji su prezentovani i obrazloženi na početku iznošenja završne riječi, po svom sadržaju i kvalitetu, nemaju potrebnu snagu uvjerljivosti, zbog čega odbrana smatra da optuženog, primjenom načela *in dubio pro reo*, treba osloboditi odgovornosti za sve optužbe koje mu se stavljaju na teret.

e) Završna riječ odbrane optuženog Mladena Čovčića

62. Odbrana optuženog na početku je istakla da u cjelosti osporava, kako činjenični, tako i pravni supstrat optužbe, obzirom da ne stoje elementi krivičnopravne radnje, navodeći kako nema namjeru da elaborira detaljno sve provedene dokaze, obzirom da je to već učinila odbrana prvooptuženog. Tako odbrana podsjeća da je optuženom Mladenu Čovčiću stavljeno na teret da je, zajedno sa Nedžadom Herendom, Edvinom Jusićem i Nerminom Uzunovićem počinio krivično djelo ubistva, pri čemu odbrana ističe da se neće pozivati na princip *in dubio pro reo*, imajući u vidu da nije dokazano ni postojanje osnovane sumnje, pa tako smatra da, ukoliko bi Vijeće moralo odlučivati o optužnici, istu ne bi moglo ni potvrditi jer odbrana smatra da ne postoje dokazi koji istu potkrijepljuju. Odbrana smatra i tvrdi da je istraga, koja je dovela do ovakve optužnice protiv svih optuženih, u samom startu pravila katastrofalne greške, jer je tužilac, koji je započeo istragu, pred sobom imao saznanja o direktnom izvršiocu ovog krivičnog djela, te je saslušavao osobe u svojstvu svjedoka koji su potvrđivali da je Nedžad Herenda izvršilac, ali isti nije reagovao iz odbrani nepoznatih razloga sve do svog odlaska 2000. godine, nakon čega i Nedžad Herenda postaje nedostupan. Odbrana ističe da je začudujuće u ovom predmetu i da je branilac, kao pravnik, zabrinut za postupanje države BiH, obzirom da je općepoznato da ratni zločin ne zastarijeva i niko nije izuzet od krivičnog progona, te da je BiH 1999. godine ratifikovala EKLJP, a uz to postoji i Zakon o pružanju MPP, međutim, od strane Tužilaštva je rečeno, što je potvrđeno i kroz krivični postupak, da Holandija odbija izručenje Nedžada Herende, te da niko ne zna zbog čega, ali da je branilac i sam učestvovao u predmetima u kojima su se svjedoci saslušavali u drugim državama i da mu nije poznato zašto na taj način nije postupljeno i u slučaju Nedžada Herende. Također, od strane optužbe, kao jedan od izvršilaca, naveden je i Edvin Jusić, međutim, Tužilaštvo nije dostavilo ni jedan dokaz o razlozima njegovog nedolaska pred Sud, odnosno, nemogućnosti njegovog dovođenja pred Sud. Odbrana je dalje navela da je zaprepaštena, iako su svjedoci upozoreni na obavezu davanja istinitog iskaza, da su svjedoci direktno sebe inkriminirali u ovom predmetu, te da pojedine osobe, koje su saslušane u ovom predmetu, trebaju umjesto svjedoka imati status optuženih, te da ne zna šta će reći porodice nastradalih, ali da su provedeni ubjedljivi dokazi o postupanju SDB-a i jednog od njenih pripadnika, Zlatana Okića. Dalje odbrana ističe da je mislila da će se provesti rekonstrukcija događaja, obzirom na izostanak zapisnika o uviđaju i počinjenju krivičnog djela, ali i da je državni vrh znao za događaj istog dana kada se desio, obzirom da su imali kontakt sa SDB. Kada je u

pitanju uloga, odnosno, ubistvo u običnom krivičnopravnom smislu i način izvršenja tog djela na koji se optužba pozivala u završnoj riječi, pozivajući se na predmete *Kupreškić i Krnojelac*, odnosno, činjenjem i nečinjenjem, međutim, odbrana ističe da se u ovakvom slučaju, ubistvo može izvršiti samo direktnim umišljajem. U vezi uloge optuženog, odbrana ističe da je isti u inkriminisanom periodu bio pripadnik neke vojne jedinice, koja, kako to proizilazi iz dokaza, ni na koji način nije doprinijela radnji izvršenja ubistva. Kada je u pitanju krivično djelo ubistva, odbrana smatra da se isto mora dokazati na način da se dokaže umišljaj, zatim da se mora objasniti koji su to motivi, prethodni umišljaj, vrste naoružanja, mjesto događaja i sl. Odbrana je također istakla da je povrijeđena navodima Tužilaštva iznesenim u završnoj riječi, koji se odnose na “puki pokušaj odbrane da dokaže alibi”, navodeći kako odbrana nije dokazivala alibi i da se zna da je optuženi bio u toj jedinici tog dana, kao i da je odbrana samo dokazivala da isti nije imao oružje i da nije postupao u radnji izvršenja krivičnog djela ubistva, kao i da, u odnosu na navode optužnice da je optuženi, zajedno sa optuženim Nerminom Uzunovićem, otišao i spalio leševe, iste odbrana ne bi komentarisala, obzirom da postoji nalaz i mišljenje sudskog vještaka Hamze Žuje, koji je izjavio da leševi nisu spaljeni. Što se tiče radnje ubistva, odbrana navodi da je jedan od svjedoka izjavio kako je saslušavao Nedžada Herendu i da mu je ovaj isto priznao, ali da je u ovaj slučaj zasigurno bila umiješana politika, dok je i sama tužiteljica u svojoj završnoj riječi istakla da niti jedan od saslušanih svjedoka nije rekao nešto što bi se poklopilo sa iskazima drugih svjedoka i da je svaki od njih imao svoju verziju, da li iz straha, iz nekih drugih razloga ili iz neznanja. Na kraju, odbrana smatra da krivično djelo koje se optuženom stavlja na teret, nije dokazano ni kroz objektivne ni kroz subjektivne dokaze, obzirom da ni jedan svjedok nije pomenuo optuženog u vezi s događajem, zbog čega odbrana predlaže da se optuženi oslobodi od krivične odgovornosti, usljed nedostatka dokaza.

II STANDARDI DOKAZIVANJA

63. Prilikom razmatranja i ocjene dokaza koji su provedeni na glavnom pretresu, Vijeće se rukovalo nekim od osnovnih načela propisanim u ZKP BiH kao i u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i slobodama (Konvenciji), a koji će u nastavku biti navedeni.

64. Svrha sudskog postupka jeste da se osigura da niko nevin ne bude osuđen, a da se učinitelju krivičnog djela izrekne krivičnopravna sankcija pod uslovima propisanim Krivičnim zakonom BiH i u zakonom propisanom postupku (član 2. stav 1. ZKP BiH).

65. Odredbom člana 3. stav 1. ZKP BiH propisana je pretpostavka nevinosti, koja predviđa da se svako smatra nevinim za krivično djelo dok se pravomoćnom presudom ne utvrdi njegova krivnja.

66.

67. Procesna pretpostavka nevinosti je tzv. privremena pretpostavka (*praesumptio iuris tantum*) koja vrijedi dok se suprotno ne dokaže. Zbog postojanja ove pretpostavke, optuženi je oslobođen tereta dokazivanja svoje nevinosti. Teret dokazivanja suprotnog od onog što predviđa pretpostavka nevinosti je na tužiocu. Pretpostavka nevinosti ne odnosi se samo na krivnju optuženog, već i na sve druge bitne elemente koji stoje u međusobnoj vezi u pojmu krivičnog djela (radnja izvršenja, protupravnost ili kažnjivost).

68. Smatra se, a što potvrđuju i presude ESLJP, da presumcija nevinosti ima, između ostalog, sljedeće posljedice:

(i) optuženi nije dužan dokazivati svoju nevinost i teret dokazivanja leži na suprotnoj strani, dakle tužiocu i

(ii) sud mora donijeti oslobađajuću presudu ne samo kad je uvjeren u nevinost optuženog, nego i u situaciji kad o tome postoji razumna sumnja.

Jedna od neposrednih posljedica presumpcije nevinosti je izričita zakonska odredba sadržana u članu 3. stav (2) ZKP BiH prema kojoj „sumnju u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježja krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, sud rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog.“

69. Riječ je o načelu *in dubio pro reo* ili načelu koje je izraz pogodovanja optuženom. Neku činjenicu sud može na temelju ocjene dokaza smatrati utvrđenom kada se uvjerio u njezino postojanje koje mora proizilaziti iz dokaza izvedenih na glavnom pretresu i kad u tom pogledu postupajuće vijeće nema više nikakvih dvojbi. Pri tome, sve činjenice koje su *in peius* (na štetu) optuženog, moraju se utvrditi sa apsolutnom sigurnošću, odnosno, moraju se dokazati. Ukoliko se to ne postigne, uzima se kao da one i ne postoje. Sve činjenice koje su *in favorem* (u korist) optužene osobe uzimaju se kao da postoje i onda i kad su utvrđene samo sa vjerovatnošću (znači, ne sa sigurnošću). Ako se i nakon savjesne ocjene dokaza „*pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima*“ sumnje ne daju otkloniti, prema normi iz navedenog člana, u sumnji sud rješava na način povoljniji za optuženog.

70. Rezultat primjene pravila *in dubio pro reo* uvijek mora biti izricanje presude „*u korist optuženog*“, što, u slučaju sumnje oko pravno relevantnih činjenica, predviđenih materijalnim krivičnim pravom, uključuje, ne samo blažu kaznu kada je krivica utvrđena, nego i oslobađajuću presudu u slučajevima u kojima glavni pretres nije mogao razjasniti sumnju oko pitanja je li optuženi počinio krivično djelo iz optužbe.

71. U ovom smislu je i odredba člana 284. tačka c) ZKP BiH „*ako nije dokazano da je optuženi učinio krivično djelo za koje se optužuje*“ što znači, ne samo u slučajevima u kojima uopšte nisu izvedeni dokazi za optužbu, nego i u takvim u kojima bi ih bilo, ali bi oni bili nedovoljni da sud iz njih, na osnovu ocjene na glavnom pretresu, izvuče zaključke o nedvojbenom postojanju činjenica iznesenih u optužbi.

72. Član 14. ZKP BiH nalaže da je Sud dužan razmatrati i ocjenjivati dokaze koji idu u korist optuženog sa jednakom pažnjom kao i dokaze koji mu idu na teret.

73. Član 6. stav 1. Konvencije nameće obavezu svim sudovima da „*ukažu dovoljno jasno na osnove na kojima oni zasnivaju svoju odluku*“. Iako priznaje primat domaćih sudskih organa u davanju ocjene šta je relevantno i prihvatljivo, ova odredba nameće domaćim sudovima obavezu da na odgovarajući način izvrše ispitivanje podnesaka, argumenata i dokaza koje su podnijele strane. U vezi s navedenim, sudovi moraju razmotriti i raščistiti sve značajne nepodudarnosti u iskazima strana u postupku,

ukazati da li je neki od osporenih dokaza neprihvatljiv, te ako jeste, navesti po kom osnovu.

74. Prilikom ocjene iskaza saslušanih svjedoka, Vijeće je nastojalo sagledati njihovo svjedočenje u cjelini, pri tome cijeneći, kako na sadržinu samog iskaza, tako i njihovo držanje i ponašanje tokom davanja iskaza. Kredibilitet svjedoka zavisi ne samo od toga u kojoj mjeri poznaju događaj o kojem svjedoče, nego i od iskrenosti svjedoka, njegove pouzdanosti, kao i svijesti da se polaganjem zakletve pred sudom obavezao da govori istinu.

75. Za iskaz svjedoka nije isključivo bitno da je on dat iskreno, bitno je i da je iskaz pouzdan. Vijeće je imalo u vidu da pouzdanost iskaza jednog svjedoka zavisi od njegovog poznavanja činjenica, ali i da na istu u velikoj mjeri može uticati protek vremena, nestalnost ljudske percepcije kao i traumatičnost samog događaja o kojem svjedok svjedoči. Vijeće je uporedilo činjenice o kojima je svaki od svjedoka svjedočio sa činjenicama koje su utvrđene od strane svih drugih svjedoka, te materijalnim dokazima kako bi se utvrdilo da li su potkrijepljeni ili osporeni drugim dokazima u ovom predmetu.

76. Također, Vijeće je ispitalo uložene materijalne dokaze kako bi odlučilo o njihovoj pouzdanosti i dokaznoj vrijednosti.

77. Temeljem odredbe člana 15. ZKP BiH, sud ima pravo da slobodno ocjenjuje dokaze. Vijeće je pažljivo cijeno sve izvedene dokaze, te će ocjenu istih dati u dijelu presude u kojem je obrazložena činjenična i pravna analiza optužbi koje su optuženima stavljene na teret.

78. Vijeće prije svega podsjeća da se prilikom ocjene dokaza rukovodilo načelom slobodne ocjene dokaza iz člana 15. ZKP BiH, te vodeći računa o odredbi iz člana 290. stav 7. ZKP BiH, pri čemu ističe da se u donošenju odluke nije oslanjalo na dokaze koji nisu relevantni za presuđenje u ovom krivičnom predmetu. Osim relevantnosti, Vijeće je neizostavno vodilo računa o zakonitosti i vjerodostojnosti cijenenih dokaza, uz napomenu da se u njihovoj ocjeni koncentrisalo samo na bitne elemente krivičnih djela za koje se optuženima sudi.

III NALAZI SUDA

OPŠTI ELEMENTI KRIVIČNOG DJELA RATNI ZLOČIN PROTIV RATNIH ZAROBLJENIKA IZ ČLANA 175. STAV 1. TAČKA KZ BIH

79. Potvrđenom optužnicom Tužilaštva BiH, optuženima je na teret stavljeno počinjenje krivičnog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. tačke a) KZ BiH.

80. Relevantna odredba Krivičnog zakona BiH kojom je određena definicija krivičnog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika u članu 175. stav 1. tačka a) KZ BiH glasi:

“(1) Ko kršeći pravila međunarodnog prava, prema ratnim zarobljenicima naredi ili učini koje od ovih djela:

a) lišenja drugih osoba (ubistva), namjerna nanošenja osobama snažnog tjelesnog ili duševnog bola ili patnje (mučenja), nečovječno postupanje, biološke, medicinske ili druge znanstvene eksperimente, uzimanje tkiva ili organa radi transplantacije;...”

81. Prije svega, Vijeće se na ovom mjestu neće upuštati u detaljno ispitivanje postojanja opštih (*chapeau*) elementa pomenutog krivičnog djela, obzirom da Vijeće nije našlo dokazanim, van razumne sumnje, da su optuženi počinili pojedinačne inkriminacije koje su im potvrđenom optužnicom stavljene na teret.

82. Naime, imajući u vidu da su optuženi oslobođeni od optužbi iz razloga što dokazi koji su izvedeni na glavnom pretresu, ne pružaju dovoljno osnova za zaključak, isključujući svaku razumnu sumnju, da postoje sve pravno relevantne činjenice iz opisa krivičnog djela iz kojih proizilaze zakonska obilježja krivičnog djela i kojima se utvrđuje krivična odgovornost optuženih, izlišno bi bilo upuštati se u detaljnu elaboraciju po pitanju ispitivanja opštih elemenata krivičnih djela.

83. Ovom prilikom Vijeće podsjeća da za isto nije bilo dvojbe da su svi oštećeni uživali zaštitu u skladu sa odredbom zajedničkog člana 3. Ženevskih konvencija, bez obzira da li su bili civili ili ratni zarobljenici, međutim, ovu okolnost Vijeće nije posebno utvrđivalo, nalazeći da bi to bilo izlišno, obzirom na prirodu odluke, dok će se osvrnuti na pojedinačne inkriminacije i iznijeti svoje nalaze u pogledu istih.

84. Također, obzirom da se potvrđenom optužnicom optuženima Draganu Vikiću i Jusuf Pušini na teret stavlja počinjenje krivičnog djela po osnovu komandne odgovornosti, a optuženima Nerminu Uzunoviću i Mladenu Čovčiću na teret se stavlja da su krivično djelo počinili u svojstvu izvršilaca, Vijeće će obrazloženje ove presude koncipirati na način da će zasebno obrazložiti utvrđenja u odnosu na (ne)postojanje efektivne kontrole, a posebno dokaze provedene na okolnosti učešća optuženih Nermina Uzunovića i Mladena Čovčića, kako je to navedeno u potvrđenoj optužnici.

85. Nakon izvršene analize i ocjene svih provedenih dokaza, pretresno Vijeće ocijenilo je da Tužilaštvo BiH nije ponudilo dokaze koji bi, van razumne sumnje, potvrdili da su optuženi počinili krivično djelo koje im se potvrđenom optužnicom stavlja na teret.

86. Kako je već istaknuto, a imajući u vidu da, iz izvedenih dokaza, Vijeće nije utvrdilo krivičnu odgovornost optuženih za radnje koje im se stavljaju na teret, isto se neće detaljnije upuštati u obrazlaganje postojanja opštih elemenata predmetnog krivičnog djela, te će u nastavku iznijeti ocjenu provedenih dokaza i razloge zbog kojih je odlučilo kao u izreci presude.

87. Vijeće će se prvenstveno osvrnuti na sam događaj zarobljavanja pripadnika rezervnog sastava JNA na području Dobrinje, zatim njihovo dovođenje u policijsku stanicu u Novom Gradu (Švrakino selo), te na kraju pred Dom policije, a tek nakon toga na inkriminacije koje se stavljaju na teret optuženima Nerminu Uzunoviću i Mladenu Čovčiću, obzirom da su isti optuženi da su krivično djelo počinili u svojstvu izvršilaca, nakon čega će se osvrnuti i na razloge zbog kojih je optužene Dragana Vikića i Jusufa Pušinu oslobodilo od optužbe za počinjenje krivičnog djela po komandnoj odgovornosti.

Zarobljavanje pripadnika rezervnog sastava JNA u naselju Dobrinja

88. Dakle, iz provedenih dokaza proizilazi da su dana 22.04.1992. godine na području naselja Dobrinja, nakon što se desio mehanički kvar na transporteru na kojem se nalazilo osam lica rezervnog sastava JNA, koji su bili stacionirani u Lukavici, isti zarobljeni od strane pripadnika Teritorijalne odbrane, nakon čega su kombijem prevezeni u Stanicu policije u Novom Gradu, a odatle pred Dom policije, u kojem je tada bilo sjedište, između ostalih, Odreda za specijalne namjene MUP-a R BiH, na čelu sa optuženim Draganom Vikićem.

89. Svjedok Ferid Mujezinović²⁹ bio je pripadnik tadašnje Teritorijalne odbrane koji je bio odgovaran za područje Dobrinje. Ne sjeća se koji je bio datum, ali zna da je bilo u prijepodnevnim satima i da ga je neko probudio rekavši da neko hoće dignuti transporter u zrak. Dalje je svjedok naveo da je, kada je izašao, vidio transporter u jednom prosjeku, na kojem su bili mitraljez i PAM, koji je nišanio prozore zgrada, ali niko nije pucao. Svjedok je tada prišao bliže transporteru, došao do čovjeka koji je držao ručni bacač bombi i još jednu osobu, te izvjesnog Hadžića koji je tu stajao, nakon čega je priveo tog čovjeka sa ručnim bacačem, prislonivši mu pušku na sljepoočnicu, s prijetnjom da će povući obarač ako ovaj to uradi i naredivši mu da može pucati samo ako zapucaju i ovi iz transportera.

90. Dalje je svjedok naveo da su tokom pregovora izašli ljudi iz transportera, njih osam, ističući da su ga skoro svi poznavali i da su tada plakali tvrdeći da su ih natjerali na to, na šta im je svjedok rekao da je rat i da ne sjede u nekoj "limuzini". Svjedok i još nekoliko lica sprovedi su zarobljene do stanice policije na Dobrinji, nakon čega se svjedok vratio do transportera da skine naoružanje.

91. Svjedok Senad Memišević³⁰ naveo je da je tada pripadao vojnoj policiji, koja je još uvijek bila na nivou samoorganizacije i čiji komandir je bio Kerim Lučarević. Kritičnog dana svjedok navodi da se nalazio na Dobrinji, tačnije u naselju "C5", s još

²⁹ Transkript glavnog pretresa od 11.05.2017. godine

³⁰ *Ibid*

nekoliko pripadnika civilne policije, od kojih je znao Ismeta Hadžića, Veju, u kojem momentu je neko rekao da iz transporterera hoće pucati po ljudima. Tada svjedok navodi da je otišao do izvjesnog Šabanovića koji je bio zadužen RB-om, gdje je zatekao još građana s naoružanjem, od kojih su neki imali "koktele", dok je transporter bio ispred zgrade, obzirom da je prije toga "sletio" s ceste jer mu je spala lijeva gusjenica. Svjedok ističe da se tada uključio u masu naroda, koji je bio ogorčen zbog situacije, tražeći od lica u transporteru da se predaju i zaprijetivši im da će pucati iz RB-a po njima, ako oni to budu prvi uradili. Te prilike iz transporterera se javio njihov komandir, rekavši da će se predati, što su i učinili, te ih je izašlo osam i svi su bili rezervisti, nisu bili aktivni sastav, a svjedok ih je poznavao kao komšije. Navodi da su te prilike bili u uniformama JNA, imali su oprtače, ali i da im niko nije tražio dokumente i da su ih nekako uspjeli odvesti do stanice policije, gdje je bio aktivni policajac Rasim Vejo.

92. Dalje je svjedok naveo da je komandir tih rezervista telefonom razgovarao s nekim pukovnikom iz Lukavice, s kojim je kasnije razgovarao i svjedok, istom rekavši da zarobljene neće niko dirati, nakon čega je nazvao Kerima Lučarevića i istom prenio da su se ovi predali i da se nalaze u stanici policije, na šta mu je Kerim Lučarević rekao da će doći kombi po zarobljene, ali mu nije rekao odakle.

93. Nakon sat do sat i po vremena, pojavio se zatvoreni "furgon", svjedok misli da je takav koristilo "Oslobođenje", te da nije znao čovjeka koji ga je vozio, kao i da su s njim došla još dvojica, koja su bila u civilu, jedan od njih je rekao da su došli da preuzmu vojnike, te koji su ušla u stanicu, izveli zarobljenike i smjestili ih u kombi.

94. O navedenom svjedok ističe da je obavijestio Kerima Lučarevića, navodeći kako niko nije sačinio bilo kakav izvještaj jer još uvijek nije bila dovršena organizacija jedinica, ali da zna da su zarobljenici odvezeni prema Novom Gradu, ali da ne zna na koju lokaciju. Na pitanje da li su rezervisti bili u nadležnosti civilne ili vojne policije, svjedok je odgovorio da tada još uvijek nije formalno postojala vojna policija i nije imala svoje sjedište, nego je još uvijek bila neka vrsta samoorganizacije. Svjedok je u daljem toku svjedočenja potvrdio da poznavao Adnana Karovića i da je s njim kasnije bio u Odredu za specijalne namjene kod komandanta Vikića i da mu je isti rekao da nije znao šta se desilo s ovim zarobljenicima, kao i da svjedok nije siguran ni da su uopšte odvedeni s Dobrinje.

95. Navedeni događaj u vezi dolaska i zarobljavanja transporterera u naselju Dobrinja kritičnog dana, potvrdio je i svjedok Almir Vejo,³¹ tadašnji pripadnik Stanice policije Novi Grad, čije odjeljenje se nalazilo u ispostavi mjesne zajednice u naselju Dobrinja, te da su s njim bili još i Mirko Lovrić i Rasim Tahirović, te neki pripadnici rezervnog sastava, nešto pripadnika TO i još nekih pripadnika vojne policije, ističući da je čuo da je Kerim Lučarević u to vrijeme bio vojni policajac. Svjedok se sjeća da je nekad početkom 1992. godine, u poslijepodnevnim satima, dok se nalazio u naselju "C5" kao policajac, rečeno da se iza jedne od zgrada nalazi transporter kojem je spala gusjenica, te da je s nekim otišao da vidi šta se desilo. Na tom mjestu zatekao je transporter u kvaru, te je neko rekao da u transporteru ima neka vojska, da ne zna da li se iz tog transporterera pucalo po Dobrinji, ali da se istom nije moglo odmah prići jer je bilo pojedinačne pucnjave.

96. Kasnije svjedok navodi da je uspio prići transporteru, iz kojeg je izašlo osam vojnika, a oko je bilo dosta građana, lokalnih stanovnika, koji su s istima pregovarali da se predaju. Zarobljenike su odveli do stanice policije u ispostavi mjesne zajednice, gdje su pretreseni i od kojih su oduzete bombe, ističući da kod istih nije pronađen ni jedan lični dokument. Svjedok je dalje naveo kako misli da je Mirko sredstvom veze obavijestio Stanicu policije u Novom Gradu i da je i svjedok lično prenio to šefu smjene, koji mu je rekao da će neko doći po te ljude, ali da ne zna šta je rečeno Mirku tada. Nakon nekog vremena svjedok navodi da je stigao policijski kombi, u koji su zarobljenici ušli.

97. Dalje svjedok navodi da je bio prisutan kad su ušli u taj zatvoreni kombi, te da zna da su po njih došli iz Novog Grada da ih vode u stanicu. Nakon navedenog događaja, svjedok se sjeća da su došli drugi transporter i helikopteri i da su bombardovali taj dio grada, kao i da mu nije poznato šta se dalje desilo sa zarobljenicima. Na pitanje da li poznaje Davora Matića, svjedok je odgovorio da je istog poznavao i da zna da je živio u naselju Švrakino selo, ali da ga tog dana na Dobrinji nije vidio.

³¹ Transkript glavnog pretresa od 25.05.2017. godine

98. Svjedok Srđan Tešanović³² u inkriminisanom periodu bio je pripadnik rezervnog sastava JNA, koji sastav je bio smješten u kasarnoj u Lukavici. Sjeća se događaja oko transporterera, navodeći da se isti desio u mjesecu aprilu 1992. godine, dok se svjedok nalazio u kasarni, kada je dobio informaciju da na Ilidžu treba ići nekoliko transporterera i da je kasnije, nakon što su transportereri otišli, javljeno da je na jednom od njih nastao kvar u blizini aerodroma. Sjeća se da su u tom transporteru, između ostalih, otišle i njegove komšije Milivoje Lalović, Bjelica Đoko i Srđan Lučić i da je imao informaciju da su isti zarobljeni na cesti, kao i da je transporter kasnije dovezen prazan u kasarnu i da je nakon rata čuo da su ti ljudi ubijeni.

Dovođenje zarobljenih pripadnika JNA u SJB Novi Grad

99. Na okolnost dovođenja zarobljenih pripadnika JNA iz naselja Dobrinja u stanicu policije u Novom Gradu, svjedočili su svjedoci: Jasmin Idrizović, Nedžad Lizde, Murat Šabanović, Hajrudin Šuman, Sabit Hodžić, Sado Halilović, Refik Šatara, Mevludin Dizdar, Slavko Mutić, Joso Bijelić, Renato Rihter, Bajro Kulovac, svjedok "A" i Malik Krivić.

100. Svjedok Jasmin Idrizović³³ kritičnog dana bio je u Stanici policije u Novom Gradu, kada je čuo od šefa smjene Ivica Vranjkovića da je došlo do zarobljavanja vojnika na Dobrinji i da je tamo od policajaca bio Almir Vejo, čiji iskaz je Vijeće interpretiralo u prethodnom dijelu obrazloženja. Svjedok je naveo da je dolazak vojnika posmatrao iz prostorije u kojoj se nalazio šef smjene, kada je vidio da su do stanice došli pješke i da su otišli u pravcu magacina u kojem se nalazila hrana. Šef smjene mu je tada rekao da je došlo naređenje od komandira i načelnika da se zarobljena lica osiguraju jer su predstavljali prijetnju za policijsku stanicu, nakon čega je svjedok policajcima dao upute da se objekat osigura, u kojem trenutku se nalazio veliki broj mještana koji su se okupili oko stanice. Također je naveo da su ključevi magacina i ostalih prostorija bili kod Jose Bijelića i da ne zna šta se dalje desilo s tim zarobljenim licima.

³² *Ibid*

³³ Transkript glavnog pretresa od 06.07.2017. godine

101. Navedeni događaj potvrdio je i svjedok Ivica Vranjković³⁴, navodeći kako je tog dana bio šef smjene u Stanici policije u Novom Gradu i da je dobio naređenje od komandira Malika Krivića da pošalje patrolu radi privođenja nekih zarobljenika, koje je s područja Mojmila vodio Davor Matić. Tako svjedok navodi da je putem radio veze komunicirao sa nekim iz patrole, ali da se ne može sjetiti s kim, te je obavijestio patrolu o navedenom i da odu vidjeti o čemu se radi i ako treba da iste privedu. U međuvremenu se ispred stanice pojavio Davor Matić, koji je vodio rezerviste ispred sebe, dok je i patrola dovela njih nekoliko. Svjedok ističe da je poznao Davora Matića i da je znao da je ovaj bio lice sklono kriminalu, kao i da je tada bio u civilnoj odjeći i da je nosio dugo naoružanje. Tada je mlađi dežurni, Nusret Hodžić, zapisao imena tih rezervista u knjigu evidencije, ali da ne zna da li je izdata naredba da se zarobljenici izmjestite iz stanice, a takvu naredbu je mogao dati samo načelnik. Nakon nekoliko dana, svjedok navodi kako je čuo da je Davor Matić ubio zarobljene rezerviste u parku ispred Predsjedništva.

102. Svjedok Joso Bijelić³⁵ radio je na poslovima rasporeda hrane za stanice policije, zajedno sa Vahidom Isićem. Sjeća se da tog dana upravo sa Vahidom sjedio u kancelariji, kada ih je zovnuo Malik Krivić, nakon čega su izašli u hol stanice gdje je svjedok vidio oko dvadeset naoružanih ljudi koji su imali akreditacije, ali nije znao kakve, te su dobili naređenje od Malika Krivića da otvore magacinski prostor. Na pitanje da li je, osim tih dvadesetak naoružanih lica vidio još nekoga, svjedok je odgovorio da je vidio osam vojnika u maskirnim uniformama, kao i da su Malik Krivić i Muhidin Dizdar stajali između te dvije grupe i da je bila prepirka, ali da ne zna u vezi čega, te da se kroz prozor mogao vidjeti veliki broj okupljenih građana koji su upućivali pogrdne riječi. Dalje je svjedok naveo da je po ranijem naređenju prošao između tih ljudi da otključa magacinski prostor, koji su sačinjavale dvije prostorije, u jednoj je bilo nešto municije, dok je u drugoj prostoriji bila hrana. Svjedok ističe da je tada otključao samo prva vrata, jer se druga nisu zaključavala, kao i da se na trećim, posljednjim vratima nalazila šteda samo s unutrašnje strane, koja vrata su bila otškrinuta i vodila su prema vani.

³⁴ Transkript glavnog pretresa od 23.11.2017. godine

³⁵ Transkript glavnog pretresa od 19.10.2017. godine

103. Ovaj svjedok također je izjavio da su zarobljenike naoružani pripadnici uveli u drugu prostoriju, te da njemu i Vahidu Isiću nisu dali da budu s njima, kao i da su unutra zadržali desetak minuta, nakon čega se začuo kombi ili neko veće vozilo, te je nakon nekoliko minuta, magacinski prostor bio prazan. Svjedok je potvrdio da mu je Malik Krivić naredio da otključa prostorije magacina samo iz razloga da se zarobljenici izvedu iz stanice na drugi izlaz, jer se nisu mogli vratiti na glavni ulaz zbog prevelikog broja okupljenih građana.

104. Pored toga, svjedok je izjavio da mu je Malik Krivić tog dana rekao da su među tim naoružanim vojnicima bili Kerim Lučarević i njegovi vojni policajci, kao i da je kasnije pročitao izjavu Edina Garaplije, koji je rekao da su zarobljene vojnike ubili pripadnici "Ševa" u Velikom parku, a da je prije toga čuo da su iste pobili Jukini pripadnici.

105. Svjedok Nedžad Lizde³⁶ radio je na poslovima kriminalističkog inspektora u Stanici policije Novi Grad, a kritičnog dana nalazio se u kancelariji na prvom spratu, koja se nalazila pored stepeništa koje vodi u prostorije za zadržavanje. Sjeća se da je tu dovedena grupa vojnih lica u maslinastim uniformama, među kojima je vidio i Josipa Bijelića, koji mu je rekao da su im skinuti opasači, pertle i da su tada došli pripadnici vojne bezbjednosti, na čijem čelu je bio Kerim Lučarević, koji su tražili da im se predaju lica u JNA uniformama, ističući da su bili u nadležnosti vojne policije. Svjedok ističe da je tada došlo do nesuglasica, u kojem trenutku je sa sprata sišao Malik Krivić, te je jedno od tih lica pokušalo da ga udari, nakon čega su zarobljenici odvedeni niz stepenice i odvezeni bijelim kombijem. Svjedok je također naveo da zarobljenici nisu imali vezane ruke kada su došli, ali da su im pripadnici vojne policije vezali ruke lisicama.

106. Svjedok Sabit Hadžić³⁷ kritičnog dana obavljao je dužnost pomoćnika komandira u Stanici policije u Novom Gradu, ističući kako nije bio u stanici kada su dovedeni zarobljenici, ali da mu je kolegica Azra Hadžić ispričala da su Davor Matić i još neki ljudi doveli četničku vojsku s Dobrinje, da je Malik Krivić pokušao s njima uspostaviti vezu, ali da to nije dozvolio Davor Matić, koji je tada rekao da ih vode Vikić

³⁶ Transkript glavnog pretresa od 06.07.2017. godine

³⁷ Transkript glavnog pretresa od 07.09.2017. godine

jer "samo njemu vjeruju", kao i da su ih odvezli kombijem kojim su i došli. Svjedok je izjavio da se u stanicu vratio tek navečer i da mu je nakon toga Malik Krivić rekao da idu do republičkog MUP-a vidjeti šta se desilo s tim zarobljenicima, gdje su primljeni od strane Jusufa Pušine. Svjedok navodi da je tada samo "sjedio po strani" jer je bio mlađi po činu i da nije čuo o čemu su Malik Krivić i Jusuf Pušina razgovarali, ali da je vidio kada je Jusuf Pušina razgovarao s nekim putem telefona, te da mu je kasnije Malik Krivić rekao da su ti ljudi odvedeni u Dom policije i da će služiti za razmjenu.

107. Navedeno je potvrdio i svjedok Sado Halilović, izjavivši da je tada radio kao vozač komandira Malika Krivića, kojeg je, zajedno sa njegovim pomoćnikom, Sabitom Hadžićem, negdje vozio, te da su njih dvojica razgovarali da su bili kod pomoćnika ministra, Jusufa Pušine i da nisu imali pravu informaciju o tome šta se desilo sa zarobljenicima, kao i da je svjedok nakon rata čuo da su isti ubijeni od strane Miše "Žmire", Herende i drugih lica.³⁸

108. Tadašnji načelnik Stanice policije Novi Grad, Malik Krivić, potvrdio je da se kritičnog dana nalazio u kancelariji, zajedno sa Ramizom Salčinom, Sabitom Hadžićem, Kerimom Lučarevićem, Muratom Šabanovićem i Hajrudinom Šumanom, kada je kroz prozor vidio da se pred stanicom nalazi veliki broj ljudi koji su napravili špalir i čula se galama, ali i da je prije toga dobio informaciju da su uhapšeni neki rezervisti iz pokvarenog transportera na području Dobrinje.³⁹ Svjedok je naveo da je sve informacije dobijao od šefa smjene, koji nije mogao organizovati prijevoz tih ljudi bez njegovog znanja. Vidio je da zarobljenike vode ili pripadnici vojne policije ili rezervne specijalne jedinice, ali nije znao tačno kome su pripadali, jer se pripadnost mijenjala skoro pa svakodnevno. U trenutku kada je vidio dolazak tih ljudi pred stanicu, svjedok navodi da je sišao u hol stanice i naredio šefu smjene i svim policajcima da se angažuju da se ti ljudi bezbjedno uvedu u zgradu, jer je prijetila opasnost da nastane problem, kao i da je među tim ljudima koji su doveli zarobljenike, poznavao samo Mišu Matića.

109. Dalje svjedok navodi da je naredio Josi Bijeliću da otključa magacin i da svi, osim pripadnika policije, moraju napustiti prostor stanice, u kojem trenutku je jedan od

³⁸ *Ibid*

³⁹ Transkripti glavnog pretresa od 21.12.2017. godine i 18.01.2018. godine

pripadnika vojne policije po nadimku "Memko" izvadio pištolj i uperio ga u svjedoka, na šta je isti reagovao s još nekima, nakon čega se situacija smirila i Joso Bijelić sišao je sa Vahidom Isovićem u magacin da otključa vrata, te su zarobljenici svedeni zajedno sa policajcima i još nekim ljudima, ali svjedok je siguran da niko od njih nije želio zlo tim zarobljenicima. Nakon toga, svjedok navodi da je razgovarao s ljudima s kojima je ranije bio na sastanku u kancelariji o tome šta da se radi s tim zarobljenim licima, kada je Kerim Lučarević ili Ramiz Salčin predložio da se ti ljudi pošalju u Dom policije jer se tamo nalazi Služba državne bezbjednosti, gdje ih treba odvesti jer su to ratni zarobljenici. Svjedok navodi da je zbog navedenog insistirao da se lica odvedu u Dom policije, ističući kako nisu mogli biti izvedeni na glavni ulaz jer bi došlo do "masakra", zbog čega je naredio šefu smjene i ostalima da se zarobljenici izvedu na donji izlaz i da vozilo priđe skroz do vrata, te da se radilo o kombiju koji je pripadao stanici i da je u pratnji istog još jedno vozilo. Kasnije svjedok od šefa smjene dobija informaciju da su zarobljena lica ušla "živa i zdrava" u Dom policije, da bi u večernjim satima čuo da su pobijeni u parku ispred Doma.

110. Zbog ovakve informacije, svjedok navodi da je odmah naredno jutro odlučio otići do ministra po objašnjenje, što je i učinio, a sa sobom je poveo svog pomoćnika Sabita Hadžića i vozača. Te prilike svjedok ističe da ih je primio pomoćnik ministra, optuženi Jusuf Pušina, koji im je bio i direktno nadređeni, kojeg su pitali da li je istina da su ljudi ubijeni prethodnog dana u Velikom parku, na šta im je optuženi rekao da su to samo glasine i da će to odmah provjeriti, te je odmah nekoga telefonski kontaktirao, rekavši "*Malik je došao i traži gdje su ti dovedeni ljudi*", nakon čega je ponovo rekao "*Drago mi je da je tako i ja sam mu rekao da su razmijenjeni*".

111. Svjedok Kerim Lučarević⁴⁰ naveo je da je početkom aprila bio jedan od osnivača Patriotske lige, te da se kritičnog dana nalazio na Bjelavama, kada ga je pozvao Senad Memišević dva puta i to prvi put da ga obavijesti o tome da je transporter zalutao na Dobrinji i da puca nasumično po naselju, dok ga je drugi put obavijestio o tome da su vojnici iz transportera zarobljeni, na šta ga je svjedok savjetovao da zarobljene preda u policijsku stanicu jer su tamo obučeni i opremljeni za zadržavanje osoba lišenih slobode, te da su ljudi predati u stanicu na Dobrinji. Ovaj svjedok izjavio je da je znao

⁴⁰ Transkript glavnog pretresa od 28.05.2021. godine

ko je bio Davor Matić zvani "Žmiro" i da je 22.04.1992. godine pripadao rezervnom sastavu MUP-a, te da je imao svoju bazu u Švrakinom selu, preko puta Stanice policije Novi Grad, nosio je plavu akreditaciju na kojoj je pisalo "policija" i da taj sastav nema veze s jedinicom kojom je komandovao optuženi Dragan Vikić. Također je izjavio da mu je Ramiz Salčin, taj dan kada ga je upoznao s Malikom Krivićem, rekao da su Malik Krivić i Davor Matić jedna formacija, ali da se Malik Krivić bojao Davora Matića, u što se i sam uvjerio tog dana kad je došao pred stanicu u Novom Gradu i vidio da Malik Krivić silazi pred stanicu na Matićevo "mahanje prstom" i da se sav tresao, iako je u svom sastavu imao najmanje 100 policajaca i da je Matić zapravo bio šef Malika Krivića. U odnosu na prebacivanje zarobljenika u pravcu grada, svjedok je naveo da nije bilo potrebe za tim i da je bilo nemoguće proći barikade iz pravca Dobrinje, te da je zarobljenike trebalo razmijeniti ili odvesti u centralni zatvor ukoliko se radilo o većoj grupi, te da ne zna ko je naredio takvo nešto, obzirom da to nije bila nadležnost Dragana Vikića i da u centralnom zatvoru postoje ljudi obučeni za postupanje sa pritvorenici.

112. Jedan od policajaca koji su tog dana činili obezbjeđenje zarobljenih lica od Stanice policije Novi Grad do Doma policije bio je i svjedok Renato Rihter.⁴¹ Tada se nalazio u marici u kojoj su bila tri ili četiri zarobljena lica, kao i da je u patroli bio i kombi koji je pripadao štabu Davora Matića. Svjedok je naveo da su se vozila zaustavila pred Domom policije, kada je izašao iz vozila iz kojeg su nakon njega izašla i zarobljena lica, te misli da je zadatak vođe patrole bio da uvede zarobljenike, dok je svjedok ostao s kolegaom da zapali cigaru ispred ulaza. Misli da su tada lica uvele njegove kolege Sado Halilović i Fazil Hota, koji su s njim bili u istom vozilu, te da su se nakon nekih pet minuta vratili bez zarobljenih lica, sjeli u vozilo i krenuli nazad prema stanici, ističući kako je kasnije saznao da su zarobljena lica ubijena u Velikom parku, ali i da se Jusić, za kojeg misli da je tog dana bio sa Davorom Matićem u pratnji zarobljenih lica u bijelom kombiju, hvalio kako je istukao nekog od tih zarobljenih lica tog dana.

Ubistvo zarobljenika ispred Doma policije

113. Kada je u pitanju sam događaj zarobljavanja i sprovođenja zarobljenih osam pripadnika JNA dana 22.04.1992. godine, Vijeće se u prethodnom dijelu obrazloženja

⁴¹ Transkript glavnog pretresa od

osvrnulo na iskaze svjedoka na navedene okolnosti, dok će u nastavku iznijeti sadržaj i analizu dokaza koji se odnose na događaje nakon dovođenja zarobljenika ispred Doma policije, gdje je bilo sjedište Odreda, na čijem čelu je bio optuženi Dragan Vikić, ali i u kojem su boravili i nalazili se kritičnog dana, šef Službe državne bezbjednosti, Asim Dautbašić, zajedno sa drugim pripadnicima SDB-a.

114. Dakle, iz provedenih dokaza proizilazi da su dana 22.04.1992. godine na području naselja Dobrinja, nakon što se desio mehanički kvar na transporteru koji je prevozio osam lica rezervnog sastava JNA, koji su bili stacionirani u Lukavici, isti zarobljeni od strane pripadnika Teritorijalne odbrane, nakon čega su kombijem prevezeni u Stanicu policije u Novom Gradu, a odatle pred Dom policije.

115. Svjedok "A", jedan od pripadnika pod tzv. "komandom" Davora Matića zv. "Žmiro", izjavio je da ga je Matić zovnuo tog dana da idu do Stanice policije Novi Grad jer trebaju odvesti neke zarobljenike do Doma policije. Dalje je naveo da se te prilike nalazio u unutrašnjosti bijelog kombija, zajedno sa Edvinom Jusićem, koji je prilikom prevoza tukao zarobljenike, Davorom Matićem i još jednim licem, te sa još pet ili šest zarobljenih "četnika". Prije toga, svjedok je naveo da je ranije tog dana čuo da su na Stupu zarobljena lica iz pokvarenog transportera i da su dovedena u stanicu, ističući kako je Davor Matić ulazio u prostorije stanice, nakon čega su izašli zarobljenici koji su na sebi imali vidljive posljedice premlaćivanja. Ovaj svjedok dalje je naveo da su se zaustavili nedaleko od rampe ispred Doma policije i da je, zajedno sa Davorom Matićem izašao iz kombija, dok su zarobljenici ostali unutra. Vani se nalazilo lice za kojeg svjedok tvrdio da se radilo o Nedžadu Herendi i da je istog od ranije poznao, opisujući ga kao osobu plave, tačnije sijede kose, "neuhranjenog", mršavog, debelih obrva i brkova, u plavom kombinezonu i sa "heklerom" u ruci, s kojim je te prilike kratko popričao.⁴² Nakon toga, svjedok je izjavio da mu je Mišo "Žmiro" dao znak da idu, te ga je svjedok pitao šta da rade sa zarobljenicima, na šta mu je isti odgovorio da "vodi svoju brigu", u kojem trenutku je svjedok vidio kako Nedžad Herenda izbacuje zarobljenike iz kombija "kao stoku" i tjera ih da idu preko podzida ispod Doma policije, ističući da "kako koji skoči, tako on puca", tvrdeći kako je sve to posmatrao s udaljenosti od dva metra i da je sve te zarobljenike ubio upravo Nedžad Herenda, ali

⁴² Transkript glavnog pretresa od 07.12.2017. godine

i da niko nije prišao Herendi dok je ubijao ljude, te da su to gledali i Davor Matić i Edvin Jusić.

116. Upitan od strane postupajuće tužiteljice zašto prilikom davanja iskaza u istrazi nije naveo da je gledao kako Nedžad Herenda ubija zarobljenike, svjedok je odgovorio da ne zna i da ne može da se sjeti.

117. Pored svjedoka "A", najveći broj svjedoka iznio je svoja sjećanja na okolnosti događaja ispred Doma policije, tačnije ubistva zarobljenika 22.04.1992. godine, ali i na okolnosti dešavanja unutar Doma policije, znanja optuženog Dragana Vikića o dovođenju i ubistvu zarobljenika, u čiju analizu će se Vijeće detaljnije upustiti u nastavku.

118. Svjedokinja Fahrída Mustafić, u kritično vrijeme, bila je tehnički sekretar jedinice kojom je komandovao optuženi Dragan Vikić, koja jedinica je imala i štab u kojem su se nalazili Kemal Ademović, Esad Tokić i Suad Smajlović, te se tog dana nalazila na svom radnom mjestu u Domu policije gdje je Odred bio smješten. Dalje je navela da se sjeća događaja iz mjeseca aprila 1992. godine kada su dovedeni zarobljenici u JNA uniformama, njih osam, te da ih je tada doveo Juka Prazina, koji je ušao s još dva lica na vrata kancelarije Dragana Vikića, kao i da je optuženi tada pitao što je doveo te ljude jer tu nema ni zatvora ni pritvorske jedinice. S tim u vezi, svjedokinja je tvrdila da je u tom trenutku bilo nekoliko ljudi u kancelariji optuženog, od kojih se sjeća Kemala Ademovića, Nedžada Čengića i još nekih ljudi, zbog čega je Juka Prazina stajao na vratima, te mu je optuženi rekao da vodi zarobljenike odatle jer ih nisu zarobili pripadnici Odreda, pri čemu je svjedokinji rekao da nazove Jusufa Pušinu, koji je u to vrijeme obavljao dužnost ministra za policiju, što je svjedokinja i uradila, te je čula kako optuženi Dragan Vikić govori optuženom Jusufu Pušini kako tu nema zatvora, da ih ovaj vodi ili u zatvor ili u CSB, ali i da ne zna šta mu je optuženi Jusuf Pušina na to odgovorio.⁴³

119. Sve je potrajalo nekih petnaest minuta, nakon čega Juka Prazina izlazi sa "*zdravim i čitavim*" zarobljenicima iz zgrade Doma policije, te je nedugo nakon izlaska ista čula rafal iz parka i riječi optuženog Dragana Vikića "*nije valja budala pucao u*

⁴³ Transkript glavnog pretresa od 22.03.2018. godine

ljude?”, da bi tek naredno jutro od vojske saznala da je zarobljenike ubio Juka Prazina u parku. Također se sjeća da je neko nakon tog događaja predložio optuženom da se sapere krv ispred zgrade “*da ne vidi narod*”, što je kasnije i učinjeno.

120. Na pitanje da li je te prilike u kancelariji optuženog Dragana Vikića bio i Suad Smajlović, svjedokinja je odgovorila da zna da je kao logističar pripadao komandi jedinice, ali da nije sigurna da ga je vidjela tog dana.

121. Pripadnik Odreda pod komandom optuženog Dragana Vikića, svjedok Suad Smajlović, potvrdio je da je u tom periodu bio raspoređen na poslove i zadatke materijalno-tehničkih sredstava i pozadine Odreda.⁴⁴ Ovaj svjedok svjedočio je na okolnosti vanjskog obezbjeđenja Doma policije, istakavši da se ispod Doma nalazio park i cesta, te da je i park obezbjeđivalo vanjsko obezbjeđenje Odreda, jer su se u istom nalazili psi koji su pripadali Odredu, kao i da jedinica Juke Prazine nije bila podređena optuženom Draganu Vikiću i da ista nije bila smještena u Dom policije. U vezi dovođenja zarobljenika pred Dom policije, ovaj svjedok naveo je da isti nije vidio svojim očima, nego da je čuo da je Mišo Žmire doveo zarobljene pripadnike, nakon što im se pokvario transporter negdje na Alipašinom polju, kao i da je optuženi Dragan Vikić te prilike rekao da se zarobljenici vode u CSB jer Odred nije imao nadležnost nad njima, nakon čega je čuo da su ubijeni u Velikom parku od strane Miše Žmire ili od strane pripadnika Juke Prazine. Upitan da li je bio u kancelariji optuženog u trenutku kada su dovedeni zarobljenici, svjedok je izjavio da nije.

122. Svjedok Šefik Delalić⁴⁵ zvan “Garo” obavljao je poslove vozača specijalnih motornih vozila u Odredu, a sjedio je zajedno sa sekretaricom Fahridom Mustafić u kancelariji do kancelarije optuženog Dragana Vikića. Naveo je da su u Odredu postojala dva voda, te je on pripadao Drugom vodu, pod vodstvom komandira Kemala Ademovića, kojem je nadređeni bio Dragan Vikić, dok je komandir Prvog voda bio Muhamed Gafić. Sjeća se da su u prostorije Doma policije dolazili Asim Dautbašić i Zlatan Okić, za koje misli da su bili uposlenici MUP-a, ali i da misli da Asim Dautbašić nije imao kancelariju u Domu policije. Što se tiče vanjskog obezbjeđenja objekta, svjedok je naveo da su postojala stražarska mjesta i s lijeve i s desne strane objekta,

⁴⁴ *Ibid*

⁴⁵ Transkript glavnog pretresa od 05.04.2018. godine

kao i da se s jednog mogao vidjeti Veliki park, te da je Odred posjedovao i pse koji su dovedeni iz prijašnje baze u Krteljima. Opisujući ulogu Jusufa Prazine u to vrijeme, svjedok je naveo da je isti bio komandant neke jedinice i da su bili smješteni dva ili tri dana na spratku Doma policije. U vezi događaja iz aprila 1992. godine u Velikom parku, svjedok je izjavio da tog dana nije bio u Domu policije, ali da je po dolasku u isti, čuo priču da je izvjesni Mišo Žmiro sa svojim ljudima, iz Švrakinog sela doveo vojne zarobljenike pred Dom policije, gdje je razgovarao sa komandantom Vikićem, koji mu je rekao da te ljude vodi odatle jer Odred nema nikakve veze s njima, zbog čega su ovi otišli iz Doma, nakon čega su ubijeni u parku i iznad parka od strane Miše Žmire i njegovih pripadnika i da su ih nakon ubistva, koji su odvezli njihova tijela odmah nakon ubistva.

123. Ovaj svjedok potvrdio je da su provjere pripadnika prije prijema u Odred pod komandom Dragana Vikića vršili Asim Dautbašić i njegovi ljudi, ali da nije siguran da su imali kancelariju u prostorijama Doma policije.

124. Svjedok "B"⁴⁶ također je bio jedan od pripadnika Odreda pod komandom optuženog Dragana Vikića, koji je izjavio da se nalazio u Domu policije u vrijeme dešavanja dovođenja i ubistva zarobljenih pripadnika JNA. Tako je svjedok naveo da je to bilo u predvečernjim ili večernjim satima, da se pucalo ranije tog dana i da su bili obaviješteni da bi mogli biti napadnuti, jer je neprijateljska vojska znala gdje je sjedište specijalne jedinice i da bi uspješan napad na istu bio poguban za cijeli grad. Naveo je da su u to vrijeme i spavali u prostorijama Doma, te da je u trenutku kada je čuo metež i galamu, boravio u prostoriji na spratu koja je prethodno služila kao biblioteka. Svjedok dalje navodi da je sišao niz stepenice jer je mislio da se dešava najavljeni napad na jedinicu, kada je u holu vidio ljude u smb uniformama JNA, svezanih ruku, koji su preko očiju imali "nešto" od bijelih čaršafa, oči su im bile svezane. Te ljude vodili su njemu nepoznate osobe, među kojima je tada prepoznao Nedžada Herendu koji je bio policajac i koji je tada nosio "hekler", dok je drugog prepoznao po upečatljivom žmirkanju, za kojeg je nakon zločina saznao da se zvao Mišo Žmiro, ističući da su bili u uniformama rezervne policije i da su se izdvajali od drugih po svom ponašanju. Svjedok je dalje naveo da je u holu bio dežurni stražar, pripadnik Odreda, kao i da su

⁴⁶ Transkript glavnog pretresa od 09.05.2018. godine

ubrzo otvorena vrata koja vode u podrum, ističući kako misli da je neko rekao da se zarobljenici vode u podrum, što je i učinjeno, te su isti odvedeni u podrum gdje se nalazio magacin s naoružanjem. Svjedok je istakao da se Mišo Žmiro nalazio na vrhu stepeništa i da je tu negdje bio i Nedžad Herenda, kao i da misli da je tu vidio i Zorana Čegara, nakon čega je čuo glas komandanta Dragana Vikića i "Gare", koji nadimak je imao Šefik Delalić, koji je rekao da je komandant naredio da se zarobljenici vode u CSB. Nakon toga, svjedok je pretpostavio da su ih i povelili prema CSB-u, kao i da su otišli na drugi izlaz koji je vodio iz podruma.

125. Svjedok je dalje naveo da se vratio u biblioteku gdje je čuo pucnjavu, pomislio je da su napadnuti i uzeo oružje, izašao na hodnik da vidi šta se dešava, vidio je i druge pripadnike kako istrčavaju, nakon čega je sišao niz stepenice, vidjevši da zarobljenika i onih koji su ih doveli više nema u holu, te je čuo riječi "*pobiše ih*", iako je komandant naredio da ih vode u CSB, kao i da je odmah otišao do kancelarije optuženog da ga izvijesti o navedenom, te da mu je na licu vidio da je šokiran i da je izgledao vrlo loše, ali i da je s njim u tom trenutku sjedio Asim Dautbašić, pripadnik Državne bezbjednosti, za kojeg je također naveo da je imao kancelariju na spratu Doma policije i da je s njim tu boravio i Zlatan Okić.

126. Pored toga, svjedok je u toku direktnog ispitivanja, izjavio da je prilikom saslušanja u istrazi, od saradnika tužioca saznao da je Nedžad Herenda izjavio da je u holu Doma policije te prilike sreo upravo ovog svjedoka i da mu je svjedok rekao "*što pobiste ljude?*", na šta je istom Nedžad Herenda odgovorio "*oni su to zaslužili*", iz kojeg razloga navodi da je i pitao tužioca zašto ga saslušavaju ako već znaju ko je ubio ljude, dobivši odgovor da je Herenda saslušan u svojstvu svjedoka, a ne optuženog.

127. S tim u vezi, kako se to može vidjeti iz sadržaja iskaza svjedoka očevidaca događaja, Vijeće nije moglo utvrditi da li su zarobljenici ušli samo u hol Doma policije ili su provedeni kroz podrumске prostorije i izvedeni na stražnji ulaz koji vodi prema Velikom parku, gdje su na kraju i lišeni života.

128. Naime, pojedini svjedoci tvrdili su da je zarobljenike u hol doveo Davor Matić, zvani "Mišo Žmiro" odakle su vraćeni nazad pred Dom policije i u Veliki park, dok su

neki od njih izjavili da su svjedoci provedeni kroz podrum Doma policije i izvedeni s donje strane i odvedeni do Velikog parka.

129. Svjedok Zlatan Okić⁴⁷ u inkriminisanom periodu bio je pripadnik Službe državne bezbjednosti, te je obavljao poslove provjere lica za prijem u Odred. Pored svjedoka, u SDB-u su tada bili i Asim Dautbašić, tadašnji šef SDB, te oficiri za bezbjednost, Musin Džaferović i Nedžad Ugljen, ističući da je 15.04.1992. godine prešao u prostorije Doma policije, gdje je imao manju prostoriju u kojoj je boravio. Svjedok je naveo da je iz viđenja poznavao optuženog Dragana Vikića i da ga je sreo nekoliko puta u Domu policije. Na pitanje da li je Dom policije imao vanjsko obezbjeđenje, svjedok je izjavio da do njegovog dolaska nije, ali da je svjedok, zajedno sa Kemalom Ademovićem, jedne prilike izašao i obišao zgradu, nakon čega su skicirali gdje bi se mogla uspostaviti stražarska mjesta.

130. Upitan da li je poznavao Nedžada Herendu, svjedok je odgovorio da jeste i da je isti bio pripadnik specijalne jedinice, te da ga je vidio jednom kako postrojava desetak vojnika, pripadnika specijalne jedinice, čiji je bio komandir i da je neko rekao da se radilo o vrlo sposobnoj osobi koja zna raditi posao. S tim u vezi, ovaj svjedok nije naveo je kako se ne sjeća je li radio provjeru Nedžada Herende, obzirom da je vršio provjere lica koja su željela postati pripadnikom Odreda pod komandom optuženog Dragana Vikića, ističući kako on samo misli da je ovaj bio komandir ili odjeljenja ili voda jer je vidio te prilike kako postrojava pripadnike u holu Doma policije. U odnosu na ličnost Juke Prazine, ovaj svjedok je istakao kako je Juka Prazina bio komandir rezervnog odreda specijalne jedinice, te da je sam sebe proglasio generalom, navodeći kako je nekoliko puta posjetio Juku u prostorijama obdaništa koje se nalazilo ispod Doma policije, gdje je bilo sjedište Jukine jedinice. Na pitanje tužiteljice da li to znači da je jedinica pod komandom Juke Prazine predstavljala rezervni sastav Odreda specijalne policije, svjedok je odgovorio da pretpostavlja da jeste.

131. U vrijeme događaja u Velikom parku, svjedok navodi da se nalazio u prostorijama Doma policije, te da se sjeća da se u popodnevrim satima čula pucnjava iz Velikog parka, te da su u Domu bili i optuženi Dragan Vikić i Kemal Ademović i da

⁴⁷ Transkript glavnog pretresa od 17.05.2018. godine

su se pitali šta se dešava, zbog čega su poslali nekog momka da vidi šta se desilo, te da se ovaj vratio i rekao da je neka četnička diverzantska grupa pokušala napasti Dom policije, ali da je napad odbijen od strane stražara. Svjedok je također naveo da nije bilo potrebe da bilo koga obavještava o događaju jer su se u Domu policije u tom trenutku nalazili optuženi i Kemal Ademović, kao i da bi se odmah znalo da se desilo nešto o čemu bi morao obavijestiti nadređene, ali da nije imao informaciju o tome šta se desilo.

132. Međutim, suočen sa iskazima koje je Davao tokom istrage, svjedok, na pitanje zašto na glavnom pretresu nije spomenuo da je taj dan imao informaciju o tome da je ubijeno nekoliko "četnika" u Velikom parku, nakon što navodno odbijen četnički napad i da je kasnije saznao iz medija da su ti četnici zapravo ubijeni u Velikom parku, svjedok izjavljuje da je tek tada i saznao za događaj, iako pogibiju tih ljudi nije ni spomenuo tokom svog svjedočenja na glavnom pretresu.⁴⁸ Svjedok je na glavnom pretresu također tvrdio da se u trenutku kada je čuo pucnjavu nalazio u prostoriji u kojoj je inače boravio u Domu policije, kako je i sam nazvao "mala prostorija u koju su mogla stati dva kreveta", dok u prezentovanim iskazima navodi da se u tom trenutku nalazio u kancelariji zajedno sa optuženim i Kemalom Ademovićem, tvrdeći da se tu nije nalazio šef SDB, Asim Dautbašić.

133. S druge strane, na glavnom pretresu pročitani su iskazi preminulog svjedoka Asima Dautbašića, koji je, između ostalog, naveo kako se kritične prilike nalazio u Domu policije i da je sjedio sa Draganom Vikićem u svojoj kancelariji, a ne u kancelariji Dragana Vikića, gdje su pili kafu i gdje se niko drugi nije nalazio u trenutku kada se začula pucnjava.⁴⁹ Opisujući svoju funkciju u Domu policije, svjedok je izjavio da je u vrijeme događaja imao položaj "savjetnika u Specijalnoj jedinici "Bosna"", iako ga niko zvanično nije postavio na to radno mjesto, ali da je imao zadatak selekcije i prijema

⁴⁸ Zapisnik o saslušanju svjedoka Zlatana Okića, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo, broj KT – 8/01 – RZ od 02.03.2006. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Zlatana Okića, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 od 17.10.2013. godine (dokaz T-15)

⁴⁹ Izvod iz matične knjige umrlih za Asima Dautbašića, općina Centar Sarajevo, broj 08/14-17-49531/15 od 23.04.2015. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asima Dautbašića, Kantonalni sud u Sarajevu, broj Ki – 89/01 od 04.06.2001. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asima Dautbašića, Kantonalni sud u Sarajevu, broj Kri – 108/02 od 03.07.2002. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asima Dautbašića, Kantonalni sud u Sarajevu, broj Ki – 83/03 od 01.08.2003. godine (dokaz T-48)

ljudi u jedinicu, kako eventualno ne bi došli “petoklonaši”, dodajući kako je u to vrijeme za taj zadatak doveo Zlataka Okića i Musina Džaferovića.

134. Kada je u pitanju kritični događaj, svjedok je rekao kako se ne sjeća datuma, ali da zna da su bili popodnevi sati kada je sjedio s optuženim u prostorijama Doma policije, navodeći da je u jednom trenutku vani čuo pucnjeve iz vatrenog oružja, zbog čega se nije previše uznemirio jer se inače često pucalo. Međutim, navodi kako je to zainteresovalo optuženog, koji je izašao iz kancelarije i po povratku nakon pet do deset minuta, rekao “*vidi šta rade budale, poubijaše ljude i sl.*”, pritom je bio nervozan i galamio je, a osobi koja je sjedila ispred njegove kancelarije rekao “*zovite mi šefa*”. Dalje svjedok navodi da, dok je on tu sjedio s njim, optuženi nije uspio obaviti razgovor sa šefovima, niti je to uradio kasnije u njegovom prisustvu, ali da ga je nakon možda jednog dana upitao da li je nekoga obavijestio o događaju, optuženi odgovorio da jeste obavijestio Jusufa Pušinu, pomoćnika ministra za policiju, kao i Avdu Hebiba, koji je u to vrijeme također imao neku funkciju u R MUP-u. Svjedok je negirao da je tog dana uopšte izlazio iz zgrade Doma policije, tako da nije imao priliku da vidi tijela ubijenih, ni tragove gdje su ta lica ubijena, ali da jeste čuo da je ubijeno osam zarobljenih srpskih vojnika i da su tada bili u uniformama bivše JNA, kao i da su ti ljudi bili povedeni iz Doma policije u CSB Sarajevo i da je u tom trenutku naišla “mahalska grupa” koja je navodno ubila te zarobljenike.

135. Svjedok je također izjavio da odgovorno tvrdi da jedinica pod nazivom “Ševe” u kritično vrijeme nije postojala, te da je za istu prvi put čuo 1993. godine, kao i da je Nedžada Herendu lično upoznao 1994. godine u Njemačkoj, kada je došao da obavi neke zadatke, ali i da je istina da je istog vidio i prije toga, ali da uopšte nije znao kako se on zove i koja je njegova uloga. Kada su u pitanju tijela zarobljenih i ubijenih srpskih vojnika, svjedok je naveo da je nakon dva ili tri mjeseca od događaja, čuo da su ista pronađena na lokalitetu između Grbavice i Vraca i to na liniji, ali da se ne sjeća ko je to pričao.

136. Svjedok Rifat Mašić⁵⁰ izjavio je da je tog dana u Domu policije vidio Asima Dautbašića, te da je kasnije saznao da je tu bio i njegov zamjenik Zlatan Okić, a da se on nalazio u holu Doma policije, čekajući da ga neko zamijeni na stražarskom mjestu

⁵⁰ Transkript glavnog pretresa od 31.05.2018. i 23.08.2018. godine

pored zgrade Doma, na koje je inače bio raspoređen. U tom trenutku navodi da u holu vidi Nedžada Herendu, kojeg je upoznao desetak godina prije rata, a koji je tada na sebi imao crvene tene, hlače od šatorskog krila, s maskirnim dijelom, jurišni prsluk, nije bio previsok, oko 175 cm, kako nervozno gleda u vrata prostorije u kojoj su se inače nalazili operativci. Ističe kako Nedžad Herenda tada nije pripadao ni jednoj jedinici, jer je samostalno radio neke stvari i nije se priklanjao ni jednoj komandi. Tada se na vratima pojavljuje osoba za koju je kasnije saznao da se zove Zlatan Okić, pomoćnik Asima Dautbašića i Nedžadu Herendi upućuje "klimoglav" u znak odobravanja, nakon čega se Herenda okreće i odlazi. Vrlo brzo nakon tog "klimoglava", svjedok navodi da se čuje rafalna paljba i da su i on i Adnan Karović, koji se također nalazio u holu, bili u šoku, obzirom da nisu znali šta se dešava, te svjedok vidi Nedžada Herendu i još jedno nepoznato lice, iza šiblja koje se nalazilo ispod Doma policije, u pravcu parka, te da čuje kako neko kaže "ovaj je još živ", zbog čega je zaključio da su strijeljali neke ljude. U tom momentu svjedok nije znao o kome se radi, međutim, ističe kako je tek kasnije saznao da su prije te pucnjave zarobljeni pripadnici JNA na Dobrinji i da su dovedeni možda dan ranije u prostorije Doma policije, navodeći da je vidio kako dolazi šest ili sedam zarobljenih vojnika koji su imali jastučnice na glavi da ne vide gdje ih vode, te da je navedeni događaj zapamtio iz razloga što je jedan od pripadnika Odreda udario jednog od zarobljenika, u čemu ga je dalje spriječio svjedok "B". Svjedok navodi da su odvedeni u podrumске prostorije gdje su se nalazili magacin i zatvor. S tim u vezi, na pitanje da li strijeljani upravo ti zarobljeni vojnici, svjedok je odgovorio da to ne može tvrditi, ali da je kasnije čuo kako je Adnan Karović imao sukob sa Nedžadom Herendom, kojeg je u trenutku strijeljanja vidio pet do sedam metara od tijela ubijenih, istog nazivajući egzekutorom.

137. Jedan od svjedoka koji su izjavili da su zarobljeni pripadnici JNA uvedeni u magacin, odnosno u podrumске prostorije Doma policije jeste i Ferdo Dejanović, koji je to čuo iz priča, kao i da je optuženi Dragan Vikić tada odbio da primi zarobljenike i da je rekao da se isti odmah sprovedu u CSB.⁵¹ Odbrana je svjedoku, prilikom unakrsnog ispitivanja, predočila iskaz dat u istrazi u ovom predmetu⁵² obzirom da je isti tada naveo da su zarobljenici dovedeni samo do pred Dom policije i da su tu

⁵¹ Transkript glavnog pretresa od 06.09.2018. godine

⁵² Zapisnik o saslušanju svjedoka Ferde Dejanovića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 23.02.2012. godine (dokaz T-17)

likvidirani, te upitan na razloge u postojanju razlika u odnosu na svjedočenje na glavnom pretresu, svjedok nije mogao ponuditi adekvatno obrazloženje, tvrdeći da je tačno ono što je rekao na glavnom pretresu.

138. Osoba zadužena za boravak u magacinu i izdavanje naoružanja i municije u Domu policije bio je Džemal Šabić, koji je naveo da je imao status pripadnika aktivnog sastava Odreda za specijalne namjene, da je njegov nadređeni bio optuženi Dragan Vikić i da bez njegovog odobrenja nikome nije mogao izdavati naoružanje. Ovaj svjedok naveo je da se u vrijeme dovođenja zarobljenika nalazio u podrumskim prostorijama, te da je izašao na hodnik ispred te prostorije jer je neko otvorio podrumске prostorije i krenuo da silazi. Naveo je da je tada vidio rezerviste svezanih ruku i očiju, ističući da ih nije brojao, ali da misli da ih je bilo oko 9, 10 i da su bili u smb uniformama. Svjedok je također izjavio da misli da je tu bio i Asim Dautbašić i da je čuo komandanta Dragana Vikića kako govori da ne mogu nazad i da moraju proći kroz njegove ("Asimove") prostorije, kao i da je vidio da zarobljenike vode pripadnici Juke Prazine i uvode ih u maricu na čijim vratima je svjedok vidio Nedžada Herendu. Kasnije iste večeri svjedok je od Ferde Dejanovića saznao da su zarobljenici pobijeni i da su njihova tijela bačena sa Kozije ćuprije, te da se pričalo da su ubistva počinili Nedžad Herenda i lice po nadimku "Šipac". Upitan od strane postupajuće tužiteljice da li mu znači nešto nadimak "Šok", svjedok je naveo da je to njemu "sve isto" i da je to lice bilo pripadnik Jukine jedinice.

139. Kada je u pitanju iskaz ovog svjedoka, a posebno u pogledu navoda da su zarobljenici uvedeni u magacin, odakle su izvedeni u maricu koja je pripadala MUP-u, Vijeće primjećuje da ni jedan drugi svjedok nije iznio ovakve navode, kao i da se iskaz svjedoka na glavnom pretresu i u toku istrage u mnogo čemu razlikuju, na šta ni sam svjedok nema neko logično obrazloženje, te se ne može tačno utvrditi šta je zapravo vidio, a šta je čuo iz priča, kao što je to uostalom slučaj i sa velikim brojem svjedoka optužbe koji su saslušani u ovom krivičnom predmetu.

140. Svjedok Emir Dugalić⁵³ u kritično vrijeme bio je pripadnik Odreda i nalazio se u kuhinji u Domu policije, kada je u vidio zarobljene vojnike smb uniformama poredane ispred, ističući da ga nije interesovalo previše pa nije gledao njihova lica, te da je već

⁵³ Transkript glavnog pretresa od 08.11.2018. godine

počeo padati mrak. Uz zarobljenike su bila lica koja su ih čuvala i koja mu, kada je htio da izađe, nisu dala da prođe, rekavši mu da se vrati unutra. Svjedok se vratio u sobu, navodeći kako je kasnije čuo da su zarobljenici ubijeni i da je tada bilo nekoliko pucnjeva. Te noći je svjedok otišao na stražu ispod zida, navodeći da je u neko doba noći došao kombi iz pravca Mejtaša i da mu je neko rekao da se skloni odatle da ubace mrtva tijela, što je svjedok i uradio, ističući kako je kombi izgledao kao poštanski i da ne zna ko je isti koristio, ali da je o dolasku kombija obavijestio svog komandira Adnana Karovića.

141. U tom pravcu, na glavnom pretresu pročitano je iskaz svjedoka Adnana Karovića, obzirom da je svjedok u međuvremenu preminuo⁵⁴, koji je potvrdio da mu je Emir Dugalić pričao da su zarobljenici prethodno dovedeni, uvedeni u zgradu i odvedeni u podrumске prostorije, gdje su se nalazila materijalno-tehnička sredstva, u koje vrijeme je magacioner bio Džemal Šabić. Svjedok je dalje naveo da mu je Emir Dugalić također pričao da je bilo i udaranja zarobljenika u toku silaska niz stepenice, te da su, nakon što je komandant Dragan Vikić odbio da primi zarobljenike, isti stavljeni u dva žuta kombija i da su se vratili u rikverc ispod zida Doma policije, gdje su ih negdje, također po priči Emira Dugalića, ubili, mada svjedok ističe da to nije vidio. Također, nakon počinjenog ubistva, svjedok ističe da je došla informacija o mogućem napadu na Dom policije, iz kojeg razloga su mrtva tijela ostala na tom mjestu nekoliko sati, da bi ih nakon toga pripadnici Juke Prazine odvezli i to na dva različita lokaliteta nepoznata svjedoku. Pored toga, svjedok je istakao da mu je, za razliku od priče koju je čuo od Emira Dugalića u pogledu ulaska zarobljenika u objekat, drugi pripadnik Odreda za specijalne namjene, Amir Međić, tvrdio da zarobljenici uopšte nisu ušli u objekat. Što se tiče samog ubistva zarobljenika, svjedok je naveo da mu konkretne okolnosti nisu poznate, osim da mu je Senad Memišević, komandir jedne grupe u okviru jedinice Kerima Lučarevića, rekao kako je sa svojom grupom zarobio te srpske vojnike i predao ih drugoj grupi u tadašnjoj SJB Novi Grad, ali da mu nije poznato zašto te zarobljenike nije preuzela SJB, već su isti bili dovedeni u Dom policije. Svjedok je također naveo da su u to vrijeme postojale priče da su te zarobljenike ubili pripadnici jedinice Kerima Lučarevića, koju grupu je predvodio Mišo Matić zvani

⁵⁴ Izvod iz matične knjige umrlih za Adnana Karovića, općina Centar Sarajevo, broj 08/14-17-17704/15 od 10.02.2015. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Adnana Karovića, broj Ki-Kri – 89/01 od 05.06.2001. godine (dokaz T-53)

“Žmiro”, te da se toj grupi tada priključio i Nedžad Herenda, a da je u obezbjeđenju radio Eršef Kulin.

142. Ovaj svjedok također je naveo da je bio prisutan kada je optuženi Dragan Vikić razgovarao sa pomoćnikom ministra, Jusufom Pušinom i to iz kancelarije koja je dijelila komandanta i rukovodne radnike, između ostalih Ivicu Šutalo, Kemala Ademovića, Vahida Ćosića i Asima Dautbašića, za kojeg ističe da nije činio rukovodni kadar i da isti uopšte nije pripadao Odredu. S tim u vezi, svjedok je naveo da je više lica tada moglo čuti razgovor Dragana Vikića i Jusufa Pušine, kao i da je svjedok lično prenio informaciju o ubistvu zarobljenika komandantu Draganu Vikiću, koje je isti ranije odbio primiti, uz obrazloženje da to nije u nadležnosti specijalne jedinice čiji je on komandant, već je to bila nadležnost tadašnjeg CSB Sarajevo. U razgovoru sa pomoćnikom ministra, Jusufom Pušinom, svjedok navodi da je lično čuo da mu je optuženi Dragan Vikić rekao da *“ja to neću raditi, ja ih nisam ni ubio, neka ih sklanja onaj ko ih je ubio”*.

143. Svjedok Amir Međić⁵⁵, u kritično vrijeme bio je pripadnik rezervnog sastava Odreda za specijalne namjene, čiji komandir je bio Adnan Karović, a obavljao je poslove fizičkog obezbjeđenja Doma policije na jednom od stražarskih mjesta. Poznato mu je da je Juka Prazina bio sa svojim pripadnicima u prostorijama obdaništa u kojima se danas nalazi francuska ambasada, ističući kako je Juki Prazini bio zabranjen ulaz u Dom policije.

144. Kada je u pitanju sam događaj oko dovođenja zarobljenika i ubistva istih, svjedok je naveo da je taj dan bilo lijepo vrijeme i da je određeni broj pripadnika Odreda boravio vani, te da su u Domu bili i pomoćnici komandanta Dragana Vikića, ističući Kemala Ademovića, kao i sekretaricu Fahridu Mustafić. Svjedok je tada boravio u dežurani jer je bio dežurni stražar, navodeći da je u jednom trenutku nastala gužva jer je vidio kako tri, njemu nepoznata, lica kako vode ljude u čohanim JNA uniformama, koje je zaustavio na ulazu, izašavši iz prijavnice da provjeri ko su. Navodi da nisu imali oružje niti su bili vezani, te da su ih ta tri lica povelu u pravcu restorana, u kojem momentu je vidio kada je Dragan Vikić izašao bez uniforme i u klompama iz kancelarije, pitao ko su ta lica, svjedok je odgovorio da ne zna, jedan od te trojice

⁵⁵ Transkript glavnog pretresa od 19.12.2019. godine

rekao je da su zarobili rezerviste, na šta mu je optuženi rekao da ih vodi u CSB ili u centralni zatvor jer to nije "naš posao", pritom je galamio, zbog čega su se ovi okrenuli i krenuli napolje, dok se optuženi vratio u svoju kancelariju. Svjedok je naveo da niko tu više nije bio od komande, te da je izašao na podest i vidio kako lica sa zarobljenicima odlaze na lijevu stranu prema izlazu u ulicu Mustafe Golubića. Svjedoku su predočene i fotografije vanjskog izgleda Doma policije i okolice, na osnovu kojih je svjedok pokazivao putanju kretanja lica sa zarobljenicima kritičnog dana⁵⁶, navodeći kako su došli do kraja platoa Doma policije, na kojem mjestu se nalazio stražar – pripadnik Odreda, ističući kako je to tada po njegovom mišljenju bio Emir Dugalić. U tom momentu, svjedok navodi da se pojavio Asim Dautbašić u bundi, sa debelim rukavicama i šubarom na glavi, stajao je na tom podestu i pored njega Nedžad Herenda, kojeg je prije toga vidio nekoliko puta, tada obučen u plavi pilotski kombinezon s puno rajsferšlusa i kapom na glavi, znao je da su ga zvali "Nečko", imajući u vidu da je ovaj svjedok kasnije prešao u SDB.

145. Svjedok je dalje naveo da tri lica koja su dovela zarobljenike nisu pripadala Odredu. Nakon što je ugledao Asima Dautbašića i Nedžada Herendu, svjedok je vidio kako se lica sa zarobljenicima spuštaju ispod austrijske ambasade, bilo je tu niže rastinje tada, te se svjedok nageo da vide gdje su dalje otišli. Tada je vidio kako je Asim Dautbašić nešto rekao Nedžadu Herendi, koji se vratio i odlazi prema današnjoj francuskoj ambasadi gdje misli da je Eršef Kulin bio na stražarskom mjestu, te ubrzo vidi Nedžada Herendu na raskršću ulica Džidžikovac i Mustafe Golubića, na mjestu 10-15 metara udaljenom od parka, gdje odvaja pratioce koji su bili sa zarobljenicima, nakon čega je natjerao zarobljenike da se penju na zid, u kojem momentu puca u njih iz "heklera" kojeg je inače nosio, dio ubijenih zarobljenika pada, četiri ili pet u park, jedan je ostao na zidiću, dok su dva ostala na asfaltu, što su mogli vidjeti i Asim Huskić, Mirsad Vilić, Fikret Čaušević, za koje navodi da su se u tom trenutku nalazili pored svjedoka, kao i da je neko tada rekao "j..a im majku", poslije čega svjedok utrčava u Dom policije. Ističe da nije pucao niko od pratilaca, nego samo Nedžad Herenda iz svog "heklera" i da je isti imao prepoznatljiv zvuk.

⁵⁶ Set od 6 fotografija Doma policije Sarajevo i okolice (dokaz O1-4)

146. Ovaj svjedok također je izjavio da je prije samog dolaska na Sud imao razne prijetnje, pa mu je tako jedno lice prišlo i reklo da pazi gdje parkira auto, gdje spava, hoda, te da su mu govorili i da "zatvori oči" na događaj, ali i da je tražio da ga se pozove kako bi ispričao svoja saznanja o predmetnog događaju. Pored toga, svjedok je naveo da je svjedok Rifat Mašić dobio velike novce da kaže da su zarobljena lica provela dva dana u prostorijama Doma policije, kao i da je Emir Dugalić mogao vidjeti ubistvo zarobljenika, ali da je promijenio iskaz jer je dobio posao u jednom osiguranju. Svjedok je također naveo da su svi znali da je zarobljenike ubio Nedžad Herenda, čak i u AID-u, ali da niko nije bio zainteresovan da se isti procesuiraju, kao i da je Nedžad Ugljen znao da će biti ubijen 24 sata prije nego se ubistvo desilo.

147. Uvidom u iskaz svjedoka Mirsada Vilića, kojeg svjedok Amir Međić navodi kao jedno od lica koja su bila prisutna kritične prilike i vidjela ubistvo zarobljenika ispred Doma policije, Vijeće je utvrdilo da ovaj svjedok u potpunosti negira svoje prisustvo istom, ističući kako je tek kasnije, iz priča, saznao neke informacije o predmetnom događaju.⁵⁷

148. Svjedok Nedžad Čengić⁵⁸ obavljao je dužnost logističara u Odredu za specijalne namjene, čiji nadređeni je u inkriminisano vrijeme bio Suad Smajlović, koji se, kako je naveo, tog dana nalazio u Domu policije i to kod komandanta Dragana Vikića u kancelariji, zajedno sa Suadom Smajlovićem, Zoranom Čegarom, Kemalom Ademovićem i sekretaricom Fahrom. U jednom trenutku neko je pokucao na vrata, svjedok navodi da tu osobu nije poznavao, ali da je saznao da se zove Mišo Žmiro jer se ovaj tako predstavio, koji je tada rekao da ima neke zarobljenike, na šta mu je optuženi Dragan Vikić rekao "*ovo nije zatvor*" i da ih vodi odatle, nakon čega je "Žmiro" otišao. Dalje je svjedok naveo da je tada optuženi rekao sekretarici da zamjeniku ministra i ministru javi i da zarobljenici idu u zatvor, što je ona i učinila, nakon čega je došla informacija da su ljudi ubijeni u parku, o čemu je sekretarica, po naredbi optuženog, informisala ministra putem telefona. Nakon toga, svjedok navodi da je putem telefona došla povratna informacija da se tijela sklone, te da je optuženi, nakon što mu je to prenijela sekretarica, rekao "*ko je uradio, nek' skloni*" i da to prenese ministru ili njegovom pomoćniku. Na pitanje da li je istina da je svjedok u izjavi datoj u

⁵⁷ Transkript glavnog pretresa od 06.12.2018. godine

⁵⁸ Transkript glavnog pretresa od 22.11.2018. godine

istraži⁵⁹ rekao da je Dragan Vikić razgovarao s Jusufom Pušinom, svjedok odgovara da jeste, ali da zaista misli da je sekretarica bila ta koja je zvala pomoćnika ministra.

149. Svjedok je također potvrdio da ni Nedžad Herenda ni Jusuf Prazina nisu pripadali Odredu pod komandom Dragana Vikića, te da mu je bilo poznato da je Jusuf Prazina napravio bazu u prostorijama današnje francuske ambasade, kao i da je s njim imao konflikt, zbog čega nije nikako dolazio u Dom policije.

150. Svjedok "E"⁶⁰, tadašnji pripadnik jedinice Juke Prazine, naveo je da su pripadnici te jedinice boravili nekih desetak dana u prostorijama Doma policije, dok nisu uspostavili svoju bazu u prostorijama tadašnjeg obdaništa. Saznanja u vezi ubistva zarobljenika ima samo od Kenana Spahića, koji mu je te večeri, kada je došao u bazu, rekao da je privedeno osam rezervista s područja Dobrinje, te da je sutradan čuo da su navodno strijeljani ispod Doma policije. Ovaj svjedok izjavio je da je Jukina jedinica imala dva kombija, bijeli i plavi, te da je on koristio plavi, kao i da je poznavao Nermina Uzunovića zvanog "Šok", obzirom da je isti pripadao jedinici Juke Prazine, ističući kako isti nije spavao u Domu policije, jer je više bio "slobodnjak", te da je tu boravio samo preko dana.

151. Na pitanje da li je saznao šta se desilo s tijelima ubijenih zarobljenika, svjedoke je rekao da mu je poznato da su tijela bačena na Bentbašu ispod bazena, pa se narod bunio zbog neugodnog mirisa, zbog čega je Juka Prazina naredio "Šoku" i Bakiru Hotiću da izvuku tijela i odvuku na neku drugu lokaciju, te da zna da je to i urađeno i da mu je to rekao Kenan Spahić. Svjedoku je također poznata osoba po imenu Davor Matić, za kojeg je naveo da pripadao Jukinoj jedinici i da je bio poznat kao "komandant Švrakinog sela".

152. Svjedok Kenan Spahić⁶¹ potvrdio je da je bio pripadnik jedinice Juke Prazine i da im je Juka rekao da su oni rezervni sastav specijalne policije, ali da ne zna od koga je Juka Prazina dobijao naređenja. Za zarobljavanje i ubistvo pripadnika srpske vojske navodi da je čuo od drugih pripadnika kada je dolazio u prostorije obdaništa po hranu

⁵⁹ Zapisnik o saslušanju svjedoka Nedžada Čengića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ 38/06 od 25.01.2012. godine

⁶⁰ Transkript glavnog pretresa od 04.04.2019. godine

⁶¹ Transkript glavnog pretresa od 21.03.2019. godine

i oružje, obzirom da je uglavnom boravio na Dobrinji. Svjedok je također izjavio da su Nermin Uzunović i Senaid Čavčić bili pripadnici Jukine jedinice, te da je kasnije sa Senaidom bio u HVO-u i da mu je poznato da je Senaid imao nadimak "Rogatica" jer je pobjegao iz Rogatice, promijenio ime i da je bio optužen za rušenje Starog mosta.

153. Upitan da li ga je tužilac Phillip Alcock navodio da kaže da je optuženi Dragan Vikić imao veze sa ubistvom osam zarobljenika u Velikom parku, svjedok je odgovorio da jeste i da je istom odgovorio da mu ne može narediti da to kaže, na šta mu je tužilac rekao da on zna šta se desilo i da neće da kaže jer prisustvovao događaju, zbog čega svjedok navodi da mu je rekao "šta sad, hoćemo li se tući?".

154. Svjedok Jasmin Begić izjavio je da je 22.04.1992. godine nalazio u bazi u Domu policije, navodeći da ga je tog dana probudila pucnjava, usljed koje je pokušao izaći, misleći da se desio napad na Dom, ali je spriječen na izlazu jer je u međuvremenu stigla naredba od komandanta Dragana Vikića da pripadnici Odreda ne smiju napuštati Dom policije. Svjedok je također izjavio da ga je o ubistvima obavijestio njegov podređeni, Samir Čajić, rekavši mu je da Nedžad Herenda likvidirao sedam zarobljenih lica.⁶²

155. Iskaz ovog svjedoka potvrdio je svjedok Samir Čajić⁶³, navodeći kako je se tog dana nalazio u Domu policije u pripravnosti jer se očekivao napad i da je on tada obavljao dužnost komandira odjeljenja i zamjenika Jasmina Begića. Tada se nalazio s kolegama na drugom spratu, u prostoriji koja gleda na Veliki park kada se začula pucnjava i da neko viče "napad na bazu", zbog čega navodi da je brzo sišao niz stepenice i pored izlaza, iz dežurane, čuo kako neko govori "budala pobi ljude". Svjedok navodi da se tada zakačio nogama za metalnu ogradu, nageo se iznad žive ograde, u kojem trenutku je vidio dim i pucanj, te Nedžada Herendu na mjestu gdje se danas nalazi spomenik palim francuskim vojnicima. Upitao je tada Herendu šta to radi, na šta mu je isti dogovorio "Nemoj, nemoj Čaja". Za Nedžada Herendu svjedok je naveo da se "motao" oko Doma policije i da je pripadao Službi državne bezbjednosti. Nakon toga, svjedok se povukao u Dom policije po naredbi dežurnog oficira,

⁶² Transkript glavnog pretresa od 05.03.2021. godine

⁶³ *Ibid*

obavijestivši ostale pripadnike o tome da je Nedžad Herenda počinio krivično djelo i da Odred aktivirao da se navedeni događaj evidentira.

156. Vijeće će se ukratko osvrnuti na razloge zbog kojih je prihvatilo prijedlog odbrane optuženog Dragana Vikića, a koji se odnosio na saslušanje svjedoka Samira Čajića, obzirom da se ime istog nije nalazilo u prvobitnom prijedlogu dokaza ove odbrane. Naime, na glavnom pretresu održanom dana 05.03.2021. godine, nakon što su saslušana tri svjedoka odbrane prvooptuženog, braniteljica je predložila da se ovaj svjedok sasluša iz razloga što se radi o očevicu ubistva zarobljenih pripadnika JNA.

157. Međutim, postupajuća tužiteljica istakla je prigovor, obzirom da je navedeno lice prisustvovalo u svojstvu javnosti u toku predmetnog glavnog pretresa, zbog čega je imao uvid u iskaze svjedoka i ono što je raspravljano u toku suđenja, ali i ističući da je i Tužilaštvo moralo odustati od prijedloga da se sasluša jedan od svjedoka koji je prije nego je svjedočio, bio prisutan u sudnici i slušao iskaze drugih svjedoka.

158. S tim u vezi, Vijeće ističe da je predsjednik sudećeg vijeća, na glavnom pretresu održanom dana 25.07.2019. godine, nakon što je dobio obavijest od nadležnih službi o tome da je predloženi svjedok optužbe, Nusret Smajlović, već ranije bio prisutan u sudnici na glavnom pretresu u ovom predmetu, obavijestio stranke i braniocima o navedenom, smatrajući takvo postupanje nedopustivim i zakonom zabranjenim, zbog čega je postupajuća tužiteljica odustala od prijedloga za saslušanje ovog svjedoka, nakon čega je isti udaljen iz sudnice.

159. Nakon što je odbrana predložila saslušanje svjedoka Samira Čajića, isključivo na okolnosti događaja ubistva zarobljenika kritičnog dana, pritom ističući kako je nesporno da je ovaj svjedok zaista bio pripadnik Odreda za specijalne namjene, čija akreditacija je također pokazivana drugim svjedocima, radi eventualne potvrde da se radi o akreditacijama koje su nosili pripadnici Odreda komandanta Dragana Vikića, Vijeće je ipak odlučilo da čuje šta ovaj svjedok ima reći na navedene okolnosti, pritom ističući da njegov iskaz može biti cijenjen isključivo u vezi sa svim ostalima dokazima, ali i kredibilitetom takvog svjedoka i provjerljivosti njegovih saznanja.

160. Nadalje, svjedok Kerim Lučarević naveo je da mu je dobro poznata osoba po imenu Juka Prazina i da se radilo o problematičnom čovjeku, čija jedinica se bavila hapšenjima, mlaćenjima i nedozvoljenim stvarima, a čija jedinica nije imala nikakve veze za Odredom pod komandom optuženog Dragana Vikića, komentarišući takav upit na način da su ovi bili pod komandom Dragana Vikića, isti bi ih *“nabio nogom”*. Dalje je naveo da je i sami vrh države imao problema sa postupanjem Juke Prazine i njegovih pripadnika, te da su ga jedne prilike zvali da podnese izvještaj o nekim radnjama, pitavši ga kome on polaže račune, na šta je Juka Prazina rekao *“Bakiru Alispahiću”*, koji je u to vrijeme bio na čelu CSB-a.

161. Kada je u pitanju formiranje vojne policije, svjedok je naveo da je rješenje o postavljenju za komandanta iste dobio 25.04.1992. i zadatak da formira jedinice, kao i da su pripadnici vojne policije nosili akreditacije zelene boje s bijelom trakom, te da je sjedište bilo u Hidrometeorološkom zavodu na Bjelavama. U pogledu Nedžada Herende, svjedok je istakao da je znao da pripada jedinici *“Ševe”*, te da nije bio u dobrim odnosima sa Asimom Dautbašićem, istog smatrajući licemjerom. Na upit da li zna šta se desilo sa zarobljenim licima, svjedok je rekao da ga je dan nakon zarobljavanja nazvao *“Talijan”* i rekao da je čuo da su lica razmijenjena.

162. Svjedok *“D”*⁶⁴ naveo je da je, nakon što je vidio da zarobljene rezerviste ispred Stanice policije u Novom Gradu, od kojih je prepoznao Stevu Đukanovića i osobu prezimena Lalović, krenuo je do CSB-a da vidi da li su ih tu predali, gdje je dobio informaciju da nisu, krenuo u pravcu robne kuće *“Sarajka”*, kada je čuo galamu iz pravca Velikog parka, zbog čega je otišao s gornje strane da vidi šta se dešava. Dalje je svjedok izjavio da je stajao na čošku parka, odakle je vidio grupu od šest ili sedam vojnika kako stoje uza zid, a pored njih i još tri ili četiri čovjeka, među kojima mu se učinilo da vidi i Davora Matića, obzirom da ga je poznavao i da misli da ga je te prilike prepoznao po glasu. Tada je čuo da je ispaljeno nekoliko rafala i da je krupniji glas vikao *“ne pucaj”*, te da je među postrojenim vojnicima vidio već pomenutog Stevu Đukanovića.

163. Tadašnji pripadnik Službe državne bezbjednosti, Musin Džaferović, izjavio je kako je nakon marta 1992. godine boravio u Domu policije i to u kancelariji zajedno sa

⁶⁴ Transkript glavnog pretresa od 07.03.2019. godine

načelnikom Asimom Dautbašićem, koja kancelarija je bila preko puta kancelarije Dragana Vikića.⁶⁵ Svjedok je naveo da je Asim Dautbašić imao funkciju koordinatora odbrane grada, te su pripadnici SDB-a vršili provjere prije prijema pripadnika Odreda specijalne policije. Poznavao je Juku Prazinu, za kojeg je naveo da je bio čovjek loše reputacije, te da je imao svoju jedinicu i naoružanje i da se stavio u odbranu grada Sarajeva, da su bili rezervni sastav policije, ali da nisu imali nikakvu vezu sa specijalnom jedinicom. Kada je u pitanju sam zločin u Velikom parku, svjedok je izjavio da je u tom trenutku sjedio u kancelariji sa Asimom Dautbašićem, kada je čuo rafalnu paljbu, da bi ubrzo nakon toga u kancelariju ušao ljut i uznemiren Dragan Vikić i obratio se Dautbašiću riječima *“šta mi ovo radiš, jeste li vi normalni”*, na šta ga je Asim Dautbašić samo pogledao i optuženi je napustio kancelariju.

164. Svjedok Dragan Mladenović⁶⁶ u aprilu 1992. godine radio je u SDB-u, se te u vrijeme kritičnog događaja nalazio u Domu policije, na drugom spratu, gdje je boravio u centru za slušanje, gdje je pratio radio stanice i telefonske veze, kako njihove, tako i neprijateljske, ističući kako pripadnici Odreda nisu ni znali da je on tu niti šta radi.

165. U odnosu na sam događaj, svjedočio je i jedan od tadašnjih pripadnika jedinice Juke Prazine, svjedok Fajik Višić, rekavši da je jednog dana u aprilu 1992. godine otišao da posjeti jednog pripadnika specijalne jedinice u Domu policije, kada je naišao pored optuženog Dragana Vikića, koji mu je rekao da prenese svojim kolegama da, kada dolaze u Dom policije, ne unose oružje zbog opasnosti od rikošeta.⁶⁷ U tom trenutku *“uletila”* su dvojica pripadnika, ne zna da li su bili stražari i rekla *“evo Žmiro doveo neke zarobljenike, postrojio ih je”*, te je svjedok izašao i pitao *“Mišo, šta ti je?”*, navodeći da ga nije zvao *“Žmiro”* jer ovaj nije volio da ga se tako zove i da je oko njega bilo još nekoliko momaka rezervista, svi su imali naoružanje, na šta mu je Mišo opsovao Dragana Vikića i njega lično, rekavši *“ja dovedem, a on daje u razmjenu, a oni sjednu u transporter i ubiju djevojčicu, e nećete više”*, tada je svjedok krenuo nazad i neko je zapucao, te je svjedok vidio kako su ovi rezervisti uperili oružje u njega, ali zbog toga što je i njegov automat bio okrenut prema njima, kako navodi svjedok, slučajno. Odmah je otišao da prijavi Juki Prazini šta se desilo, međutim, neko je

⁶⁵ Transkript glavnog pretresa od 07.02.2019. godine

⁶⁶ Transkript glavnog pretresa od 12.01.2021. godine

⁶⁷ Transkript glavnog pretresa od 23.05.2019. godine

zapucao i svjedok se bacio jer je mislio da je pucano prema njemu, kada je jedan od rezervnih policajaca zaječao jer ga je pogodio metak, dok je pucnjava trajala kratko i bila je rafalna, te je svjedok vidio četvoricu kako pucaju u vojnike postrojene uza zid, među kojima je jedan bio sa "heklerom", imao je bradicu, ali ga nije tada poznao. Dalje svjedok navodi kako je vidio kako ubijena lica padaju na cestu, u kojem trenutku kreće prema obdaništu, gdje se nalazila baza Jukine jedinice kojoj je pripadao, a u kojoj ne zatekao Juku Prazinu, prenio mu šta je uradio "Žmiro", na šta je Juka rekao *"s njim uvijek problema, vidi šta nam uradi"*. Na pitanje da li je "Žmiro" bio pripadnik Jukine jedinice, svjedok je izjavio da se "brojalo" i da je sam naoružao sebe i svoju grupu, te da je bio smješten u Švrakinom selu.

166. U svojstvu svjedoka odbrane saslušan je i optuženi Dragan Vikić⁶⁸. Isti je naveo da je komandant Odreda imenovan u februaru 1992. godine, a da je Odred za specijalne namjene bio organizaciona jedinica u okviru uprave policije, te da je njemu, kao direktno nadređeni, bio pomoćnik ministra za uniformisanu policiju, iznad njega zamjenik republičkog ministra i na kraju, republički ministar. Pripadnici Odreda imali su akreditacije plave boje, dok su pripadnici Jukine jedinice imali akreditacije smeđe boje. Na pitanje šta je optuženi radio na dan 22.04.1992. godine, odgovorio je da je sjedio u svojoj kancelariji sa Kemalom Ademovićem, Asimom Dautbašićem, Nedžadom Čengićem, Suadom Smajlovićem i Mušanom Kovačem, te da su tu bili i sekretarica Fahrinda Mustafić i Šefik Delalić. Tada je čuo kako dežurni govori sekretarici da je neki Mišo "Žmiro" doveo zarobljenike i da traži da dođe do optuženog, na šta je optuženi rekao da ga puste. "Žmiro" je rekao kako je uhapsio pripadnike srpske vojske u Švrakinom selu, ne spominjući Dobrinju niti Stanicu policije u Novom Gradu. Na pitanje zašto je doveo zarobljenike u Dom policije, "Žmiro" mu je odgovorio da su mu tako rekli Malik Krivić i Kerim Lučarević, kao i da je rekao da ih je prije toga vodio u meteorološku stanicu. Optuženi je naveo da je tada rekao "Žmiri" da oni ne primaju zarobljenike, te da ima centralni zatvor ili CSB i da tamo vodi ljude, nakon čega "Žmiro" odlazi, iza čega se ubrzo čuje i pucnjava i to rafali i pojedinačni pucnji. Tada optuženi navodi da je krenuo izaći da vidi šta se dešava, ali ga je zaustavilo njegovo obezbjeđenje, jer su mislili da se radi o napadu na Dom policije, zbog čega se vratio u kancelariju. Komandir voda za osiguranje Odreda, Karlo Čorda, dolazi do njega i

⁶⁸ Transkripti glavnog pretresa od 11.06.2021. i 09.07.2021. godine

govori mu da je Nedžad Herenda ubio zarobljenike i to 60-80 metara izvan kruga koji je Odred osiguravao, zbog čega je optuženi odmah naložio sekretarici da nazove pomoćnika ministra, Jusufa Pušinu, da ga obavijesti o tome šta se desilo i da mu je dolazio izvjesni "Žmiro", nakon čega mu je Jusuf Pušina rekao da sačeka da mu se ponovo javi. Jusuf Pušina ga je nakon toga nazvao i rekao da bi leševe trebalo skloniti, na šta mu je optuženi rekao da mu ne pada na pamet, da on nije ulični komandant, da zna šta znači sklanjanje leševa ili prikrivanje krivičnog djela, te da to neće uraditi i nek uradi onaj koji je to uradio, na šta mu je Jusuf Pušina rekao da to onda ne radi i da će se čuti ponovo. U trećem pozivu, optuženi navodi da ga je Jusuf Pušina obavijestio o tome da će leševe skloniti Juka Prazina i njegovi ljudi, nakon čega optuženi poziva Adnana Karovića i naređuje mu da se svi njegovi ljudi povuku unutar Doma policije, osim onih na stražarskim pozicijama.

167. Narednog dana, optuženi je naveo da je išao na prošireni kolegij MUP-a i tu je vidio Nedžada Herendu kako ulazi u prostorije MUP-a, zbog čega navodi da se obratio Jusufu Pušini i pitao zašto Herenda nije uhapšen jer se govori da je pobio ljude, na šta je dobio odgovor da su četnici u Nedžarićima u Kasindolskoj ulici ubili oko 100 Bošnjaka i da su srušili džamiju, kao "*vidiš šta ovi rade*". Optuženi je također naveo da je inače viđao Nedžada Herendu u društvu Asima Dautbašića i Nedžada Ugljena i da je siguran da to Nedžad Herenda nije mogao uraditi na svoju ruku, kao i da je "Žmiro" ubijen 1993. godine, Juka Prazina 1994. godine u Belgiji i da se priča da je njegov egzekutor bio upravo Nedžad Herenda zvan "Brko" koji je "slučajno" ostao živ, te da je i Nedžad Ugljen ubijen, smatrajući da do toga ne bi došlo da je kojim slučajem Nedžad Herenda ubijen.

168. Optuženi je također naveo da je nestala sva dokumentacija koja se odnosi na dan 22.04.1992. godine, a koju je uredno predao 1994. godine kada je vršio primopredaju dužnosti sa mjesta komandanta, što su potvrdili i drugi svjedoci. Potvrdio je da je sve informacije o predmetnom događaju dobio od komandira voda, Adnana Karovića, što je ovaj svjedok u svojoj izjavi to i potvrdio, a koju je Vijeće već ranije interpretiralo u relevantnom dijelu.

169. Svjedočenje optuženog Dragana Vikića, u dijelu koji se odnosi na događaj ispred Doma policije, potvrdio je i svjedok Senad Jušić⁶⁹, koji se kritičnog dana zaputio u Dom policije da posjeti svog prijatelja Zlatana Okića, gdje je u holu sreo sekretaricu optuženog Dragana Vikića, Fahridu Mustafić, koja je prije toga bila i njegova sekretarica, u kojem trenutku je iza njenih leđa čuo optuženog kako viče na nekoga što je doveo ljude tu, da on nema zatvor i da ih vodi ili u centralni zatvor ili u MUP jer s tim ljudima nema šta da radi.

Optuženi Nermin Uzunović i Mladen Čovčić – ubistvo i paljenje tijela ubijenih zarobljenika

170. Optuženom Nerminu Nerminu Uzunoviću zvanom "Šok" i Mladenu Čovčiću zvanom "Rogatica" na teret se stavlja da su prvo počinili ubistvo zarobljenih pripadnika JNA, a zatim i kombijem odvezli njihova tijela na lokalitet Darive, polili benzinom i ista zapalili, Vijeće će se u nastavku osvrnuti na iskaze svjedoka saslušanih na navedene okolnosti.

171. Prije toga, Vijeće će se ponovo osvrnuti na do sada interpretirane iskaze saslušanih svjedoka, kako optužbe, tako i odbrane, iz kojih se može zaključiti da ni jedan od njih, kao počinioc ubistva zarobljenika, nije naveo optužene Nermina Uzunovića i Mladena Čovčića, nego su kao izvršioce navodili Davora Matica zvanog "Mišo Žmiro" i Nedžada Herendu, za koje ni na koji način nije utvrđeno da su pripadali Odredu za specijalne namjene kojim je komandovao optuženi Dragan Vikić.

172. Također, svjedok Zoran Čegar izjavio je da se u vrijeme pucnjave nalazio u ulici Džidžikovac, tako da se uputio na lice mjesta čim je čuo pucnjavu, gdje zatiče neke od pripadnika koji su gledali sve to, ali i neke ljude koje nije poznavao, među kojima zna da je bio i "onaj Žmiro". Svjedok je dalje naveo da je razgovarao s tim ljudima, ističući kako mu je većina njih rekla da je "Žmiro Ćoro, Miro Žmiro doveo nekakve vojnike, osam vojnika iz Novog Grada, da im se pokvario neki bov i da su ih doveli tu i da je Herenda pobio te vojnike".⁷⁰ Pored toga, ovaj svjedok je u iskazu datom

⁶⁹ Transkript glavnog pretresa od 10.09.2021. godine

⁷⁰ Transkript glavnog pretresa od 24.01.2019. godine

08.12.2011. godine⁷¹ naveo "Sjećam se da su tom prilikom Miro i Herenda bili naoružani dugim cijevima. Inače njih dvojica su se nalazili oko podzida koji dijeli put od Velikog parka", što je svjedok na glavnom pretresu potvrdio da je tačno.

173. Dakle, niko od saslušanih svjedoka nije pomenuo optuženog Nermina Uzunovića zvanog "Šok" kao izvršioca ubistva zarobljenika ispred Doma policije dana 22.04.1992. godine, osim svjedoka Džemala Šabića, koji je iznio svoja saznanja koja je čuo od drugih ljudi, tačnije od svjedoka Ferde Dejanovića, a koji je izjavio da je također o događaju čuo od drugih, dakle, ništa nije lično vidio. Svjedok Džemal Šabić, upitan od strane odbrane da li se slaže da on ne zna ko je pobio rezerviste kritičnog dana, isti rekao da ne zna, te da nije vidio optuženog tog dana ispred Doma policije.

174. Na ovu okolnost pročitani su iskazi preminulog svjedoka Asifa Imamovića⁷², te svjedok u izjavi od 15.04.2013. godine navodi da je tada radio kao konobar u kafiću gdje su dolazili razni vojnici i jedne prilike se komentarisalo kako su u Velikom parku ubijena neka lica, kada je čuo od nekoliko njih da su govorili da je te vojnike pobio "Šok" sa Bjelava. Međutim, u izjavi datoj 13.09.2007. godine, upitan od strane tužioca da li je čuo imena onih koji su pucali, svjedok odgovorio sa "vjerujte da ne znam".

175. Imajući u vidu ovakve, suštinski različite iskaze svjedoka, čiji su iskazi samo pročitani obzirom na njegovu smrt i činjenicu da Vijeće nije moglo utvrditi razloge za navedene razlike, iste je ocijenilo nepodobnim i nepouzdanim za ocjenu.

176. Naime, jedini svjedok koji je direktno inkriminisao optuženog Nermina Uzunovića jeste svjedok "F"⁷³ i to prilikom davanja iskaza u toku istrage u ovom predmetu, kazavši da je optuženi bio jedno od lica koje je pucalo u zarobljenike, međutim, ovaj svjedok je, svjedočeći na glavnom pretresu, izjavio da ne ostaje kod

⁷¹ Zapisnik o saslušanju svjedoka Zorana Čegara, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ 38/06 od 08.12.2011. godine, Fotoalbum KT – RZ – 38/06, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 08.12.2011. godine potpisan od strane svjedoka dana 08.12.2011. godine i Fotoalbum KT – RZ – 38/06, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 08.12.2011. godine potpisan od strane svjedoka na glavnom pretresu dana 24.01.2019. godine (dokaz T-26)

⁷² Izvod iz matične knjige umrlih za lice Asif Imamović, općina Centar Sarajevo, broj 08/2-13-79865/18 od 03.09.2018. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asifa Imamović, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 13.09.2007. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asifa Imamovića, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 15.04.2013. godine (dokaz T-20)

⁷³ Transkripti glavnog pretresa od 04.07.2019. i 11.07.2019. godine

ranije datih izjava, obzirom da ništa od toga što je izjavljivao nije istina, jer je bio prinuđen da da iste i da je samo potpisao ono što mu je rečeno.⁷⁴

177. Tako je svjedok izjavio da mu je prijećeno od strane stranog tužioca Tužilaštva BiH koji je vodio istragu u ovom predmetu, koji mu je, prilikom davanja iskaza 2005. i 2006. godine rekao da mora potpisati ono što je napisano u izjavama, kao i da je isto uradio i 2013. godine, a sve iz razloga, kako je naveo, da se “riješi” Tužilaštva, obzirom da je isti također bio priveden kao potencijalni počinitelj ubistva ovih zarobljenika.

178. Svjedok je na glavnom pretresu izjavio da se kritičnog dana nalazio ispred Doma policije i da je u trenutku ubistva zarobljenika vidio neke policajce koji su napravili špalir, te da su mu isti bili nepoznati, ali i da su svi kasnije govorili da je jedno od tih lica bio i Davor Matić zvani “Mišo”. Što se tiče optuženog Nermina Uzunovića, svjedok je naveo da je istog poznavao i da je stanovao na Bjelavama, te da je početkom rata došao u Jukinu jedinicu, ali da nije siguran tačno kada. Svjedok je također izjavio da je poznavao momka po nadimku “Rogatica”, te da je isti također bio u Jukinoj jedinici.

⁷⁴ Zapisnik o prikupljanju izjave od lica u svojstvu svjedoka, Republika Srpska, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Centar javne bezbjednosti, Istočno Sarajevo, broj 13-02/4-144/05 od 06.06.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka “F”, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 10.08.2006. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka “F”, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 15.03.2013. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka “F”, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 13.05.2013. godine, sa prilogom Nalaz i mišljenje, Klinički centar Univerziteta Sarajevo, Klinika za radiologiju od 17.03.2013. godine i 12 ovjerenih stranica u rukopisu, Zapisnik o prepoznavanju lica Senahida Čavčića osnovu fotografija, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 24.06.2016. godine, sa prilogom Fotoalbum broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 24.06.2016. godine, potpisan od strane svjedoka “F” dana 24.06.2016. godine i Fotoalbum broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 24.06.2016. godine potpisan od strane svjedoka “F” na glavnom pretresu održanom dana 04.07.2019. godine, Zapisnik o prepoznavanju lica Nermina Uzunovića na osnovu fotografija, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 24.06.2016. godine, sa prilogom Fotoalbum broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 24.06.2016. godine, potpisan od strane svjedoka “F” dana 24.06.2016. godine i Fotoalbum broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 24.06.2016. godine potpisan od strane svjedoka “F” na glavnom pretresu održanom dana 04.07.2019. godine (dokaz T-34)

179. Dakle, u pogledu iskaza datih 06.06.2005. godine, 10.08.2006. godine, 15.03.2013. godine i zapisnika od 13.05.2013. godine, svjedok je izjavio da se radi o prinuđenim iskazima jer je svjedok potpisao samo ono što mu je rečeno da potpiše i da ništa nije tačno što je u istima navedeno. Pored toga, svjedok je u pogledu iskaza datih 2005. i 2006. godine rekao *“ja sam kod gospodina Filipa Alkoka bio preko 10 puta u Sudu BiH, a kada sam bio uhapšen i kada su me odveli na Pale i kad sam treb/o biti isporučen sudskoj policiji da me odvezu u Banja Luku, ovo sve što sam potpisao, ja sam vidio koliko je sati, ja kad sam išao u toilet svaki put je išao policajac iza mene i držao me da ne bi slučajno pobjegao. Kaže meni Filip Alkok ti moraš da potpišeš to što je navedeno”*.

180. U pogledu iskaza koje je svjedok dao u Tužilaštvu BiH 2013. godine, naveo je da je samo ponovo ono što mu je međunarodni tužilac Phillip Alcock sugerisao, da bi se riješio Tužilaštva i inače cijelog predmeta, da treba ponoviti sve ono što je rekao na Palama i da je na sugestiju tužioca tada rekao da se ne slaže s onim što je izjavio na Palama jer je slijedio ranije napisano. Također, kada je u pitanju izjava u rukopisu na 12 stranica, koja je prilog Zapisnika od 13.05.2013. godine, svjedok je naveo da on nije potpisao navedeni iskaz i da je isti iznuđen kao i oni dati na Palama, kada mu je rečeno *“ili isporuka ili potpiši”*, na šta je svjedok rekao da će potpisati šta god žele, te da je taj rukopis ženski.

181. Svjedok je također izjavio da je uhapšen od strane jer su mu na teret stavili učešće u strijeljanju zarobljenika i da je zbog toga boravio u zatvoru, a sve zbog toga što se njegov kolega Esad Zvizdić *“urotio”* sa Bakirom Alispahićem, koji su sve *“svallili”* na svjedoka. Na pitanje predsjednika Vijeća kako objašnjava toliko detalja i činjenica navedenim u zapisnicima iz istrage, svjedok je odgovorio da su izjave unaprijed bile napisane i da on više nikome ne vjeruje jer mu je i brat 1993. godine ubijen pod nerazjašnjenim okolnostima i da je u pitanju bila neka *“montaža”*.

182. Dakle, kada je iskaz ovog svjedoka u pitanju, Vijeće isti ne nalazi pouzdanim. Naime, kako je već istaknuto, ovaj svjedok dao je pet različitih izjava prije nego je svjedočio na glavnom pretresu, te se, uvidom u iste, mogu uočiti jasne nelogičnosti i informacije koje nije potvrdio ni jedan drugi svjedok, kao što je npr. da su se kritičnog dana ispred Doma policije nalazili pripadnici štaba Odreda, zatim da je policajac Jozo

Andić doveo zarobljena lica iz Novog Grada, što nije potvrdio ni jedan svjedok, zatim da su pripadnici koji su lišili života zarobljenike bili u svečanim uniformama, da se pojavio Bakir Alispahić u bijelom Golfu ispred Doma policije, da je tada održan sastanak štaba MUP-a i da je svjedok istom prisustvovao, da je čuo kako je Bakir Alispahić naredio da se zarobljenicima stave jastučnice na glave i da su tako sprovedeni u Veliki park, da su Kemal Ademović i drugi pripadnici stajali u špaliru, da su zarobljenici prije nego su lišeni života pretučeni i to karate udarcima i slično. Dakle, imajući u vidu navedeno, Vijeće nije moglo pokloniti vjeru iskazu ovog svjedoka ni u jednom njegovog dijelu.

183. Da svjedok "F" nije jedini koji je naveo na koji način su uzimani iskazi od svjedoka, potvrđuje i svjedok "D", koji je izjavio da je samo potpisao gotov zapisnik i da su u SIPA-i tada bila dva čovjeka, od kojih je jedan diktirao, a drugi pisao, na kraju čega je svjedok morao potpisati izjavu, ističući da "*nisu uzimane moje rečenice, koje sam ja govorio*".

184. S druge strane, kako je to Vijeće već nekoliko puta istaklo, veliki broj svjedoka, kako optužbe, tako i odbrane, naveo je da su ove zarobljenike ubili Nedžad Herenda i Davor Matić, a neki od njih su svjedok "D", svjedok "B", Rifat Mašić, Zoran Čegar, Fajik Višić, Šefik Delalić, svjedok "L" i drugi.

185. Nadalje, kada su u pitanju činjenični navodi optužnice da su optuženi Nermin Uzunović i Mladen Čovčić, zajedno sa njima poznatim pripadnicima Specijalne jedinice i pripadnicima rezervnog sastava Specijalne jedinice, tijela ubijenih kombijem odvezli na lokalitet Darive, bacili u korito Miljacke i ista polili benzinom i zapalili, Vijeće nalazi da Tužilaštvo ovakve navode optužnice nije dokazalo.

186. Naime, za Vijeće je nesporno da je osam zarobljenih pripadnika JNA kritičnog dana dovedeno i lišeno života u Velikom parku, kao i da su do sada pronađeni i identifikovani posmrtni ostaci samo dva lica i to Zorana Markovića i Nedeljka Vujičića, dok tijela ostalih zarobljenika nikad nisu pronađena.

187. Na navedenu okolnost saslušan je vještak Hamza Žujo i pročitan je iskaz svjedoka Milorada Potparića.

188. Tako je svjedok Milorad Potparić⁷⁵, koji je u kritičnom periodu obavljao dužnost istražnog sudije Višeg suda u Sarajevu, naveo da se sjeća da je nekada u junu 1992. godine prisustvovao uviđaju na lokalitetu Dariva, kada su uz obalu Miljacke zatekli sedam leševa, od čega je bilo pet muških i dva ženska, te da je jedan od ženskih leševa identifikovan kao Nada Biberdžić. U odnosu na događaj u Velikom parku, svjedok je naveo da je za isti čuo tek poslije rata i da su za isti odgovorni pripadnici jedinice "Ševe", ali i da ga niko u to vrijeme nije obavijestio o tom događaju, a o čemu je morao biti upoznat i on kao predsjednik tadašnjeg Krivičnog odjeljenja Višeg suda ili neko od njegovih kolega koji su ga o svemu bili dužni izvještavati.

189. Vještak Hamza Žujo⁷⁶, koji je izvršio pregled posmrtnih ostataka za lica NN-17 i NN-18, naveo je da se ne može izjasniti o neposrednom uzroku smrti lica. Također, iz Zapisnika o primopredaji posmrtnih ostataka od 05. i 14.11.2008. godine može se vidjeti da je, nakon izvršene DNK analize uzoraka, utvrđeno da posmrtni ostaci tijela označenog kao NN-17 pripadaju Nedeljku (Bože) Vujičića, dok je tijelo NN-18 identifikovano kao Zoran (Marinko) Marković.⁷⁷

190. Pored navedenog, iako je Vijeće navelo da nije moglo cijeliti pouzdanim iskaz svjedoka "F", ali u cilju zaključka Vijeća da postoje mnoge verzije u vezi događaja, kako zarobljavanja i ubistva zarobljenika, tako i sudbine njihovih tijela, smatra da treba navesti da je ovaj svjedok na glavnom pretresu naveo da je čuo od Juke Prazine da su tijela ubijenih odvezena na Darivu ispod tunela, te da je neko kasnije ponovo išao po ta tijela i zna da je u jedinicu došao čovjek po imenu Vlado Raguž, za kojeg misli da je u to vrijeme bio director "Pokopa" i da je Juka Prazina pričao s njim o tome gdje

⁷⁵ Izvod iz matične knjige umrlih za Milorada Potparića, općina Novi Grad Sarajevo, broj 05-13-25366/2015 od 02.10.2015. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Milorada Potparića, Tužilaštvo BiH Sarajevo, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 15.04.2013. godine (dokaz T-51)

⁷⁶ Transkript glavnog pretresa od 20.02.2020. godine

⁷⁷ Dopis Kantonalnog suda u Sarajevu, broj Kr – 26/03 od 27.10.2015. godine, sa prilogom Rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu, broj Kr – 26/03 od 24.02.2003. godine i Službena zabilješka, Kantonalni sud u Sarajevu, broj Kri – 144/03 od 19.06.2003. godine, Pregled leševa prosektura bolnice Koševo 15.05.2003. godine sa prilogom fotodokumentacija, MUP KS, Sektor kriminalističke policije, Odjeljenje za kriminalističku tehniku, broj 1949/03 od 21.05.2003. godine i Obdukcioni zapisnik dr Hamza Žujo, Prosektura bolnice Koševo, tijelo broj 17, Institut za sudsku medicinu, Medicinski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Pregled leševa prosektura bolnice Koševo 15.05.2003. godine, sa prilogom fotodokumentacija, MUP KS, Sektor kriminalističke policije, Odjeljenje za kriminalističku tehniku, broj 1949/03 od 21.05.2003. godine i Obdukcioni zapisnik dr Hamza Žujo, Prosektura bolnice Koševi, tijelo br. 18, Institut za sudsku medicinu, Medicinski fakultet Univerziteta u Sarajevu (dokaz T-44)

da sklone tijela, na šta je Vlado Raguž rekao da će ih sahraniti na groblje "Lav", što je i učinjeno.

191. U pogledu navodnog odvoženja tijela ubijenih zarobljenika, svjedok Fajik Višić, kao jednu od osoba kojoj je navodno Juka Prazina naredio da utovari tijela u bijeli kombi, pomenuo je optuženog Nermina Uzunovića nazvavši ga nadimkom "Šok", s kojim je bio još jedan momak, nakon čega je Juka naredio svjedoku, optuženom Uzunoviću i tom momku da odvezu tijela.

192. Svjedok je također naveo da je on kombi vozio do Vijećnice, gdje je izašao i rekao da ne želi da u tome učestvuje, što je suprotno iskazu ovog istog svjedoka datog u istrazi, kada je svjedok izjavio da je "Šok" vozio kombi, a da je svjedok izašao na Bazenima.

193. Svjedok Zoran Čegar na glavnom pretresu izjavio je da se ne može sjetiti da li je vidio lice koje utovara tijela u kombi, dok je u istrazi isti svjedok naveo kako vozač plavog kombija, koji je inače bio visok, nezgrapan i na jedno oko slabovidan, a koji je te prilike na sebi imao plavi mantil ili plavi kombinezon, zajedno sa još nekim ljudima utovarao leševe u vojničkim uniformama, jako krvave i prljave u taj kombi.

194. Bitno je spomenuti da ovaj svjedok ni u jednom trenutku nije naveo optuženog Nermina Uzunovića kao jedno od lica koja su utovarala tijela u kombi, a kojeg je inače poznavao kao komšiju sa Bjelava.

195. Također, kada se uporedi opis lica koje je utovaralo leševe sa fizičkim izgledom optuženog Nermina Uzunovića, jasno je da se ne radi o istoj osobi, obzirom da se za optuženog ne može reći da je "*visok i nezgrapan*". Pored toga, svjedoku je prezentovan i foto album, kako bi se isti izjasnio može li prepoznati osobu za koju tvrdi da je vozač plavog kombija, na šta je svjedok pokazao na osobu na fotografiji označenoj brojem 4, te se uvidom u spisak lica na fotografijama, jasno može vidjeti da se radi o osobi po imenu Eršef Kulin.

196. Svjedok Eldin Kapetanović⁷⁸ naveo je da je na početku ulice Tina Ujevića vidio žuti poštanski kombi koji je tu stajao i grupu nepoznatih ljudi oko kombija, dok je vozač tog kombija imao žutu kosu, bio je mršav i bio je pripadnik Jukine jedinice.

197. Ovom svjedoku predočen je iskaz koji je dao u istrazi⁷⁹, potvrdivši da ostaje kod dijela izjave u pogledu osobe koju je vidio kao vozača kombija, za koju je i tada naveo da je bio pripadnik Jukine jedinice, imao je žutu kosu, bio je mršav, "špicaste glave", srednje visine, misli da nije imao sve prednje zube, te da zna da mu je nadimak bio "Žuti" i da je bio sa Alipašinog polja.

198. Svjedok "D" izjavio je da je čuo da su tijela ubijenih zarobljenika odnesena na Darivu, te da mu nije poznato ko ih je odnio, dok je u iskazu datom tokom istrage izjavio da je kratko radio za državnu bezbjednost i da mu je tadašnji načelnik Nedžad Ugljen, koji je inače bio njegov veliki prijatelj, rekao da su tijela prvobitno odvezena na Darivu, ali i da su kasnije prebačena negdje na brdo Žuč iznad Sarajeva.

199. Svjedok Enes Zeljković⁸⁰ radio je kao mlađi inspektor na predmetu "Veliki park", navodeći da je informacije o događaju dobijao na razne načine, između ostalog i putem operativnih veza. Na pitanje postupajuće tužiteljice da li mu je poznato ko je pokupio tijela ubijenih, svjedok je odgovorio da su to uradili pripadnici civilne zaštite i da su tijela natovarena i odvezena *gore* kod Miljacke, iznad Kozije ćuprije.

200. U pogledu navedenog, nakon što mu je prezentovana službena zabilješka od strane tužiteljice, svjedok je potvrdio da je on istu sačinio i da je tačno ono što je u istoj navedeno a odnosi se na to da je u razgovoru sa PP vezom došao do saznanja da je jedan od izvršilaca paljenja leševa lica koja su ubijena u Velikom parku ratne 1992. godine, bilo lice nadimka "Pika", s kojim je tada bio Omer Derviškadić. U zabilješci je također navedeno da su leševi najvjerojatnije spaljivani automobilskim gumama i da su na zadatak u Veliki park poslani pripadnici civilne zaštite i DVD Vratnik, kako bi

⁷⁸ Transkript glavnog pretresa od 15.11.2018. godine

⁷⁹ Zapisnik o saslušanju svjedoka Eldina Kapetanovića, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine broj KT-RZ-38/06 od 28.08.2006. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Eldina Kapetanovića, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 (KT-RZ-38/06) od 28.05.2012. godine (dokaz T-22)

⁸⁰ Transkript glavnog pretresa od 18.10.2018. godine

utovarili leševe u kamion, dok su vatrogasci šmrkovima za vodu oprali velike količine krvi nastradalih osoba.⁸¹

201. Već je ranije Vijeće interpretiralo iskaz svjedoka "E" u pogledu okolnosti oko odvoženja tijela, koji svjedok je izjavio da je čuo da je "Šok" dobio naredbu da, zajedno sa Bakirom Hotićem, izvade tijela iz Bentbaše i da ih odvuku na neku drugu lokaciju, a da je navedeno čuo od Kenana Spahića.

202. Međutim, uvidom u iskaz svjedoka Kenana Spahića, Vijeće se moglo uvjeriti da ovaj svjedok uopšte ne spominje optuženog Nermina Uzunovića, tako da je Vijeće, navode svjedoka "E" u tom smislu ocijenilo nepouzdanim. Pored toga, svjedok Kenan Spahić, u iskazu datom u istrazi, na pitanje da li je vidio da je leševe sklonio Nermin Uzunović sa Bakirom Hotićem, svjedok je odgovorio da je siguran da to nije uradio Bakir Hotić jer je svjedok bio s njim, dok Nermina Uzunovića nije vidio.⁸²

203. Cijeneći naprijed navedene iskaze svjedoka na okolnosti radnji koje se optuženom Nerminu Uzunoviću stavljaju na teret, Vijeće smatra da Tužilaštvo nije dokazalo da je isti počinio predmetne radnje, obzirom da ne postoji ni jedan relevantan dokaz koji bi potkrijepio činjenične navode optužnice u odnosu na ovog optuženog.

204. U dosadašnjem toku ovog obrazloženja, Vijeće se osvrnulo na iskaze svjedoka koji su svjedočili na okolnosti navodnog učešća optuženog Nermina Uzunovića u inkriminacijama koje su mu optužnicom stavljene na teret, iako su, navedene radnje stavljene na teret i optuženom Mladenu Čovčiću zvanom "Rogatica".

205. Međutim, imajući u vidu da ni jedan svjedok nije doveo u vezu ovog optuženog s navedenim događajem, Vijeće je u potpunosti našlo nedokazanim radnje koje se potvrđenom optužnicom ovom optuženom stavljaju na teret.

⁸¹ Zapisnik o saslušanju svjedoka Enesa Zeljkovića, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 10.11.2015. godine, sa prilogom Službena zabilješka Enesa Zeljkovića, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije, Sektor kriminalističke policije, broj 13/5 – 4 – 28 od 08.02.2007. godine (dokaz T-19)

⁸² Zapisnik o saslušanju svjedoka Kenana Spahića, Tužilaštvo BiH, T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 26.11.2015. godine (dokaz T-30)

206. S tim u vezi, bitno je istaći da se Tužilaštvo BiH u toku ovog krivičnog postupka nije moglo odrediti na tačne generalije optuženog Mladena Čovčića. Naime, uvidom u generalije navedene u potvrđenoj optužnici Tužilaštva BiH u ovom predmetu, može se vidjeti da je navedeno da je Mladen Čovčić rođen 21.10.1970. godine u Rogatici, od roditelja Ante i Anice, djevojački Nogulica, s matičnim brojem Također je navedeno da se ovaj optuženi promijenio ime i da se ranije zvao Senaid Čavčić, rođen u Rogatici 21.09.1970. godine, od roditelja Muhameda i Hadžire Čavčić, djevojački Vatreš. Međutim, odbrana je u toku postupka dostavila izvod iz matične knjige rođenih, izvadak iz CIPS baze i kopiju lične karte optuženog, iz kojih se može vidjeti da je Mladen Čovčić rođen 21.09.1970. godine, a ne 21.10.1970. godine kako je to navedeno, da se njegovi roditelji zovu Muhamed i Hadžira Čavčić, te da je njegov JMB drugačiji od onog koji je naveden u potvrđenoj optužnici – U vezi matičnog broja optuženog koji je istaknut u optužnici, jasno se može vidjeti da isti sadrži 14 umjesto 13 brojeva, kako je to pravilo, ali i da je kao mjesec rođenja naveden oktobar, a ne septembar, tako da Vijeće nije moglo utvrditi da su generalije koje je Tužilaštvo navelo u optužnici, tačne, obzirom da ni imena roditelja nisu ista.

207. Dakle, nakon što je Vijeće obrazložilo razloge zbog kojih je optužene Nermina Uzunovića i Mladena Čovčića oslobodilo od optužbe, koji se terete da su krivično djelo počinili u svojstvu izvršilaca, Vijeće će u nastavku iznijeti razloge oslobađajuće presude u odnosu na optužene Dragana Vikića i Jusufa Pušinu, koji su optuženi po osnovu komandne odgovornosti, odnosno da su znali ili mogli znati da su njihovi podređeni počinili krivično djelo, ali i da su uz njihovo znanje i odobrenje tijela ubijenih zarobljenika uklonjena s lokaliteta Velikog parka, o čemu su propustili obavijestiti svoje nadređene.

Optuženi Dragan Vikić i Jusuf Pušina

208. S tim u vezi, Vijeće primjećuje da je Tužilaštvo, u činjeničnom opisu potvrđene optužnice, isticalo pogrešan naziv jedinice na čijem čelu je bio optuženi Dragan Vikić, istu nazivajući Specijalnom jedinicom, iako je zvanični naziv te jedinice u vrijeme navedeno u optužnici bio Odred milicije MUP-a RBiH, o čemu će također više riječi biti u nastavku.

209. Potvrđenom optužnicom Tužilaštvo BiH optuženom Draganu Vikiću na teret je stavilo da je, u svojstvu komandanta Specijalne jedinice i rezervnog sastava Specijalne jedinice, znao i odobrio da pripadnici navedene jedinice, među kojima Nedžad Herenda i Edvin Jusić, zajedno sa Nerminom Uzunovićem i Mladenom Čovčićem, pucanjem iz vatrenog oružja, liše života osam zarobljenih pripadnika VRS.

210. Pritom, Vijeće podsjeća da jedinica kojom je komandovao Dragan Vikić u inkriminisanom periodu nije nosila naziv Specijalna jedinica, nego Odred za specijalne namjene MUP-a RBiH.⁸³

211. Tužilaštvo BiH pokušalo je povezati izgled akreditacija koje su nosili pripadnici jedinice pod vodstvom Juke Prazine i akreditacija koje su nosili pripadnici Odreda za specijalne namjene MUP-a pod komandom optuženog Dragana Vikića.

212. Međutim, već je navedeno da su pojedini svjedoci, pripadnici Odreda, kao i sam optuženi Dragan Vikić, izjavili da su akreditacije Odreda bile bijele sa plavim slovima, te su na sebi imale oznaku R MUP-a, a što potvrđuju i uložene fotografije akreditacija pripadnika Odreda na ime Senad Sarač, Ahmet Hadžić i Samir Čajić.⁸⁴

213. Da su se akreditacije razlikovale, odnosno, da se nije radilo o pripadnicima iste jedinice, potvrđuje fotografija akreditacije Jusufa Juke Prazine uložena od strane odbrane⁸⁵.

214. Tužilaštvo je pokušalo dokazati da je i Nedžad Herenda pripadnik jedinice kojom je komandovao Dragan Vikić, za kojeg su skoro pa svi saslušani svjedoci, naveli da je jedan od počinitelja ubistva zarobljenih pripadnika JNA. Kao što se to može vidjeti, Vijeće u obrazloženju presude ne koristi termin "pripadnici VRS" kako to

⁸³ Šematski prikaz organizacije Odreda za specijalne namjene MUP – a: Spisak I čete spec. jedinice odreda MUP – a, Spisak II čete spec. jedinice Odreda MUP – a, Spisak III čete spec. jedinice Odreda MUP – a, Spisak IV čete spec. jedinice Odreda MUP – a, Spisak V čete spec. jedinice Odreda MUP – a, Mehanizovana četa spec. jedinice Odreda MUP – a, Spisak čete za pratnju vozova spec. jedinice Odreda MUP – a, Četa za obezbjeđenje spec. jedinice Odreda MUP – a, Logistički vod spec. jedinice Odreda MUP – a, Helikopterska jedinica spec. jedinice Odreda policije MUP – a (dokaz O1-15) i fotografije akreditacija pripadnika Odreda za specijalne namjene na ime Senad Sarač i Ahmet Hadžić, službena legitimacija na ime Samir Čajić, broj 74542 od 30.03.1990. godine (O1-20)

⁸⁴ Dokaz odbrane broj O1-20

⁸⁵ Dokaz O1-21

Tužilaštvo navodi u činjeničnom opisu optužnice, obzirom da dana 22.04.1992. godine još uvijek nije bila formirana VRS (to se desilo tek 12.05.1992. godine), a obaveza je Vijeća da koristi tačne nazive jedinica i oružanih snaga, onako kako to zapravo i proizilazi iz provedenih dokaza, o čemu je Tužilaštvo trebalo voditi računa, obzirom da se i u dokazima optužbe navedena jedinica imenuje svojim pravim nazivom.

215. Jedan jedini dokaz objektivne prirode koji je Tužilaštvo ponudilo u pogledu tvrdnje optužbe da je jedinica Juke Prazine predstavljala rezervni sastav Odreda pod komandom optuženog Dragana Vikića jeste dokaz uložen pod brojem T-89, koji nosi naziv *“Rezervni sastav Specijalne jedinice, komandant spec. jedinice Dragan Vikić”*, na koji je odbrana s razlogom ulagala prigovor autentičnosti, a iz kojeg se može uočiti da se razlikuje od ostalih dokumenata koje je izdavala jedinica pod komandom Dragana Vikića, što je potvrdio i sam optuženi, rekavši da on nije taj dokument nije potpisao i da je isti prvi put vidio kada su mu dostavljeni dokazi uz optužnicu.

216. Običnim zapažanjem, na dokumentu se može uočiti da je naveden netačan naziv Odreda, da na spisku nema ni jednog od optuženih (a ni Nedžada Herende ni Edvina Jusića), zatim da je pored riječi “komandant” navedeno i njegovo ime, dok na drugim dokumentima koje je optuženi potpisivao nema njegovog imena nego samo riječ “komandant” i potpis istog, kao i da sporni dokument nema datum, memorandum, niti broj protokola, ali i da je vršena korekcija potpisa na dokumentu i to korekturnim lakom, dok je na drugim dokumentima Odreda naznačavano sve navedeno, što potvrđuje i dokaz T-91⁸⁶, također uložen od strane Tužilaštva.

217. Kada je u pitanju sam Odred, nadležnost i sastav istog, ličnost optuženog Dragana Vikića, Vijeće je imalo priliku čuti mnoge svjedoke kako iznose svoja saznanja o navedenom, ali i na okolnosti jedinice kojom je komandovao Juka Prazina i njihovim aktivnostima u relevantnom periodu.

218. Svjedok Kemal Ademović⁸⁷ izjavio je da Juka Prazina i njegovi ljudi nikada nisu bili pripadnici rezervnog sastava Odreda za specijalne namjene, te da su akreditacije Jukinih pripadnika imale sivi ili zeleni trokutić na sebi, dok su akreditacije pripadnika

⁸⁶ Spisak rezervnog sastava radnika Odreda milicije, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Odred milicije Sarajevo broj: 01/1-30 od 28.04.1992. godine

⁸⁷ Transkripti glavnog pretresa od 13.12.2018. i 17.01.2019. godine

rezervnog sastava Odreda na sebi imale ljubičasti trokutić. Dalje je naveo da u vrijeme predmetnog događaja nije bilo u Domu policije, ali da je po povratku u isti vidio da je cesta mokra na raskrsnici i da je dan poslije saznao da je neko ubio vojnike koje je doveo Mišo "Žmiro", ali se nije mogao sjetiti ko mu je govorio o tome. Ovaj svjedok također je naveo da mu je upravo Dragan Vikić rekao da to nije njihova nadležnost i da je on već obavijestio nadležne, ističući kako to mogu biti ili CSB, ali i ministar, pomoćnik ministra po liniji rukovođenja. Ovaj svjedok također je naveo da je, kada je on bio na mjestu komandanta Odreda nakon optuženog, naređenja dobijao od ministra unutrašnjih poslova, tada Bakira Alispahića, te da je komandant Odreda bio podređen i Upravi policije, te nije mogao samostalno donositi odluke bez odobrenja ministra.

219. U pogledu toga kojoj jedinici je pripadao Nedžad Herenda u kritičnom periodu, svjedok je rekao da je, kada je postao direktor Agencije za istraživanje i dokumentaciju BiH (AID), na uvid dobio dokumente koji potvrđuju da je Herenda bio pripadnik Službe državne bezbjednosti, a što su isticali mnogi svjedoci tokom glavnog pretresa.

220. Svjedok Zoran Čegar⁸⁸ također je bio pripadnik Odreda za specijalne namjene u relevantnom periodu, ističući kako su svi pripadnici Odreda koji su tada bili prisutni događaju dovođenja i ubistva zarobljenika, uključujući i njega, morali sačiniti službene zabilješke i dostaviti komandantu Draganu Vikiću, navodeći kako je čuo da je zarobljenike s Dobrinje doveo Mišo "Žmiro", a ubio Nedžad Herenda, kao i da je narednog dana od Juke Prazine saznao da su tijela odvežena i zapaljena na Darivi, ali da ne zna od strane koga. Na pitanje odbrane da li je optuženi Dragan Vikić mogao pokrenuti Odred za bilo kakve namjene bez odobrenja ili naređenja svog nadređenog, svjedok je odgovorio da je to tačno, kao i da je Asim Dautbašić imao svoje prostorije u Domu policije, gdje su ga posjećivali pripadnici SDB-a i da Juka Prazina nije bio član Odreda za specijalne namjene.

221. Ovaj svjedok također je izjavio da su pripadnici SDB-a boravili u prostorijama Doma policije i zbog toga što je optuženi Dragan Vikić ... nacionalnosti i što su mislili da je postojala bojazan da će biti u kontaktu sa HVO-om i da su optuženom nudili da se povuče s funkcije, ali i da je optuženi sve vrijeme časno obavljao svoju dužnost.

⁸⁸ Transkript glavnog pretresa od 24.01.2019. godine

222. Navedeno je potvrdio i svjedok Munir Alibabić, navodeći da mu je Asim Dautbašić jednog dana u aprilu 1992. godine rekao da ga šalje “šura” u Dom policije da kontroliše Dragana Vikića, jer je dio rukovodstva Stranke demokratske akcije sumnjičio optuženog u vezi lojalnosti i da je vršen pritisak na optuženog s raznih strana, zbog čega je Fikret Muslimović počeo slati dezinformacije da će Dragan Vikić jednog dana izdati i otići, zbog čega je postavio Asima Dautbašića da ga kontroliše. Svjedok je također izjavio da je znao za jedinicu kojom je komandovao Juka Prazina, koja nije imala nikakve veze sa Odredom za specijalne namjene, kao i da je ovaj jedinicu pripadala “šuri” i da je na nju uticaj imao šef Službe vojne bezbjednosti Fikret Muslimović i Kermin Lučarević, na čelu Patriotske lige, kao i da su slušali naređenja Asima Dautbašića.⁸⁹

223. Dalje je svjedok naveo da je vrh države znao za postojanje specijalne jedinice “Ševe” i da su radili po njihovom nalogu, kao i da se Nedžad Herenda kasnije vezivao za slučaj sa ubistvom porodice Sefera Halilovića, kao i da je poslije rata došao do informacije od jednog haškog istražitelja da su pripadnici “Ševa” izvršili likvidaciju Juke Prazine u Liježu u Belgiji, ali i da Dragan Vikić i njegov Odred nemaju nikakve veze sa događajem u Velikom parku. Poznato mu je da je Nedžad Herenda saslušan od strane službenika AID-a i da su još 1994. godine imali saznanja o učešću istog u događaju u Velikom parku, ali i da je kojim slučajem Dragan Vikić bio odgovoran za taj događaj, isti bi sigurno odmah bio sankcionisan od strane nadležnih službi.

224. Svjedok Bakir Alispahić bio je u to vrijeme načelnik Centra službi bezbjednosti Sarajevo (CSB), koji je naveo da je odnos između ministra policije i komandanta Odreda direktan i da je ministar nadležan za upotrebu jedinice, potpisuje depešu komandantu jedinice i za njega je to izvršno, te da komandant Dragan Vikić tada nije mogao samovoljno pokrenuti jedinicu niti postupiti bez odobrenja nadređenog ministra. Ovaj svjedok također je naveo da je Nedžad Herenda pripadao rezervnom sastavu SDB-a i da je istog “povukao” Nedžad Ugljen kada je došao na mjesto šefa SDB-a i kada se SDB preselio u prostorije Doma policije, te da je Asim Dautbašić, kao tadašnji v.d. šefa SDB trebao dostaviti izvještaj, obzirom da je bio “vrh koji je sve to vidio”, kao i da u službenoj zabilješci koju je sačinio Nedžad Ugljen stoje informacije o

⁸⁹ Transkripti glavnog pretresa od 16.01.2010. i 30.01.2020. godine

ubistvu i počinocu. Pored toga, svjedok je potvrdio da je imao poziv od strane Nedžada Ugljen još dok je bio u Njemačkoj, koji mu je tada rekao da ima problema i da će biti likvidiran i da je razlog likvidacije upravo slučaj "Herenda", kao i da je bilo opstrukcija u provođenju istrage u vezi Velikog parka od strane kompletnog pravosudnog i političkog sistema i da se slučaj nikada neće riješiti, odnosno, da Nedžada Herendu nikada neće isporučiti država u kojoj se isti trenutno nalazi jer bi u državi BiH bio ubijen.

225. Svjedok Enver Mujezinović tada je bio pomoćnik ministra za obavještajne poslove. Istakao je kako je imao informacije o događaju nekad 1993. godine kada se planirala akcija "Trebević", kada je trebao biti priveden i Kerim Lučarević, pa je tadašnji načelnik CSB, Munir Alibabić, rekao da, ako Kerim Lučarević ne bude kooperativan, da mu se samo kaže "šta ćemo sa onih osam vojnika", nakon čega je pitao Munira Alibabića šta to znači, iz čijeg razgovora je saznao da je jedinica Kerima Lučarevića bila ta koja je zarobila pokvareni transporter i osam vojnika koji su se u njemu nalazili, koji su kasnije odvedeni u stanicu u Novom Gradu i poslije toga ubijeni.⁹⁰

226. Svjedok je također izjavio da je ministar unutrašnjih poslova imao nadležnost nad Odredom za specijalne namjene, tada Alija Delimustafić, te da optuženi Dragan Vikić nije mogao samostalno pokrenuti jedinicu, osim u slučaju ako borbena situacija ne zahtijeva hitno reagovanje. Što se tiče Juke Prazine i njegovih pripadnika, svjedok je naveo da je ista bila smještena u blizini Doma policije i da su imali problema istu staviti pod efektivnu kontrolu, jer su radili samostalno i većina pripadnika imala je kriminalnu podlogu.

227. Da je Nedžad Herenda učestvovao u ubistvu osam pripadnika rezervnog sastava JNA 22.04.1992. godine naveo je i svjedok "L" koji je u toku 1995. i 1996. godine radio u AID-u na otkrivanju počinilaca krivičnih djela, a kojem je poznato da je Edin Garaplija, također pripadnik AID-a, saslušavao Nedžada Herendu u vezi aktivnosti jedinice "Ševe". Tako svjedok navodi da mu je poznato da je Nedžad Herenda lično spomenuo događaj u Velikom parku, navodeći da je pucao u afektu jer je u to vrijeme granatiran dio grada u kojem se nalazila njegova porodica i da nije siguran da li je tada upravo Nedžad Herenda naveo ime Mišo "Žmiro" kao drugog

⁹⁰ Transkript glavnog pretresa od 31.10.2019. godine

učesnika ubistava ili je to svjedok zapamtio iz medija. Suočen sa iskazom koji je dao 2001. godine⁹¹, u kojem je svjedok tada izjavio da mu je Nedžad Herenda rekao da je zarobljene Srbe u Dom policije doveo neki Mišo, koji je tada bio kod komandanta Dragana Vikića, da je isti s Nedžadom Herendom ubio te zarobljene vojnike, svjedok je odgovorio da se ne sjeća, ali da sigurno ništa nije slagao i da je vjerovatno bilo tako kako je tada naveo na zapisnik. Također je izjavio da su ti razgovori u AID-u snimani i da je Edin Garaplja iste nosio Kemal Ademoviću, tadašnjem direktoru AID-a.

228. Iskaz ovog svjedoka potvrdio je i Edin Garaplja, istakavši da je dobio zadatak od Kemala Ademovića da zajedno s kolegom saslušaju Nedžada Herendu, koji im je, kako navodi, sasvim slučajno otkrio detalje vezane za događaj u Velikom parku.⁹² Tako je svjedok izjavio da je tim zadatkom pod nazivom "Orao" rukovodio lično Kemal Ademović, zbog čega je svjedok kasnije uhapšen i osuđen na 13 godina zatvora, za lišenje slobode i pokušaj ubistva Nedžada Herende. Kada je u pitanju iskaz Nedžada Herende, ovaj svjedok navodi da je isti bio ubijeden da je ispravno postupio tako što je ubio "četnike" i da se tada pozvao na Nedžada Ugljena, te je počeo da priča i o drugim ubistvima koja je počinio. Svjedok je dalje naveo da je, kada su Nedžada Herendu lišavali slobode, znao da je isti naoružan i da je bio pripadnik "Ševa", te da su ga morali premještati na više lokacija kako Nedžad Herenda ne bi znao gdje se tačno nalazi. Također je potvrdio da optuženi Dragan Vikić nema nikakve veze sa ubistvom u Velikom parku niti je ikad do njega, kao pripadnika AID-a, došla informacija o takvom čemu, pritom smatrajući da je Kemal Ademović radio i da još uvijek radi na prikriivanju ovog zločina i da je isti svjedok zločina Nedžada Herende.

229. Dakle, provedeni dokazi upućuju na zaključak da je Nedžad Herenda počinilac ubistva zarobljenika i da je pripadao Službi državne bezbjednosti, a kasnije i jedinici pod nazivom "Ševe", kojoj je Služba državne bezbjednosti bila i nadređena.

230. Kada je u pitanju ovo lice, Tužilaštvo je navelo da je za istim raspisana potjernica i da se nalazi u Kraljevini Nizozemskoj, koja ne odobrava njegovo izručenje,

⁹¹ Zapisnik o saslušanju svjedoka "L", Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 od 10.11.2015. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka "L", Kantonalni sud u Sarajevu, broj Ki – 89/01 od 04.06.2001. godine (dokaz T-28)

⁹² Transkript glavnog pretresa od 20.11.2020. godine

ali i da je ovo lice, uvidom u iskaz svjedoka Olega Čavke⁹³, saslušano od strane ovog svjedoka još 2015. godine, kada je i sam priznao da je involviran u događaj u Velikom parku, kao i da je svjedok saznao od nizozemske tužiteljice da je Nedžad Herenda već ranije saslušan od strane državnog tužioca Philipa Alcocka u svojstvu osumnjičenog za događaj u Velikom parku, ali i da je isti taj tužilac tražio da se Nedžad Herenda ne izruči Bosni i Hercegovini, što je za ovo Vijeće neshvatljivo.

231. Svjedok Oleg Čavka također je izjavio da, kada je išao da sasluša Nedžada Herendu, od tužiteljice dobio pitanja koja mu treba postaviti u vezi slučaja "Veliki park", pritom navodeći da je imao osjećaj da je Herenda unaprijed bio pripremljen za ispitivanje jer je kod sebe imao veliki broj dokumenata kojima dokazuje alibi u slučaju Sefera Halilovića, kao i da mu je bilo interesantno da Nedžad Herenda puši sarajevsku "Drinu", a koji mu je tada rekao da je i dalje u stalnom kontaktu sa državnim bezbjednosti.

232. Dakle, ni iz jednog materijalnog dokaza ne proizilazi da je Nedžad Herenda pripadnik Odreda na čijem čelu je bio Dragan Vikić, kao i da takvih dokaza nema ni za Edvina Jusića, koji se navodi u činjeničnom opisu optužnice kao pripadnik Odreda koji je navodno počinio ubistvo zarobljenika.

233. Nasuprot navedenom, većina svjedoka bila je decidna i potpuno sigurna da je Nedžad Herenda direktno odgovarao Asimu Dautbašiću, šefu Službe državne bezbjednosti, čiji je bio pripadnik.

234. Pored toga, a kako je to već navedeno, iz dokaza proizilazi da su optuženi Nermin Uzunović i Mladen Čovčić pripadali jedinici kojom je komandovao Jusuf Juka Prazina, ali ta jedinica nije bila jedinica koju Tužilaštvo poistovjećuje sa rezervnim sastavom Odreda MUP-a RBiH, odnosno "Specijalna jedinica" kako je optužnica naziva, zbog čega se ne može uzeti dokazanom tvrdnja Tužilaštva da je optuženi Dragan Vikić bio nadređen i pripadnicima te jedinice.

235. Naime, iz iskaza samog optuženog Dragana Vikića koji je dao u svojstvu svjedoka, isti je naveo da je Odred formiran 01.01.1983. godine i da je u svom sastavu

⁹³ Transkript glavnog pretresa od 20.11.2020. godine

imao i rezerviste, koji su bili mobilisani iz struktura građanstva, odnosno, iz aktivnih sastava policijskih stanica na nivou BiH, što je bila situacija i u aprilu 1992. godine, koju činjenicu su potvrdili i svjedoci Kemal Ademović i Mustafa Tabak, kao i već spomenuti dokaz T-91 – Spisak pripadnika rezervnog sastava Odreda milicije, na kojem se ne nalazi niko od optuženih.

236. Da je jedinica kojom je komandovao Jusuf Juka Prazina bila u potpunosti odvojena od jedinice kojom je komandovao Dragan Vikić, potvrđuju i svjedoci Zlatko Miletić, Kemal Ademović, Esad Tokić, Nedžad Čengiđ, Edin Garaplija, Mustafa Tabak, Zoran Čegar i mnogi drugi, kao i sam Jusuf Prazina u video intervjuu koji dokaz je uložen od strane odbrane, u kojem sam za sebe kaže *“ja sam Jusuf Prazina zvani Juka, komandant specijalnih jedinica Armije BiH i član Glavnog štaba i komandant Prve specijalne brigade grada Sarajeva..”*⁹⁴

237. Iz pomenutog intervjua također se može čuti da Jusuf Prazina navodi da je njegova jedinica u neku od akcija išla zajedno sa Odredom za specijalne namjene MUP-a RBiH, koja je bila pod komandom Dragana Vikića.

238. Da je jedinica Juke Prazine bila neovisna o jedinici pod komandom Dragana Vikića potvrđuju i dokazi uloženi na okolnosti izgleda akreditacija jedne i druge jedinice, iz kojih se jasno može utvrditi da nisu iste, te da su akreditacije Odreda za specijalne namjene imali oznaku MUP-a RBiH, iako je evidentno da se radi o akreditacijama nakon inkriminisanog perioda, obzirom da je na istima naznačeno “policija” umjesto tadašnjeg naziva “milicija”.

Nepostojanje efektivne kontrole optuženih Dragana Vikića i Jusufa Pušine

239. Dakle, da bi se dokazala krivična odgovornost nadređenog, u konkretnom slučaju optuženog Dragana Vikića, optužba je morala dokazati postojanje odnosa nadređeni – podređeni, kao i postojanje efektivne kontrole na strani optuženog nad onima koji su izvršili zločin.

⁹⁴ Dokaz odbrane O1-16

240. Komandni položaj nadređenog u odnosu na počinioca pravna je osnova dužnosti nadređenog da djeluje, kako bi spriječio krivična djela podređenih ili te podređene kaznio, kao i iz toga izvedene odgovornosti u slučaju kada ne preduzme mjere da to učini.⁹⁵

241. Postojanje odnosa nadređeni – podređeni zavisi od dva faktora: a) počinioci su u vrijeme počinjenja krivičnog djela bili podređeni optuženom, odnosno, optuženi je „na osnovu svog položaja, formalno ili neformalno, bio na višem mjestu u hijerarhiji od počinioca“ i b) nadređeni je imao efektivnu kontrolu nad svojim podređenim“.⁹⁶

242. Subordinacija unutar hijerarhije može biti ili *de iure*, tj. sastojati se ili biti izražena u formalnom činu, ili *de facto*, tj. onda kada, čak i bez ikakvog formalnog čina kojim se subordinacija uspostavlja i nadređeni i podređeni u praksi djeluju kao da subordinacija postoji. Nakon što se vijeće uvjeri van razumne sumnje da je subordinacija dokazana, ono mora utvrditi da li je postojala efektivna kontrola nad podređenim, bez obzira na to da li je posrijedi subordinacija *de iure* ili *de facto*.⁹⁷

243. Efektivna kontrola jeste stvarna mogućnost nadređenog da spriječi ili kazni počinjenje krivičnih djela podređenih. Dok god nadređeni ima efektivnu kontrolu nad podređenima, u toj mjeri da ih može spriječiti da počine krivična djela ili ih kazniti nakon što su takva djela počinili, smatrat će se odgovornim ukoliko nije iskoristio svoju mogućnost kontrole.

244. S tim u vezi, imajući u vidu da je jasno da optuženi Dragan Vikić ni na koji način nije bio nadređen Nedžad Herendi i Edvinu Jusiću, kao ni Nerminu Uzunoviću i Mladenu Čovčiću (za koje nije ni dokazano da su izvršioi krivičnog djela), te da nisu identifikovani drugi počinioci ubistva i odvoženja tijela ubijenih zarobljenika ispred Doma policije, jasno je da u toj situaciji ne postoji odnos nadređeni – podređeni.

245. Također je jasno da je u tom trenutku u Domu policije bila smještena i Služba državne bezbjednosti, na čelu sa Asimom Dautbašićem, koji je bio nadređen Nedžad Herendi, a koji nije imao nikakvu nadležnost nad Odredom niti je Odred imao obaveze

⁹⁵ Drugostepena presuda u predmetu *Aleksovski*, par. 76.

⁹⁶ Drugostepena presuda u predmetu *Čelebići*, par. 303.

⁹⁷ *Ibid*, par. 193-195.

prema SDB, osim što je Služba vršila provjeru prijema novih pripadnika Odreda pod komandom samog optuženog.

246. Vijeće također, na osnovu provedenih dokaza, nije moglo utvrditi da je optuženi Dragan Vikić znao ili mogao znati da se zarobljenici dovode u Dom policije, niti je imao ovlasti da iste zadrži u prostorijama Doma policije, te je u skladu s tim i postupio, rekavši da zarobljenike vode oni koji su ih doveli i tamo odakle su ih doveli.

247. S tim u vezi, bitno je istaći da je u trenutku dovođenja i ubistva zarobljenika u Domu policije boravio i Hasib Dazdarević, zamjenik načelnika Uprave za suzbijanje kriminaliteta, koji je kasnije naložio poduzimanje svih operativnih mjera za pronazak nestalih lica 22.04.1992. godine, kako to proizilazi iz depeše CSB-a od 25.04.1992. godine, a što je upravo bio zadatak kriminalističke policije, koja je u to vrijeme bila zadužena i za vršenje uviđaja i pronalaska počinitelja krivičnih djela.⁹⁸

248. Imajući u vidu činjenicu da Vijeće optuženog Dragana Vikića nije našlo odgovornim za krivično djelo koje mu se stavlja na teret, istog je oslobodilo od optužbe.

249. Na kraju, optuženom Jusufu Pušini, na teret se stavlja da je u svojstvu pomoćnika ministra za uniformisanu policiju bio nadređen i komandantu i Odredu i jedinicama rezervnog sastava Specijalne jedinice, nakon što je isti dan obaviješten o počinocima i počinjenom ubistvu zarobljenih pripadnika VRS-a, propustio da preduzme nužne i razumne mjere da počinoci budu kažnjeni, saglasivši se da se tijela ubijenih pripadnika uklone iz Velikog parka i o istom propustio obavijestiti nadležne organe MUP-a RBiH.

250. Kako je Vijeće već navelo da nije moglo utvrditi krivičnu odgovornost optuženog Dragana Vikića, isto tako nije moglo utvrditi ni krivičnu odgovornost optuženog Jusufa Pušine, obzirom da se istom na teret stavlja da je bio nadređena osoba optuženom Draganu Vikiću i njegovoj jedinici.

⁹⁸ Ovjerena kopija akta „Spisak zarobljenih vojnika dana 22.04.1992. godine“ potpisana od strane pukovnika Slavoljuba Beloševića; Ovjerena kopija depeše MUP-a SR BIH 02 broj: 02/2-2893/IŠ od 25.04.1992. godine; Ovjerena kopija depeše MUP-a SR BIH 02 broj 02/2-2915/IŠ od 02.05.1992. godine dostavljena CSB Sarajevo, SUP Sarajevo i SJB Novi Grad i Ilidža; Ovjerena kopija depeše SJB Novi Grad Sarajevo broj: 17-501-381/92 od 12.05.1992. godine – dostavljena MUP-u SR BIH 02 (dokaz T-35)

251. Prvenstveno, Vijeće nije moglo utvrditi da su počinioci zločina na bilo koji način pripadali jedinici pod komandom Dragana Vikića, ali i imajući u vidu dokaze koji ukazuju na to da su navodni počinioci ubistva, Nedžad Herenda i Davor Matić, zapravo pripadali Službi državne bezbjednosti, odnosno jedinici Juke Prazine ili vojnoj policiji kada je u pitanju Davor Matić, koje jedinice nisu bile pod ingerencijom pomoćnika ministra za uniformisanu policiju.

252. Također, iz provedenih dokaza, Vijeće nije moglo van razumne sumnje utvrditi da je optuženi Jusuf Pušina bio direktno nadređen Draganu Vikiću, obzirom da je veliki broj svjedoka, kao i vještak odbrane, naveo da je nadređeni Draganu Vikiću bio ministar policije R BiH, a ne pomoćnik ministra za uniformisanu policiju, koju funkciju je u to vrijeme obnašao optuženi Jusuf Pušina, na šta će se Vijeće osvrnuti u nastavku.

253. S druge strane, kada je u pitanju standard "*znao ili imao razloga da zna*", Vijeće također, van razumne sumnje, nije moglo utvrditi da je optuženi Jusuf Pušina bio obaviješten o događaju u Velikom parku.

254. Tako je Vijeće imalo u vidu iskaz svjedokinje Fahrde Mustafić, tadašnje sekretarice Dragana Vikića, koja je rekla kako joj je optuženi Dragan Vikić rekao da nazove Jusufa Pušinu odmah nakon što je istjerao Juku Prazinu iz kancelarije, rekavši mu da te zarobljene vodi iz Doma policije u centralni zatvor ili CSB, te da je razgovor sigurno obavljen prije pucnjave u Velikom parku i da je to jedini razgovor koji je optuženi Dragan Vikić tog dana obavio.

255. Svjedok Musin Džaferović, tadašnji viši inspektor SDB-a, naveo je da je u vrijeme događaja sjedio u kancelariji sa Asimom Dautbašićem, te da je nakon pucnjave u kancelariju ušao ljut Dragan Vikić, tražeći objašnjenje od Asima Dautbašića zašto se to radi, ističući kako optuženi Dragan Vikić nema nikakve veze s predmetnim događajem i da je cijeli događaj bio u domenu odgovornosti Asima Dautbašića, za kojeg također navodi da mu je dostavljao spisak pripadnika jedinice kojom je komandovao Juka Prazina.

256. Svjedok Malik Krivić također je naveo da je iste večeri do njega došla informacija da su zarobljena lica ubijena, zbog čega je naredno jutro, zajedno sa

svojim zamjenikom Sabitom Hadžićem, otišao do zgrade MUP-a tražeći ministra, međutim, kako ovaj nije bio tu, otišao je do kancelarije Jusufa Pušine, kojeg je pitao šta je s ljudima koji su dovedeni prethodnu noć, kazavši mu da je čuo da su pobijeni. Nakon toga, svjedok je naveo da je optuženi Jusuf Pušina obavio telefonski razgovor s nekim i da je pitao za zarobljene, te kako ga je čuo da govori da mu je drago da je tako, nakon čega prenosi informaciju svjedoku da su vojnici razmijenjeni ili da će poslužiti za razmjenu.

257. Navedeno su potvrdili i svjedoci Sabit Hadžić i Sado Halilović, zamjenik i vozač Malika Krivića, čiji iskazi su već ranije detaljno interpretirani na okolnosti dolaska i odvođenja zarobljenika iz Stanice policije Novi Grad Sarajevo.

258. Optuženi Jusuf Pušina⁹⁹, svjedočeći u svojstvu svjedoka odbrane, izjavio je da je, nakon dobijene informacije od Malika Krivića o ubistvu ljudi, istu odlučio provjeriti i da je odmah telefonski kontaktirao Asima Dautbašića, koji mu je rekao da su ljudi razmijenjeni, što je i prenio Maliku Kriviću. Upitan zašto je zvao baš Asima Dautbašića, a ne Dragana Vikića, optuženi je izjavio da je to bila nadležnost Službe državne bezbjednosti, a ni u kom slučaju Vikića.

259. Šef kabineta tadašnjeg ministra unutrašnjih poslova R BiH, Mesud Omerspahić¹⁰⁰, na pitanje odbrane da li mu je poznato ko bio neposredni pretpostavljeni Odredu za specijalne namjene i ko je mogao izdati naredbu za njihovo pokretanje, odnosno, kome su isti odgovarali, svjedok je naveo da su pretpostavljeni u Odredu odgovarali komandantu Odreda, a da je komandant Odreda, u ovom slučaju optuženi Dragan Vikić, direktno odgovoran bio ministru unutrašnjih poslova, koji je ujedno jedini mogao dati odobrenje za upotrebu i pokretanje jedinice.

260. Navedeno je potvrdio i svjedok Hajrudin Hodžić, u kritično vrijeme načelnik odjeljenja za kadrovske poslove, kazavši da je o upotrebi Odreda za specijalne namjene mogao odlučiti isključivo republički sekretar, odnosno, ministar unutrašnjih poslova.¹⁰¹

⁹⁹ Transkript glavnog pretresa od 22.10.2021. godine

¹⁰⁰ Transkript glavnog pretresa od 15.10.2012. godine

¹⁰¹ Transkript glavnog pretresa od 24.09.2021. godine

261. Svjedok Zlatko Miletić, tadašnji načelnik Stanice policije Novo Sarajevo¹⁰² izjavio je da je bila potreba da se o događaju odmah izvijesti Centar službi bezbjednosti, odnosno da isti obavijesti ministar unutrašnjih poslova, nakon što mu bude dostavljena informacija od komandanta Dragana Vikića.

262. U toku glavnog pretresa, na prijedlog odbrane optuženog Jusufa Pušine, izvršeno je vještačenje po vještaku vojne struke, Milu Matijeвиću¹⁰³, koji je u svom Nalazu i mišljenju naveo da je Predsjedništvo SR BiH¹⁰⁴ na sjednici održanoj dana 11.12.1991. godine prihvatilo Prijedlog namjene organizacije Odreda za specijalne namjene Ministarstva unutrašnjih poslova, u kojem se predlaže da se Odred za specijalne namjene stavi u isključivu nadležnost ministra unutrašnjih poslova, odnosno republičkog sekretara, zbog čega zaključuje da pomoćnik ministra za uniformisanu policiju, koju funkciju je tada obavljao optuženi Jusuf Pušina, gubi stvarne nadležnosti prema Odredu.

263. Svjedoci odbrane optuženog Jusufa Pušine, Nedžad Muftić, Benisa Muftić, Kenan Muftić, Milan i Emira Furtula, svjedočili su na okolnosti boravka optuženog u kući Nedžada Muftića na dan 22.04.1992. godine, gdje su se nalazili njegova majka i brat, nakon što je dio Starog Grada u kojem su živjeli, granatiran dan ranije. Tako su svjedoci naveli da su vidjeli Jusufa Pušinu kada je tog dana došao obići majku i brata, ističući da je proveo noć s njima i drugim komšijama u kući, kao i da je tog dana dolazila snimateljska ekipa Televizije "Hayat", o čemu je u spis uložen video snimak sa izjavama komšija o granatiranju naselja i potvrda "Hayat" TV o autentičnosti istog.¹⁰⁵

264. Odbrana je predložila svjedoke na okolnosti tvrdnje odbrane da se optuženi Jusuf Pušina nije nalazio u kabinetu na dan 22.04.1992. godine kada se događaj desio, nego da je boravio u naselju gdje se nalazila njegova porodična kuća, smatrajući netačnim navode optuženog Dragana Vikića o obavještanju o ubistvu ispred Velikog parka, a kasnije i navodima o uklanjanju tijela ubijenih.

¹⁰² Transkript glavnog pretresa od 20.11.2020. godine

¹⁰³ Nalaz i mišljenje vještaka, prof. dr Mile Matijeвиć, septembar 2021. godine (dokaz O2-2)

¹⁰⁴ Zapisnik sa 46. sjednice Predsjedništva SR BIH, održane 11.12.1991. godine (dokaz O2-4)

¹⁰⁵ Dokazi odbrane O2-1 i O2-28

265. Međutim, imajući u vidu već ranije istaknute razloge zbog kojih nije našlo utvrđenim navode iz potvrđene optužnice, a posebno imajući u vidu ulogu optuženog Dragana Vikića, obzirom da se na osnovu navodne odgovornosti istog zasniva i eventualna odgovornost optuženog Jusufa Pušine, kako im to Tužilaštvo optužnicom stavlja na teret, Vijeće je optužene oslobodilo od optužbe, ne našavši dokazanim činjenične navode Tužilaštva BiH navedene u potvrđenoj optužnici, te ne nalazeći potrebnim za detaljnu analizu dokaza provedenih na okolnosti utvrđivanja ostvarene komunikacije između ovih optuženih.

266. Također, analizom provedenih dokaza, jasno se može utvrditi slijed događaja od momenta zarobljavanja pripadnika JNA na Dobrinji, zatim njihovog dovođenja u Stanicu policije Novi Grad, a odatle i do Doma policije, nakon čega su likvidirani, zatim ko su osobe koje su bile nadležne za preuzimanje i dalje sprovođenje ovih osoba, da je i tada postojala neka forma vojne policije koja je imala i svog komandira, a koji komandir je, kako to proizilazi iz dokaza, obaviješten o zarobljenicima na Dobrinji i koji je organizovao njihovo sprovođenje, a koji je i obavijestio šefa SDB-a o zarobljenim licima, međutim, zadatak ovog Vijeća nije da provodi istragu, nego da donese odluku zasnovanu na provedenim dokazima u postupku.

IV TROŠKOVI KRIVIČNOG POSTUPKA I IMOVINSKOPRAVNI ZAHTJEV

267. Na osnovu odredbe člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, imajući u vidu da su optuženi oslobođeni od optužbe, troškovi krivičnog postupka iz člana 185. stava 2. tačke a. do f. ZKP BiH, kao i nužni izdaci optuženih i nužni izdaci i nagrada branilaca, padaju na teret budžetskih sredstava.

268. Na osnovu odredbe člana 198. stav 3. ZKP BiH, srodnici oštećenih Snežana Marković, Nedeljka (Đerić) Gojković, Nevenka Đokanović, Jela Lalović i Zorica Elez, sa postavljenim imovinskopравnim zahtjevom upućuju se na parnični postupak.

ZAPISNIČAR
Pravni savjetnik
Amela Spahić

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Zoran Božić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude dozvoljena je žalba vijeću Apelacionog odjeljenja ovog Suda u roku od 15 (petnaest) dana od prijema pismenog opravka iste.

*Žalba se podnosi Sudu u dovoljnom broju primjeraka.

V ANEKS

a) Dokazi Tužilaštva BiH

T – 1	Zapisnik o saslušanju svjedoka Murata Šabanovića, Tužilaštvo BiH, broj KT-RZ-38/06 od 09.04.2007. godine; audio – video snimak saslušanja svjedoka Murata Šabanovića od 09.04.2007. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Murata Šabanovića, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 od 05.03.2014. godine;
T – 2	Zapisnik o saslušanju svjedoka Hajrudina Šumana, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 05.04.2017. godine;
T – 3	Zapisnik o saslušanju svjedoka Sabita Hadžića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 06.04.2007. godine;
T – 4	Zapisnik o saslušanju svjedoka Sade Halilovića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 16.11.2011. godine; Raspored službe za dan 22/23.04.1992. godine; Raspored službe za dan 22.04.1992. godine od 06 do 18 časova
T – 5	Zapisnik o saslušanju svjedoka Refik Šatara, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ 38/06 od 21.10.2016. godine, sa prilogom Fotoalbum KT – RZ 38/06 od 21.10.2016. godine;
T – 6	Zapisnik o saslušanju svjedoka Muhidin Dizdar Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 od 11.04.2016. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Muhidin Dizdar, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo, broj KT-8/01-RZ

	od 14.02.2006. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Muhidina Dizdara, Tužilaštvo BiH, broj KT-RZ-38/06 od 12.04.2007. godine;
T – 7	Zapisnik o saslušanju svjedoka Slavka Mutića, Tužilaštvo BiH, broj KT-RZ-38/06 od 28.05.2007. godine;
T – 8	Zapisnik o saslušanju svjedoka Hasana Hodžića, Tužilaštvo BiH, broj KT-RZ-38/06 od 18.05.2007. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Hasana Hodžića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 28.08.2007. godine, sa prilogom foto album o prepoznavanju lica od 28.08.2017. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Hasana Hodžića, Tužilaštvo BiH, broj KT-RZ 38/06 od 20.10.2017. godine; fotoalbum o prepoznavanju lica na ročištu održanom 02.11.2017. godine;
T – 9	Zapisnik o saslušanju svjedoka Renato Rihter, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ 38/06 od 19.10.2011. godine, sa prilogom fotoalbum broj KT-RZ_38/06 od 19.10.2011. godine; Fotoalbum o prepoznavanju lica na ročištu održanom 23.11.2017. godine; Karton lične karte za lice Jusić Edvin; Zapisnik o saslušanju svjedoka Renato Rihter, Tužilaštvo BiH broj KT-RZ-38/06 od 18.05.2007. godine;
T – 10	Dopis Tužilaštva BiH broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 08.12.2017. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka „A“, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ 38/06 od 28.11.2011. godine; Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografija, Tužilaštvo BiH broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 29.04.2016. godine, sa prilogom 2x Fotoalbum broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 17.03.2016. godine; Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografija, Tužilaštvo BiH broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 29.04.2016. godine, a prilogom 2x Fotoalbum broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 17.03.2016. godine; Foto – dokumentacija broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 08.12.2017. godine
T – 11	Zapisnik o saslušanju svjedoka, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo, broj KT – 8/01 – RZ od 14.02.2006. godine;
T - 12	Zapisnik o saslušanju svjedoka Suada Smajlovića, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 od 18.04.2013. godine;
T – 13	Zapisnik o saslušanju svjedoka Šefika Delalića, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 od 03.06.2013. godine;

T – 14	Zapisnik o saslušanju svjedoka „B“, Tužilaštvo BiH, broj KT-RZ 38/06 od 22.02.2012. godine
T – 15	Zapisnik o saslušanju svjedoka Zlatan Okić, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo, broj KT – 8/01 – RZ od 02.03.2006. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Zlatana Okića, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 od 17.10.2013. godine, Službena zabilješka, MUP, Odred milicije, Sarajevo, veoj 01/1.15 od 21.04.1992. godine;
T – 16	Zapisnik o saslušanju svjedoka Rifat Mašić, Tužilaštvo BiH, broj KT-RZ-38/06 od 10.07.2008. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Rifat Mašić, Tužilaštvo BiH, broj KT-RZ 38/06 od 16.12.2011. godine, Foto album broj KT-RZ-38/06, Tužilaštvo BiH, sa potpisom svjedoka od 16.12.2011. godine, Foto album broj KT-RZ-38/06, Tužilaštvo BiH, sa potpisom svjedoka od 31.05.2018. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Rifat Mašić, Tužilaštvo BiH, broj KT-RZ-38/06 od 17.01.2012. godine, Foto album broj KT-RZ-38/06, Tužilaštvo BiH, sa potpisom svjedoka od 17.01.2012. godine;
T – 17	Zapisnik o saslušanju svjedoka Ferde Dejanović, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 23.02.2012. godine;
T – 18	Zapisnik o saslušanju svjedoka Džemal Šabić, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ 38/06 od 23.01.2012. godine;
T – 19	Zapisnik o saslušanju svjedoka Enesa Zeljkovića, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 10.11.2015. godine, sa prilogom Službena zabilješka Enesa Zeljkovića, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije, Sektor kriminalističke policije, broj 13/5 – 4 – 28 od 08.02.2007. godine;
T – 20	Izvod iz matične knjige umrlih za lice Imamović Asif, općina Centar Sarajevo, broj 08/2-13-79865/18 od 03.09.2018. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asifa Imamović, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 13.09.2007. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asifa Imamovića, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 15.04.2013. godine;
T – 21	Zapisnik o saslušanju svjedoka Eršef Kulin, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ 38/06 od 29.11.2011. godine;

T – 22	Zapisnik o saslušanju svjedoka Eldin Kapetanović, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine broj KT-RZ-38/06 od 28.08.2006. godine; Zapisnik o saslušanju svjedoka Eldin Kapetanović, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 (KT-RZ-38/06) od 28.05.2012. godine;
T – 23	Zapisnik o saslušanju svjedoka Nedžada Čengića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ 38/06 od 25.01.2012. godine;
T – 24	Zapisnik o saslušanju svjedoka Mirsada Vilića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ 38/06 od 26.01.2012. godine;
T – 25	Zapisnik o saslušanju svjedoka Kemala Ademovića, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo, br. KT - 8/01 – RZ od 05.07.2006. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Kemala Ademovića, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 od 01.06.2016. godine;
T – 26	Zapisnik o saslušanju svjedoka Zorana Čegara, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ 38/06 od 08.12.2011. godine, Fotoalbum KT – RZ – 38/06, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 08.12.2011. godine potpisan od strane svjedoka dana 08.12.2011. godine i Fotoalbum KT – RZ – 38/06, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 08.12.2011. godine potpisan od strane svjedoka na glavnom pretresu dana 24.01.2019. godine;
T – 27	Zapisnik o saslušanju svjedoka Musima Džaferovića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ 38/06 od 12.01.2012. godine;
T – 28	Zapisnik o saslušanju svjedoka L, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 od 10.11.2015. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka L, Kantonalni sud u Sarajevu, broj Ki – 89/01 od 04.06.2001. godine;
T – 29	Zapisnik o saslušanju svjedoka D, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 od 09.11.2015. godine, sa prilogom Zahtjev za ispitivanje odgovornosti bivših i sadašnjih rukovodilaca FMUP – a u vezi kršenja mojih ljudskih prava, te odgovornosti istih u vezi krivičnih djela i ratnih zločina, Zapisnik o saslušanju svjedoka D, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 16.04.2013. godine, sa prilogom Potvrda, MUP, CSB Sarajevo, broj 17-1-08-113/4 od 23.10.2992. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka D, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 14.05.2007. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka D, Ministarstvo sigurnosti, Državna

	agencija za istrage i zaštitu, Cenar za istragu ratnih zločina, broj 14-4/2 – 3/05 od 27.01.2005. godine;
T – 30	Zapisnik o saslušanju svjedoka Kenana Spahića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 12.09.2007. godine, sa prilogom fotoalbum potpisan od strane svjedoka dana 12.09.2007. godine Zapisnik o saslušanju svjedoka Kenana Spahića, Tužilaštvo BiH, T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 26.11.2015. godine, Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografija, Tužilaštvo BiH broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 29.04.2016. godine, sa prilogom Fotoalbum T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 17.03.2016. godine, potpisan od strane svjedoka dana 29.04.2016. godine, Zapisnik o prepoznavanju lica na osnovu fotografija broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 29.04.2016. godine, sa prilogom Fotoalbum T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 17.03.2016. godine, potpisan od strane svjedoka dana 29.04.2016. godine, Fotoalbum T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 17.03.2016. godine potpisan od strane svjedoka na glavnom pretresu dana 21.03.2019. godine;
T – 31	Zapisnik o saslušanju svjedoka E, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 id 17.11.2015. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka E, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 14.09.2007. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka E, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 12.09.2007. godine;
T – 32	Zapisnik o saslušanju svjedoka Fajik Višić, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 (KT – RZ 38/06) od 29.05.2012. godine;
T – 33	Fotoalbum, broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 13.02.2014. godine, potpisan od strane svjedoka Pere Arara na glavnom pretresu dana 06.06.2019. godine, Fotoalbum, broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 13.02.2014. godine;
T – 34	Zapisnik o prikupljanju izjave od lica u svojstvu svjedoka, Republika Srpska, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Centar javne bezbjednosti, Istočno Sarajevo, broj 13-02/4-144/05 od 06.06.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka F, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 10.08.2006. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka F, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 15.03.2013. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka F, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 13.05.2013. godine, sa prilogom Nalaz i mišljenje, Klinički centar Univerziteta Sarajevo, Klinika za radiologiju od

	<p>17.03.2013. godine i 12 ovjerenih stranica u rukopisu, Zapisnik o prepoznavanju lica Senahida Čavčića osnovu fotografija, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 24.06.2016. godine, sa prilogom Fotoalbum broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 24.06.2016. godine, potpisan od strane svjedoka F dana 24.06.2016. godine i Fotoalbum broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 24.06.2016. godine potpisan od strane svjedoka F na glavnom pretresu održanom dana 04.07.2019. godine, Zapisnik o prepoznavanju lica Nermina Uzunovića osnovu fotografija, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 24.06.2016. godine, sa prilogom Fotoalbum broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 24.06.2016. godine, potpisan od strane svjedoka F dana 24.06.2016. godine i Fotoalbum broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 24.06.2016. godine potpisan od strane svjedoka F na glavnom pretresu održanom dana 04.07.2019. godine</p>
T – 35	<p>Ovjerena kopija akta „Spisak zarobljenih vojnika dana 22.04.1992. godine“ potpisana od strane pukovnika Belošević Slavoljuba; Ovjerena kopija depeše MUP-a SR BIH 02 broj: 02/2-2893/IŠ od 25.04.1992. godine; Ovjerena kopija depeše MUP-a SR BIH 02 broj 02/2-2915/IŠ od 02.05.1992. godine dostavljena CSB Sarajevo, SUP Sarajevo i SJB Novi Grad i Ilidža; Ovjerena kopija depeše SJB Novi Grad Sarajevo broj: 17-501-381/92 od 12.05.1992. godine – dostavljena MUPu SR BIH 02;</p>
T – 36	<p>Izvod iz matične knjige umrlih za svjedoka Ramić Zlatana, općina Novo Sarajevo, broj 06-13-29120/18 od 03.10.2018. godine i Zapisnik o saslušanju svjedoka Ramić Zlatana, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 04.12.2015. godine;</p>
T – 37	<p>Izvod iz matične knjige umrlih za svjedoka Omeragić Ekrema, općina Novi Grad Sarajevo, broj 02/05-13-35315/2018 od 19.10.2018. godine i Zapisnik o saslušanju svjedoka Omeragić Ekrema, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo, broj KT – 8/01 – RZ od 27.10.2005. godine;</p>
T – 38	<p>Zapisnik o saslušanju svjedoka K, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 00003255 06 od 07.06.2013. godine;</p>

T – 39	Zapisnik o saslušanju svjedoka G, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 04.06.2013. godine, Rješenje JU Kantonalni centar za socijalni rad Sarajevo, Služba socijalne zaštite općine Stari Grad, broj 35/I – 11 – 550 – 332/19 od 02.09.2019. godine, Rješenje Općinski sud u Sarajevu, broj 65 0 V 746778 19 V od 19.03.2019. godine;
T – 40	Službena zabilješka Šarić Zajima, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Sektor kriminalističke policije Sarajevo, broj 03/1.3 – 90/03 od 11.06.2003. godine;
T – 41	Zapisnik o saslušanju svjedoka Bakir Alispahić, Tužilaštvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 14.03.2016. godine, Dopis Bakira Alispahića upućen Kantonalnom tužilaštvo Sarajevo N/r g – din. Bisić Mustafa, tužilac, na broj predmeta KT 374/98 – A 881/98 od 19.12.2000. godine, sa prilogom Saopćenje za javnost, Udruženje građana „Veterana odreda policije Bosna“ Sarajevo, od 06.12.2000. godine;
T – 42	Zapisnik o saslušanju svjedoka Munira Alibabića, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 000032655 06 od 26.04.2013. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Munira Alibabića, Kantonalni sud u Sarajevu, broj Ki – Kri – 89/01 od 01.06.2001. godine, Akr Ministarstva za narodnu odbranu, Štab teritorijalne odbrane broj 02/283 – 1 od 21. maja 1992. godine;
T – 43	Zapisnik o saslušanju svjedoka Simović Petra, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 06.10.2006. godine;
T – 44	Dopis Kantonalnog suda u Sarajevu, broj Kr – 26/03 od 27.10.2015. godine, sa prilogom Rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu, broj Kr – 26/03 od 24.02.2003. godine i Službena zabilješka, Kantonalni sud u Sarajevu, broj Kri – 144/03 od 19.06.2003. godine, Pregled leševa prosekura bolnice Koševo 15.05.2003. godine sa prilogom fotodokumentacija, MUP KS, Sektor kriminalističke policije, Odjeljenje za kriminalističku tehniku, broj 1949/03 od 21.05.2003. godine i Obdukциони zapisnik dr Hamza Žujo, Prosekura bolnice Koševo, tijelo broj 17. , Institut za sudsku medicinu, Medicinski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Pregled leševa prosekura bonice Koševo 15.05.2003. godine, sa prilogom fotodokumentacija, MUP KS, Sektor kriminalističke policije, Odjeljenje za kriminalističku tehniku, broj 1949/03 od 21.05.2003. godine i Obdukциони

	zapisnik dr Hamza Žujo, Prosektura bolnice Koševi, tijelo br. 18 , Institut za sudsku medicinu, Medicinski fakultet Univerziteta u Sarajevu;
T – 45	Neuropsihijatrijski nalaz i mišljenje za Babić Sulejmana, prof. dr Abdulah Kučukalić od 04.01.2016. godine, sa prilogom otpusno pismo za Babić Sulejmana, Klinički centar Univerziteta Sarajevo, Neurološka klinika, broj 240/07 od 07.03.2007. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Sulejmana Babića, Tužilaštvo BiH broj KT – Rz – 38/06 od 19.06.2007. godine;
T – 46	Nalaz i mišljenje dr Nermin Sarajlić od 26.04.2016. godine, sa prilogom Dopis generalnog direktora Kliničkog centra, broj 0901 – 48399 od 12.12.2013. godine, sa Protokolom bolesnika za period od 01.01.1992. do 21.05.1992. godine i Protokol bolesnika za period od 26.02. do 03.05.1992. godine;
T – 47	Izvod iz matične knjige umrlih za Garibović Fahrudina, općina Cenar Sarajevo, broj 08/2-13-35422/16 od 13.04.2016. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Fahrudin Garibović, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 21.06.2007. godine;
T – 48	Izvod iz matične knjige umrlih za Dautbašić Asima, općina Centar Sarajevo, broj 08/14-17-49531/15 od 23.04.2015. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asima Dautbašića, Kantonalni sud u Sarajevu, broj Ki – 89/01 od 04.06.2001. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asim Dautbašić, Kantonalni sud u Sarajevu, broj Kri – 108/02 od 03.07.2002. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Asim Dautbašić, Kantonalni sud u Sarajevu, broj Ki – 83/03 od 01.08.2003. godine;
T – 49	Izvod iz matične knjige umrlih za Arnaut Sulju, općina Centar Sajevo, broj 08/13 – 05 – 304763/11 od 09.11.2011. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Sulje Arnauta, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 09.08.2007. godine;
T – 50	Izvod iz matične knjige umrlih za Solaković Adnana, općuna Stari Grad, broj 09 – 13-2914/2015 od 24.11.2015. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Adnana Solakovića, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 02.07.2007. godine;
T- 51	Izvod iz matične knjige umrlih za Potparića Milorada, općina Novi Grad Sarajevo, broj 05-13-25366/2015 od 02.10.2015. godine, Zapisnik o

	saslušanju svjedoka Milorada Potparića, Tužilaštvo BiH Sarajevo, broj T 20 0 KTRZ 00003255 06 od 15.04.2013. godine
T – 52	Izvadak iz matične knjige umrlih za Željka Jandrića, općina/grad Mostar, broj 04/1-15-4-3215/2016 od 21.06.2016. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Željka Jandrića, Tužiteljstvo BiH, broj KT-RZ 38/06 od 29.02.2012. godine, Mostar, Zapisnik o saslušanju svjedoka Željka Jandrića, Tužiteljstvo BiH, broj T 20 0 KTRZ 0003255 06 od 14.02.2014. godine, Mostar, Fotoalbum broj T20 0 KTRZ 0003255 06, od 13.02.2014. godine
T – 53	Izvod iz matične knjige umrlih za Adnana Karovića, općina Centar Sarajevo, broj 08/14-17-17704/15 od 10.02.2015. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Adnana Karovića broj Ki-Kri – 89/01 od od 05.06.2001. godine
T – 54	Izvod iz matične knjige umrlih za Kosu Lalović, općina Istočna Ilidža, broj 05-202-9/17 od 08.03.2017. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Kose Lalović, Republika Srpska, MUP, Centar javne bezbjednosti, Istočno Sarajevo broj 13-02/4-EPL-81/05 od 27.04.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka-oštećenog, FBIH, KS, Kantonalno tužiteljstvo KS, broj KT-8/01-RZ od 12.05.2006. godine.
T – 55	Izvod iz matične knjige umrlih za Bjelicu Spasu, opština/grad Istočno Novo Sarajevo, broj 05/2-202-1-8/20 od 15.01.2020. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka, Republika Srpska, Centar javne bezbjednosti, Istočno Sarajevo, broj 13-02/4-EPL-82/05 od 27.04.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka-oštećenog, FBIH, KS, Kantonalno tužiteljstvo KS, broj KT-8/01-RZ od 17.05.2006. godine.
T – 56	Izvod iz matične knjige umrlih za Staku Vukmanović, opština/grad Istočna Ilidža, broj 03/1-202-1083/19 od 01.11.2019. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Stake Vukmanović, RS, MUP, Centar javne bezbjednosti, Istočno Sarajevo, broj 13-02/4-EPL-66/05 od 20.04.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka-oštećenog, FBIH, KS, Kantonalno tužiteljstvo KS, broj KT-8/01-RZ od 12.05.2006. godine.
T - 57	Akt Ministarstva za narodnu odbranu R BiH broj: sp. – 02/83-1 od 09.04.1992.godine sa prilogom:

	<ul style="list-style-type: none"> - Odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti broj: 01-011-301/92 od 08.04.1992.godine, Predsjedništvo RBiH, MKSJ broj 02138462; - Uredba o izmjeni naziva Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine broj: 01-011-302/92 od 08.04.1992.godine, Predsjedništvo RBiH, MKSJ broj 02138463; - Odluka o objedinjavanju svih naoružanih snaga na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine broj: 01-011-306/92 od 09.04.1992.godine, Predsjedništvo RBiH, 02138464; - Uredba o ukidanju dosadašnjeg Republičkog štaba teritorijalne odbrane i obrazovanju Štaba teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine broj: 01-011-303/92 od 08.04.1992.godine, Predsjedništvo RBiH, MKSJ broj 02138465;
T – 58	Depeša MUP-a R BiH br.: 10-64 od 13.04.1992.godine upućena Sektoru SDB;
T – 59	Rješenje o obrazovanju Štaba za rukovođenje i koordiniranje mjera i aktivnosti Ministarstva za unutrašnje poslove R BiH u uslovima neposredne ratne opasnosti, Ministarstvo za unutrašnje poslove R BiH, Str.pov.broj: 08-41 od 14.04.1992.godine;
T – 60	Operativna informacija, Pregled aktuelnih bezbjednosnih saznanja za dan 26. i 27.04.1992. godine, CSB – Sarajevo, Sektor SDB, Inf.str.pov.br.569 od 28.04.1992. godine;
T – 61	Odluka, Predsjedništvo Srpske Republike BiH, broj: 03-11/92 od 15.04.1992.godine, ERN broj 0620-1226;
T – 62	Odluka, Ministarstvo narodne odbrane Srpske Republike BiH, broj: 1/92 od 16.04.1992.godine, ERN broj 00574584 – 00574585
T – 63	Odluka o formiranju vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Skupština srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, broj: 03-234/92 od 12.05.1992.godine, ERN broj 0620-1249;
T – 64	Borbeni i operativni izvještaj, Komanda 2. vojne oblasti operativni dežurni tim, str.pov.broj 10/36-2422 od 22.04.1992.godine;
T – 65	Akt Ministarstva za narodnu odbranu, Štab teritorijalne odbrane Sarajevo, broj: 02/106-1 od 25.04.1992. godine;

T – 66	Plan rada od 25.04.1992.godine
T – 67	Informacija o narušavanju bezbjednosti i oružanim sukobima na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za narodnu odbranu, Štab teritorijalne odbrane Sarajevo broj: 02/108-1 od 26.04.1992.godine;
T – 68	Odluka o formiranju Komisije za pregovore i razmjenu ratnih zarobljenika i lica lišenih slobode, Ministarstvo narodne odbrane, Štab teritorijalne odbrane BiH broj: 02/106-2 od 27.04.1992.godine;
T – 69	Akt Ministarstva za narodnu odbranu, Štab teritorijalne odbrane Sarajevo broj 02/283-1 od 21.05.1992.godine upućen Kriznom štabu Srpske demokratske stranke;
T – 70	Obavijest, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Uprava policije, Sektor kriminalističke policije broj: 02/2-2-1-04-11-1213/15 od 03.02.2015.godine, sa prilogom fotokopija službene evidencije PS Novi grad Sarajevo i Dopis Tužilaštva BiH broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 27.01.2015. godine;
T – 71	Događaj u Velikom Parku 1992. godine, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Uprava policije, Sektor kriminalističke policije broj: 02/2-2-1-04-11-1213/15 od 17.10.2016.godine, sa prilogom akta Uprave administracije i podrške Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, broj 03/2 – 11 – 67/16 od 14.10.2016. godine, Dopis Tužilaštva BiH broj T 20 0 KTRZ 0003255 od 12.10.2016. godine i Dopis Tužilaštva BiH broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 23.08.2016. godine;
T – 72	Akt Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Treća policijska uprava, broj: 02/3-3-3-str.pov-17/07 od 23.04.2007.godine, sa prilogom Izvještaj MUP KS Treća policijska uprava, broj 02/3 -3 -3 – str. pov. 17/07 od 23.04.2017. godine i dopis MUP – a Kantona Sarajevo broj 07/1 – 404 – 5/97 od 31.12.1997. godine;
T – 73	Akt Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Treća policijska uprava broj: 02/3-3-3- 040-78/07 od 11.04.2007.godine, sa prilogom: - Raspored službe za dan 22.04.1992.godine od 06 do 18 časova; SM Novi Grad - Raspored službe II grupa za dan 22/23.04.1992.godine od 07-07, MUP R BiH Stanica javne bezbjednosti Novi Grad Sarajevo

	- Raspored službe za dan 22/23.04.1992.godine od 18-24 i 24-06, SM Novi Grad
T – 74	Dopis – knjiga Dnevnik događaja SJB Novi Grad za 1992. godinu, Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Treća policijska uprava broj: 02/5-3-2-04-10-575/15 od 23.02.2015.godine;
T – 75	Dopis – Evidencija - radna lista za 1992.godinu Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo Treća policijska uprava Sarajevo broj: 02/3-3-3-040-78/07 od 10.05.2007.godine;
T – 76	Podaci iz službenih evidencija, Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije, broj: 9-13/5-4-220 od 06.06.2007.godine, sa prilogom Spisak službenih vozila sa milicijskom oznakom dodijeljena SJB Novi Grad Sarajevo
T – 77	Akt Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova broj: 02/2-02-3-78 od 12.07.2001.godine, sa prilogom Zakon o unutrašnjim poslovima – prečišćeni tekst, Službeni list SRBiH broj 18/90 od 29. juna 1990. godine i dio Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Republičkog sekretarijata za unutrašnje poslove R BiH;
T – 78	Akt Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije broj: 09-11/2-04-3-1781 od 09.08.2016.godine, sa prilogom dopisa Odreda policije za specijalnu namjenu Ministarstva unutrašnjih poslova R BiH broj 01/1 – 2197 od 21.09.1993. godine sa šematskim prikazom Organizacijsko – formacijske strukture Odreda policije za specijalnu namjenu Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Bosne i Hercegovine i Dopis, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, broj 01-1658/327 od 22.07.2016. godine;
T – 79	Depeša, MUP SR BiH – 10 broj: - 50- od 04.02.1991. godine, ERN broj P0022714 – 0022715
T – 80	Depeša, MUP SRBiH 01 broj 306 od 27.02.1992 godine, ERN broj P 002575
T – 81	Depeša ministra za unutrašnje poslove Alije Delimustafića, MUP BiH broj: 57 od 31.03.1992. godine, broj: od 00490126 do 00490129

T – 82	Odluka o predpočinjavanju jedinica rezervnog sastava Ministarstva unutrašnjih poslova jedinicama Armije Republike BiH od 27. juni 1992. godine, Službeni list Armije R BiH broj 4/92 od 30.12.1992 godine;
T – 83	Akt Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova broj: 07-07/2-19 od 12.06.2014.godine sa prilogom: <ul style="list-style-type: none"> - Rješenje kojim se Vikić Dragan raspoređuje na poslove i zadatke komandanta Odreda milicije, broj: 09/4-120-1/332 od 12.03.1992. godine; - Rješenje kojim Prguda Amir zasniva radni odnos sa MUP RBiH i raspoređuje se na poslove i zadatke milicionara u SJB Novi Grad Sarajevo, Ministarstvo unutrašnjih poslova Sarajevo broj: 09/4-120-4/141 od 14.04.1992.godine; - Rješenje kojim Prguda Sabir zasniva radni odnos sa MUP RBiH i raspoređuje se na poslove i zadatke milicionara u SJB Novi Grad Sarajevo, broj: 09/4-120-4/142 od 14.04.1992.godine
T – 84	Odluka o izboru predsjednika Vlade, potpredsjednika Vlade i ministara – članova Vlade RBiH, Službeni list R BiH broj: 6 od 15.juna 1992. godine;
T – 85	Akt Federalnog ministarstva za pitanje boraca/branitelja i invalida odbrambeno - oslobodilačkog/domovinskog rata, Sektor za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze, pov.broj 07-03-180-1/13 od 20.01.2014. godine;
T – 86	Podaci, Udruženje veterana odreda policije „Bosna“ broj: 38-11/06 od 09.11.2006.godine;
T – 87	Zapisnik o primopredaji dokumentacije, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije, Sektor kriminalističke policije, broj 13/5 - 4 – 221 od 15.11.2006. godine, Službeni izvještaj Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije, broj 09 – 13/5-4-04-3-6118 od 27.11.2006. godine i tri diskete i CD sa podacima koji sadrže spiskove pripadnika ratne Specijalne jedinice odreda „Bosna“ pod komandom Dragana Vikića;
T – 88	Informacija o uočenom opstruktivnom odnosu prema nekim pitanjima odbrane, Glavni štab oružanih snaga Specijalne jedinice Sarajevo, pov. broj: 02/1512-1 od 01.08.1992.godine;

T – 89	Rezervni sastav Specijalne jedinice, komandant spec. jedinice Dragan Vikić
T – 90	Prijedlog za raspored na poslove i zadatke u Odredu milicije, broj: 01/1-16 od 23.04.1992. godine;
T – 91	Spisak rezervnog sastava radnika Odreda milicije, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Odred milicije Sarajevo broj: 01/1-30 od 28.04.1992. godine;
T – 92	Spisak članova Štaba koji imaju pravo prijema strana u prostorijama štaba, broj 01/1-4 od 17.04.1992. godine, Razvodnik straže, broj: 01/1-3 od 17.04.1992. godine, Obezbjedenje ispred prostorija Štaba broj: 01/1-5 od 17.04.1992. godine, Komandir voda za obezbjeđenje broj: 01/1-7 od 17.04.1992. godine, Dežurni u štabu broj: 01/1-1 od 17.04.1992. godine, Dežurna služba broj: 01/1-8 od 17.04.1992. godine, Dežurni na prijavnici broj: 01/1-9 od 17.04.1992. godine, Dežurni starješina u jedinici broj: 01/1-2 od 17.04.1992. godine;
T – 93	Akt, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj: 09-11/2-04-3-1781 od 05.12.2016 godine, Akt Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Sektor za podršku broj 11-11/2-04-3-1781 od 11.11.2016 godine, Akt, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Specijalna policijska jedinica broj 16-1193 od 14.11.2016 godine, Akt, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Specijalna policijska jedinica broj 16-363 od 30.03.2016. godine, Akt Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Specijalna policijska jedinica, Jedinica za osiguranje baze „Omega“ broj 16/6-1-738 od 29.03.2016. godine, Akt, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Sektor za podršku broj 11-11/2-49-1595 od 21.03.2016. godine, Akt, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Sektor za podršku broj 11-11/2-04-3-1781 od 21.11.2016. godine, Službena zabilješka inspektora Ognjena Jevđenića, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Sektor za podršku broj 11/2-129 od 28.11.2016. godine, Službena zabilješka inspektora Ognjena Jevđenića, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Sektor za podršku broj 11/2-130 od 28.11.2016. godine, Zapisnik o primopredaji dokumentacije, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor kriminalističke policije 13/5-4-239 od 22.11.2006. godine, Akt

	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova , Federalna uprava policije, broj 09-11/2-04-3-1781 od 29.11.2016. godine, Akt Udruženja veterena odreda policije „Bosna“ Federacije BiH broj 65-12-F/16 od 30.11.2016. godine;
T – 94	Akt Udruženja veterena odreda policije „Bosna“ Federacije BiH broj 62-11-F/16 od 09.11.2016. godine sa prilogom Zapisnik o primopredaju dokumentacije, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije, Sektor kriminalističke policije broj 13/5-4 - 239 od 22.11.2006 godine i Zapisnik sa sastanka sa direktorom Federalne uprave policije, gospodinom Zlatkom Miletićem od 12.04.2007. godine;
T – 95	Akt Udruženja veterena odreda policije „Bosna“ Federacije BiH broj 61-11-F/16 od 03.11.2016. godine
T – 96	Akt, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije, broj: 09-11/2-04-3-1781 od 28.04.2016. godine sa prilogom Informacija, Specijalna policijska jedinica Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova broj: 16-363 od 30.03.2016.godine, Informacija Jedinice za osiguranje baze „Omega“, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova , Federalna uprava policije, Specijalna policijska jedinica, broj: 16/6-1-738 od 29.03.2016.godine, Akt Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj: 01-715/161 od 04.04.2016.godine, Obavještenje Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj 07-07/1 – 34 – 1 – 81 od 29.03.2016. godine, Zapisnik o primopredaji dokumentacije sačinjen 12.11.2008.godine, Rješenje o obrazovanju Komisije za primopredaju dokumentacije o aktivnom i rezervnom sastavu policije za period april 1992. do 23.12.1996. godine , broj 09-10/4-34-1-465 od 29.10.2008. godine;
T – 97	Informacija, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije broj: 09-16-49-1-595 od 23.09.2016.godine;
T – 98	Dopis, Agencija za istraživanje i dokumentaciju Sarajevo broj: K-294 od 08.02.2001.godine;
T – 99	dopis - ubistvo osam pripadnika JNA u Velikom Parku u Sarajevu, Podaci iz vojnih evidencija, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu broj: P-16-06/1-04-2-462-2/16 od 08.06.2016.godine;
T – 100	Specijalna informacija, Štab Vrhovne komande, Uprava bezbjednosti broj: 73 od 29.05.1993. godine,

T – 101	Imenovanje komandanta Specijalnih jedinica Armije BiH, Glavni Štab Oružanih snaga Sarajevo broj: 02/349-303 od 07.07.1992.godine;
T – 102	Naredba o rasporedu i postavljenju starješina, broj 1217/92 od 12.07.1992.godine;
T – 103	Potvrda na ime Kulin Ešref, Ministarstvo unutrašnjih poslova R BiH, Odred policije Sarajevo broj 01/1-307 od 05.02.1993. godine, Poziv na službu u Oružane snage R BiH na ime Kulin Ešef, Evidencioni list rezervnih radnika MUP-a za Kulin Ešefa od 30.11.1992. godine, Dopis, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata, Odsjek za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze Sarajevo, Grupa za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze Ilidža, pov. broj : 07/25 – 03/1 – 81/11 od 16. 12.2011. godine sa prilogom izvod iz vojne evidencije VOB -1
T – 104	Potvrda za lice Kenan Spahić, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Odred policije Sarajevo broj 01/1-28 od 27.04.1992 godine, Dokumentacija o pripadnosti jedinicama MUP – a R BiH uperiodu 1992 – 1995. godine Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije broj: 10-11/8-1-1729 od 17.12.2013. godine, Kopija raspoložive dokumentacije, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj 01-07-07/1-16 od 09.12.2013 godine, Zahtjev za dostavljanje dokumentacije o pripadnosti u ratu, Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0003255 06 od 02.12.2013.godine;
T – 105	Potvrda na ime Višić Fajik, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Odred milicije Sarajevo broj 01/1-25 od 27.04.1992 godine, Dopis, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno - oslobodilačkog rata, Odsjek za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze Sarajevo, Grupa za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze Ilidža, Pov.br. 07/25-03/1-10/12 od 05.04.2012 godine;
T – 106	Potvrda na ime Aganović Mirza, Ministarstvo za unutrašnje poslove R BiH, Odred milicije Sarajevo broj 01/1-24 od 27.04.1992. godine, Izvod iz evidencije pripadnika VOB-8,102.mtbr VJ 5452, Akt Ministarstva civilnih poslova, Sektor za državljanstvo i putne isprave broj: 06-1-30-2-3885/11 od 12.01.2012.godine, Obavijest, Općina Centar Sarajevo, Služba za opću upravu, broj: 08-13/3-21422/11 od 26.12.2011. godine, Izvod iz matične

	knjige rođenih za lice Heise – Aganović Mirza, Općina Centar Sarajevo, broj 08/13-3-337163/11 od 26.12.2011.godine;
T – 107	Evidencioni list radnika MUP-a na ime Amir Međić od 30.08.1992. godine, Dostavnica Ministarstva unutrašnjih poslova broj 08-1-539 od 27.09.1993 godine, Rješenje, Ministarstvo unutrašnjih poslova R BiH, broj 08-1-539 od 27.09.1993. godine, Akt Federalnog Ministarstva za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata, Sektor za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze, broj: 07-03-82-1/13 od 10.07.2013.godine, Podaci iz službene evidencije, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata, Grupa za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze za područje općine Centar Sarajevo broj: 07/18-03/1-02-53/13 od 29.05.2013. godine;
T – 108	Rješenje o prestanku radnog odnosa za Dugalić Emira, Ministarstvo unutrašnjih poslova broj 07/4-120-4/2822 od 21.11.1995. godine, Evidencioni list radnika MUP-a na ime Dugalić Emir od 23.11.1992. godine, Evidencioni list rezervnih radnika MUP-a na ime Dugalić Emir od 01.08.1993. godine;
T – 109	Akt Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Odjeljenje za organizacijsko odbrambene poslove i zadatke broj: 10-1616/1 od 03.09.1996.godine, Rješenje Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, broj: 10-3-669 od 20.08.1996.godine, Akt Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Uprava za pravne, upravne, strance i kadrovske poslove i zadatke, Odjeljenje za organizacijsko - odbrambene poslove i zadatke broj: 01-120-1414 od 12.07.1996. godine, Zahtjev za sporazumni prekid radnog odnosa, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, 2. specijalna jedinica broj: 01-3-2-909 od 26.05.1996.godine, Mišljenje i saglasnost za sporazuman prekid radnog odnosa Kapetanović Eldina, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj: 01-3-2-909 od 26.05.1996.godine, Evidencioni list radnika MUP-a na ime Kapetanović Eldin od 24.08.1992. godine, Rješenje, Ministarstvo unutrašnjih poslova R BiH broj: 08-1-761 od 07.12.1993. godine, dostavnica Ministarstva unutrašnjih poslova R BiH na ime Kapetanović Eldin, Rješenje, Ministarstvo unutrašnjih poslova R BiH broj: 08-1-761 od 07.12.1993.

	godine, zahtjev za izuzimanje dokumenata Kapetanović Eldina od 07.08.1996.godine, Rješenje Ministarstva unutrašnjih poslova R BiH broj: 09/4-120-8/77 od 26.04.1992.godine, Rješenje Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova broj: 07/4-120-1414 od 26.07.1996. godine, Potvrda o podnesenoj prijavi – odjavi od 19.08.1996.godine;
T – 110	Uvjerenje na ime Smajlović Suad, Ministarstvo unutrašnjih poslova R BiH, Odjeljenje za organizacijsko – odbrambene poslove i zadatke broj: 10-2073 od 26.10.1995.godine, Uvjerenje na ime Smajlović Suad, Ministarstvo unutrašnjih poslova R BiH, Odjeljenje za organizacijsko – odbrambene poslove i zadatke, broj: 10-2192 od 12.09.1994.godine, Raspored na poslove i zadatke, prijedlog, Ministarstvo unutrašnjih poslova R BiH, Uprava policije, broj:01-318 od 14.02.1994. godine, Evidencioni list radnika MUP-a na ime Suad Smajlović, Dostavnica Ministarstva unutrašnjih poslova na ime Smajlović Suad broj 08-1-603 od 07.12.1993. godine, Rješenje o raspoređivanju Smajlović Suada, Ministarstvo unutrašnjih poslova R BiH broj: 08-1-603 od 07.12.1993.godine, Rješenje o raspoređivanju Smajlović Suada, Ministarstvo unutrašnjih poslova R BiH broj: 08-1-223 od 25.02.1994.godine, Raspored na poslove i zadatke, Ministarstvo unutrašnjih poslova R BiH, Uprava policije, broj: 01-371 od 21.02.1994.godine;
T – 111	Matični karton VOB-2 na ime Lakača Dževad i Jedinični karton VOB-3 na ime Lakača Dževad, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata, grupa Stari Grad Sarajevo;
T – 112	Dokumentacija o pripadnosti jedinicama MUP-a RBiH u periodu 1992-1995. godine, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije broj: 10-11/8-1-1729 od 17.12.2013.godine, Dopis - kopija raspoložive dokumentacije Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj 01-07-07/1-16 od 09.12.2013 godine, Zahtjev za dostavljanje dokumentacije o pripadnosti u ratu, Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0003255 06 od 02.12.2013.godine, Akt Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova broj: 02-2489/315 od 17.07.2006. godine, Matični i jedinični karton VOB 2 i VOB 3 na ime Herenda Nedžad, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog

	<p>rata, Grupa Cenar Sarajevo, Informacija, Obavještajno – sigurnosna agencija BiH broj: 04/7-21271/16 od 06.09.2016.godine, sa prilogom Spisak rezervnih radnika Odjeljenja 06/1 angažovanih na izvršavanju poslova i zadataka Službe, MUP R BiH SDB Odjeljenje 06 od 07.04.1993. godine, Upitnik na ime Nedžad Herenda, R BiH MUP SDB Odjeljenje 6 od 20.12.1993.godine, ERN broj RR079121, Ubistvo osam pripadnika JNA u Velikom parku u Sarajevu, podaci iz vojnih evidencija, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu broj: P-16-06/1-04-2-462-2/16 od 08.06.2016.godine, Rješenje o raspoređivanju Herenda Nedžada, Ministarstvo unutrašnjih poslova R BiH, Služba državne bezbjednosti Sarajevo, broj: N-1-221 od 09.01.1995.godine, ERN broj RR079120, Rješenje o otpuštanju iz službe Nedžada Herende, Ministarstvo unutrašnjih poslova R BiH, Služba državne bezbjednosti Sarajevo broj N-1-420 od 10.12.1995.godine, ERN broj RR079122, Obavještenje, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj: 07-07/1-49-1-616 od 18.03.2015.godine, Podaci, Ministarstvo civilnih poslova, Sektor za državljanstvo i putne isprave broj: 06-1-30-2-3885/11 od 12.01.2012.godine , sa prilogom Obavijest, Općina Centar Sarajevo, Služba za opću upravu broj: 08-13/3-21422/11 od 26.12.2011.godine, Izvod iz matične knjige rođenih na ime Herenda Nedžad, Općina Centar Sarajevo, broj: 08/13-3-337165/11 od 26.12.2011.godine, Obavijest, Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova Sektor za pravne poslove broj: 03-03/2-13-4-78 od 06.01.2012.godine, Podaci, Obavještajno – sigurnosna služba Federacije BiH, broj: UP-05/1-5-2546/03 od 04.04.2003.godine, sa prilogom dopisa Kantonalnog tužilaštva Sarajevo, broj KT 8/01 RZ od 01.04.2003. godine, Karton lične karte na ime Herenda Nedžad od 21.11.1996. godine, MKSJ broj: RR079119, Karton lične karte na ime Herenda (Alija) Nedžad od 20.07.1978.godine, Karton lične karte na ime Herenda (Alija) Nedžad od 21.11.1996.godine;</p>
T – 113	<p>Dokumentacija o pripadnosti jedinicama MUP-a R BiH u periodu 1992.-1995. godine, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije broj: 10-11/8-1-1729 od 17.12.2013.godine, Dopis - kopija raspoložive dokumentacije, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova</p>

	<p>broj 01-07-07/1-16 od 09.12.2013 godine Zahtjev za dostavljanje dokumentacije o pripadnosti u ratu, Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0003255 06 od 02.12.2013.godine, Podaci i dokumenti evidencije za Jusić Edvina, Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata, Sektor za pitanja evidencija iz oblasti vojne obveze broj: 07/1-03-156-1/15 od 19.02.2015.godine sa prilogom Matični i jedinični karton na ime Jusić Edvin, izvod iz Spiska pripadnika 102. mt brigade, redni broj knjige 10, Arhivski depo Armije R BiH/VF BiH , Ubistvo osam pripadnika JNA u Velikom Parku u Sarajevu, podaci iz vojnih evidencija, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu broj: P-16-06/1-04-2-462-2/16 od 08.06.2016.godine, sa prilogom Izvod iz evidencije pripadnika (VOB-8) VJ 6359 za lice Jusić Edvin, Podaci, Ministarstvo civilnih poslova, Sektor za državljanstvo i putne isprave broj: 06-1-30-2-3885/11 od 12.01.2012.godine, sa prilogom Obavijest, općina Centar Sarajevo, Služba za opću upravu, broj: 08-13/3-21422/11 od 26.12.2011.godine, Izvod iz matične knjige rođenih za Jusić Edvina, Općina Centar Sarajevo, broj 08/13-3-337164/11 od 26.12.2011.godine, Službena zabilješka, Prva sandžačka brigada TO broj:1/10-28 od 29.09.1992 godine, Operativni materijal za Jusić Edvina, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Sektor kriminalističke policije broj: 02/2-pov „O“-177/07 od 31.07.2007.godine, sa prilogom Karton lične karte na ime Jusić Edvin od 30.06.1999.godine, Službena zabilješka Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Sektor kriminalističke policije, Odjeljenje za opšti kriminalitet, broj: 02/2-2-437/07 od 31.07.2007.godine, Službena zabilješka Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo Treća policijska uprava, Odjeljenje kriminalističke policije broj: 02/3-3-3-1369/07 od 25.07.2007.godine;</p>
T – 114	Dokument - Ranjenici odreda, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije Sarajevo
T – 115	Dokument - Ranjeni pripadnici, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije Sarajevo
T – 116	Izvod iz matične knjige umrlih na ime Matić Davor, Općina Novi Grad, broj: 12-13-5-7399/2006 od 12.07.2006. godine, ubistvo osam pripadnika JNA

	u Velikom parku u Sarajevu, podaci iz vojnih evidencija, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu broj: P-16-06/1-04-2-462-2/16 od 08.06.2016.godine, sa prilogom Izvod iz evidencije pripadnika (VOB-8) VJ 5424, VJ 5437 i VJ 5454, Izvod iz evidencije pripadnika (VOB-8) VJ 6359, Arhivski depo Armije R BiH/ VFBiH;
T – 117	Izvod iz matične knjige umrlih na ime Kahvedžić Samir, Općina Ilidža, broj: 10-13-8210 od 14.07.2006. godine;
T – 118	Izveštaj o preduzetim mjerama i radnjama, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu BiH broj I-16-06-04-2-911-16/11 od 29.10.2015. godine
T – 119	Informacija, Obavještajno – sigurnosna agencija BiH, broj 04/7-22414/15 od 11.11.2015.godine;
T – 120	Dokumentacija, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije, broj 09-11/2-04-3-6605 od 07.12.2015 godine, Zahtjev Tužilaštva BiH, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije, Sektor uniformisane policije, Odsjek za komunikacije i kriptozastitu Sarajevo broj: 15-15/4-04-3-6667/15 od 27.11.2015.godine, Zahtjev Tužilaštva BiH od 18.11.2015. godine, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj: 01-3024/530 od 30.11.2015.godine, Dopis Tužilaštva BiH broj T20 0 KTRZ 000325506 od 18.11.2015. godine;
T – 121	Dopis – Odgovor na vaš zahtijev dostava televizijskog snimka emitovanih na TVSA tokom rata u BiH, Radio televizija Federacije BiH broj: 4110-01/615
T – 122	Informacija: na Zahtjev za dostavu tv snimaka emitiranih na TVSA tokom rata u BiH, Javni RTV servis BiH, Sektor: RTV produkcija, Odjel: VAP Arhivski centar broj: 104-7/06 od 13.09.2006.godine;
T – 123	Odgovor na zahtjev, Radio televizija Bosne i Hercegovine broj: 101-514/07 od 19.06.2007.godine;
T – 124	Fotografisanje i video snimanje objekata PS Novi Grad i Dom policije izvještaj o preduzetim mjerama i radnjama, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu broj P-16-04-04-2-911-2/11 od 28.11.2011. godine, Dopis, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu, regionalni ured Sarajevo, broj P16 – 13 – 04 – 911 -/11 od

	<p>18.11.2011. godine, sa prilogom DV mini kasete koja se odnosi na videosnimanje objekta Policijske stanice Novi Grad u ulici Prvomajska 22., Sarajevo, DV mini kasete koja se odnosi na videosnimanje objekta Dom policije i Velikog parka u ulici Tina Ujevića br.1., 3x CD-R sa prenesenim videozapisom sa naprijed navedenih DV-mini kasete i 1x CD sa naznakom fotografije PS Novi Grad, Dom policije i Veliki Park, a koje se odnosi na video snimanje objekta PS Novi Grad, Doma policije i Velikog parka izvršeno dana 12.11.2011. godine, Službena zabilješka Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu, Cenar za istraživanje ratnih zločina, Odsjek za istrage ratnih zločina br. 16-04/2-4-04-2-919/11 od 14.11.2011. godine</p>
T – 125	<p>Fotografisanje i video snimanje objekata PS Novi Grad i Dom policije, foto dokumentacija, Ministarstvo Sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu broj P-16-04-04-2-911-3/11 od 01.12.2011. godine, Dopis, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu, Regionalni ured Sarajevo, broj P16 – 13 – 04 – 911/11 od 29.11.2011. godine, Fotodokumentacija Policijska uprava - Novi Grad, ulica Prvomajska 22, Sarajevo - Novi Grad, br.16-13/1-7-114/11 od 29.11.2011 godine;</p>
T – 126	<p>Fotografisanje i video snimanje objekata PS Novi Grad i Dom policije, foto dokumentacija, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu broj P – 16 - 04-04-2-911-3/11 od 01.12.2011. godine, Dopis, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu, Regionalni ured Sarajevo, broj P16 – 13 – 04 – 911/11 od 29.11.2011. godine, Fotodokumentacija Dom policije, ulica Tina Ujevića broj 1 – Sarajevo – Centar, br. 16-13/1-7-115/11 od 29.11.2011 godine;</p>
T – 127	<p>Dopis, Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske – Resor boračko-invalidske zaštite i zaštite CŽR – Odjeljenje za vojne evidencije učesnika odbrambeno-otadžbinskog rata broj: 16-03/3.2-1835-31/13 od 17.04.2013. godine, obrazac VOB-8 Vojna pošta 7512 Lukavica na ime Lalović (Ilija) Milivoje, obrazac VOB-8 Vojna pošta 7512 Lukavica na ime Bjelica (Spaso) Đorđe, obrazac VOB-8 Vojna pošta 7512 Lukavica na ime Marković (Marinko) Zoran, obrazac VOB-8 Vojna pošta 7512 Lukavica na ime Đerić (Miladin) Dragomir, obrazac VOB-8 Vojna pošta</p>

	7512 Lukavica na ime Golubović (Đorđe) Vlajko, obrazac VOB-8 Vojna pošta 7512 Lukavica i vojna pošta 7063 Lukavica na ime Vujičić (Božo) Nedeljko, obrazac VOB-8 Vojna pošta 7512 Lukavica na ime Vukmanović (Jovo) Miladin, obrazac VOB-8 Vojna pošta 7063 Lukavica na ime Đokanović (Mirko) Stevan
T – 128	Informacija, Obavještajno – sigurnosna agencija BiH broj: 05-92-01/16 od 14.04.2016.godine, Akt Ministarstvo pravde, Srpska Republika BiH od 21.07.1992. godine dostavljen Ministarstvu odbrane Republike BiH – Komisiji za razmjenu ratnih zarobljenika, sa prilogom Spisak lica srpske nacionalnosti koja se traže za razmjenu,
T – 129	Obavijest, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo – Sektor kriminalističke policije, broj: 01/2.3-04-01-715 od 29.01.2001.godine;
T – 130	Akt Državne komisije za traženje nestalih osoba Bosne i Hercegovine broj: 06/5-58/2001 od 31.01.2001.godine;
T – 131	Dopis - Veliki park, prikupljena obavještenja, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo broj: 03/1.3-04-01-5539 od 27.07.2001.godine, Službena zabilješka, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Sektor kriminalističke policije Odjeljenje 0 3 broj: 03/1.3-239/01 od 27.07.2001.godine;
T – 132	Dopis - Herenda Nedžad, provjere, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Sektor kriminalističke policije broj: 02/2-2-pov.“O“-124/06 od 04.08.2006.godine, Informacija, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo Sektor kriminalističke policije, Odjeljenje za kriminalističku tehniku broj: 02/2-6-04-09-9536 od 18.07.2006.godine;
T – 133	Dokumentacija, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, Ured za saradnju i zastupanje pred Ustavnim sudom BiH broj: 02-06-509/05 od 19.07.2016.godine, Obavještenje - Miladin Vukmanović i dr, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Prva policijska uprava – odjeljenje kriminalističke policije broj: 02/3-1-3-04-0-2054/06 od 03.04.2006.godine, Podaci - Miladin Vukmanović i dr., Miladin Vukmanović i dr, Druga policijska uprava, broj 02/3-2-3-04-0-331/05 od 15.02.2016.godine, Obavijest - Miladin Vukmanović i dr., Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo – Treća policijska uprava broj: 02/3-3-3-040-588/06 od

27.02.2006.godine, Obavijest - Miladin Vukmanović i dr., Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Četvrta policijska uprava broj: 02/3-4-3-04-0-404/06 od 16.02.2006. godine, Obavijest, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Uprava pšolicije, Sektor kriminalističke policije, Odjeljenje za posebne namjene broj: 02/2-3-386/06 od 10.02.2006. godine, Obavijest, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Uprava administracije i podrške broj: 03-48-2190 od 14.02.2006.godine, Vukmanović Miladin i dr., provjera, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Uprava policije broj: 02/PK-1-1-18/06 od 17.02.2006.godine, Miladin Vukmanović i dr., odgovor, Ministarstvo odbrane BiH broj: 08-04-1653-1/06 od 22.03.2006.godine, Vukmanović Miladin i dr., obavijest, Kazneno popravni zatvor poluotvorenog tipa Sarajevo broj: 03-12/171-06 od 22.02.2006.godine, Obavještenje, KJKP Pokop za sahrane i upravljanje grobljima broj 362/06 od 21.02.2006.godine, Matični podaci za ukop umrlog na groblju „Lav“ broj: 1112 od 02.11.1992.godine, Akt Kantonalnog tužiteljstva Kantona Sarajevo broj: KT-8/01-RZ od 24.03.2006. godine, Izvod iz matične knjige umrlih za lice Marković (Marinko) Zoran, opština Trnovo, broj 03 – 202 – 11 od 05.03.2003. godine, Zapisnik MUP RS, CJB Bijeljina broj: 12-02/4 od 23.12.2002.godine, Akt Federalne komisije za nestale osobe broj: 01-41-1196/2006 od 27.03.2006. godine, Akt Kancelarije za traženje nestalih i zarobljenih lica RS broj: 146/06 od 16.02.2006.godine, Miladin Vukmanović i dr., Dokumentacija, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu broj: 0201-4648 od 22.02.2006.godine, Dostava traženih podataka, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu, Sektor pravnih, kadrovskih i općih poslova - arhiva od 20.02.2006. godine, Naredba, Gradski sekretarijat za NO, Grad Sarajevo broj 12/2 – 45/92 od 02.06.1992.godine, Miladin Vukmanović i dr., Klinički centar Univerziteta u Sarajevu - Klinika za ortopediju i traumatologiju Sarajevo od 21.02.2006.godine, Odgovor, Opća bolnica Sarajevo broj: 677/06 od 20.02.2006.godine, Akt, JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo broj: 01-613-1/06 od 16.02.2006.godine;

T – 134	Akt, Federalna komisija za nestale osobe BiH broj: 01-41-3257/2006 od 29.06.2006.godine,
T – 135	Akt, Federalna komisija za nestale osobe BiH broj: 01-41-2660/2007 od 08.06.2007.godine,
T – 136	Akt Kancelarija za traženje nestalih i zarobljenih lica RS broj: 480-1/07 od 11.06.2007. godine, Kartica nestalog ili zarobljenog lica broj 311 na ime Vujović Nedeljko, Kancelarija za traženje nestalih i zarobljenih lica Banja Luka od 11.06.2007. godine, Kartica nestalog ili zarobljenog lica broj 567 na ime Đokanović Stevan, Kancelarija za traženje nestalih i zarobljenih lica Banja Luka od 11.06.2007. godine, Kartica nestalog ili zarobljenog lica broj 431 na ime Golubović Vlajko, Kancelarija za traženje nestalih i zarobljenih lica Banja Luka od 11.06.2007. godine, Kartica nestalog ili zarobljenog lica broj 98 na ime Bjelica Đorđe, Kancelarija za traženje nestalih i zarobljenih lica Banja Luka od 11.06.2007. godine, Kartica nestalog ili zarobljenog lica broj 562 na ime Đerić Dragomir, Kancelarija za traženje nestalih i zarobljenih lica Banja Luka od 11.06.2007. godine, Kartica nestalog ili zarobljenog lica broj 343 na ime Vukmanović Miladin, Kancelarija za traženje nestalih i zarobljenih lica Banja Luka od 11.06.2007. godine, Kartica nestalog ili zarobljenog lica broj 1212 na ime Marković Zoran, Kancelarija za traženje nestalih i zarobljenih lica Banja Luka od 11.06.2007. godine, Kartica nestalog ili zarobljenog lica broj 1075 na ime Lalović Milivoj, Kancelarija za traženje nestalih i zarobljenih lica Banja Luka od 11.06.2007. godine, Stanje ukupno ekshumiranih, identifikovanih i neidentifikovanih tijela, Dopis Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo broj: KT-8/01-RZ od 04.07.2006. godine, Dopisa Kancelarije za traženje nestalih i zarobljenih lica RS broj: 643-1/06 od 12.07.2006.godine, dopis Ministarstvo za narodnu odbranu R BiH, Štab Teritorijalne odbrane Sarajevo BiH br. 02/283-1 od 21.05.1992.godine,
T – 137	Podaci o ukopu na groblju „Lav“ KJKP „Pokop“ d.o.o. Sarajevo za sahrane i upravljanje grobljem, broj: 01-1396-1/2016 od 13.07.2016. godine, Dopis Skupštine grada Sarajevo Služba za skupštinske poslove broj: 01-012-12/92 od 08.05.1992.godine, Odluka Predsjedništva Skupštine grada Sarajevo od 06.05.1992.godine;

T – 138	Informacija, Obavještajno – sigurnosna agencija BiH broj: 05-26089/16 od 09.11.2016.godine, akt Tužilaštva BiH broj: T20 0 KTRZ 0003255 06 od 07.11.2016.godine;
T – 139	<p>Stenogrami i zapisnici sa sjednica Predsjedništva Bosne i Hercegovine održanih u aprilu i maju mjesecu 1992.godine, STENOGRAMI I ZAPISNICI</p> <p>Idio: Akt, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu broj: 1-16-06/1-04-2-911-48/11 od 16.11.2016.godine, Akt Predsjedništvo Bosne i Hercegovine broj: I-15-04-1-123/16 od 14.11.2016.godine, sa prilogom Popis sjednica Predsjedništva BiH 1992. godine, Magnetofonski snimak 107. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 31. maja 1992. godine, Zapisnik 107. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 31. maja 1992. godine, Predsjedništvo RBiH, broj 02-011-606/92 od 31. maja 1992. godine, Zapisnik 106. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 30. maja 1992. godine, Predsjedništvo RBiH, broj 02-011-607/92 od 30. maja 1992. godine, Zapisnik sa 105. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 29. maja 1992. godine, Predsjedništvo RBiH broj 02-011-608/92 od 29. maja 1992. godine, Magnetofonski snimak 104. sjednice Predsjedništva RBiH, održane 28.05.1992. godine, Magnetofonski snimak 103. sjednice Predsjedništva RBiH, održane 27.05.1992. godine, Zapisnik 103. sjednice Predsjedništva RBiH, održane 27.maja 1992. godine, Zapisnik 102. sjednice Predsjedništva RBiH, održane 26. maja 1992. godine, Magnetofonski snimak 101. sjednice Predsjedništva R BiH, održane 25. maja 1992. godine, Magnetofonski snimak 100. sjednice Predsjedništva R BiH, održane 24. maja 1992. godine, Zapisnik 99. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 23. maja 1992. godine, Magnetofonski snimak 97. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine održane 21. maja 1992. godine, Magnetofonski snimak 96. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine održane 20. maja 1992. godine, Zapisnik 95. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 19. maja 1992. godine, Zapisnik 90. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 14. maja 1992.</p>

godine, Zapisnik 89. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 13. maja 1992. godine, Zapisnik 88. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 12. maja 1992. godine, Zapisnik 87. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 11. maja 1992. godine, Magnetofonski snimak 86. sjednice Predsjedništva R BiH, održane 8. maja 1992. godine, Magnetofonski snimak 85. sjednice Predsjedništva RBiH, održane 07.05.1992. godine, Magnetofonski snimak 84. sjednice Predsjedništva Republike BiH, održane 06.05.1992. godine, Magnetofonski snimak 83. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 6 maja 1992. godine, Magnetofonski snimak 82. sjednice Predsjedništva Republike BiH održane 4. maja 1992. godine, Magnetofonski snimak 80. sjednice Predsjedništva održane 28. aprila 1992. godine, Magnetofonski snimak 79. sjednice Predsjedništva RBiH, održane 27. aprila 1992. godine, Zapisnik 78. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine održane 25. aprila 1992. godine, Zapisnik 77. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 24. aprila 1992. godine, Magnetofonski snimak 76. sjednice Predsjedništva RBiH, održane 22.04.1992. godine, Zapisnik 75. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 21. aprila 1992. godine, Magnetofonski snimak 74. sjednice Predsjedništva RBiH, održane 20.04.1992. godine, Magnetofonski snimak 73. sjednice Predsjedništva RBiH, održane 17.4.1992. godine, Magnetofonski snimak 72. sjednice Predsjedništva Republike BiH, održane 16.04.1992. godine sa članovima Vlade Republike BiH, Magnetofonski snimak 71. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 15. aprila 1992. godine, magnetofonski snimak 70. sjednice Predsjedništva republike Bosne i Hercegovine održane 14. aprila 1992. godine, Magnetofonski snimak 69. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, održane 13.04.1992. godine, Magnetofonski snimak 68. sjednice Predsjedništva Republike BiH održane 12.4.1992. godine, Magnetofonski snimak 67. sjednice Predsjedništva Republike BiH održane 11.4.1992. godine, Zapisnik 66. sjednice Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine održane 9. aprila 1992.

	godine, Predsjedništvo RBiH, broj 02-011-304/92 od 09. aprila 1992. godine, Magnetofonski snimak 65. sjednice Predsjedništva SRBiH održane 4. aprila 1992. godine, Magnetofonski snimak 64. sjednice Predsjedništva SRBiH održane 3.4.1992. godine;
T – 140	Akt, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Sektor kriminalističke policije Sarajevo br. 02/2-2-04-01-7362/08 od 21.07.2008. godine, Fotodokumentacija, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Sektor kriminalističke policije, Odjeljenje za kriminalističku tehniku, broj: OR1085/08 od 24. i 25.06.2008. godine u mjestu Visoko sudska parcela JKP „Gradska groblja Visoko“;
T – 141	Omot - Primopredaja posmrtnih ostataka, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo broj: KTA 105/08 RZ, Dostava dodatne dokumentacije, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo broj: KT-8/01-RZ (veza KTA – 60/08 - RZ) od 17.11.2008.godine, Zapisnik o primopredaji posmrtnih ostataka Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo broj: KTA 60/08-RZ od 14.11. 2008.godine, Akt, Institut za nestale osobe BiH broj: 01-40-6413/08 od 07.11.2008. godine, DNA Report od 06.11.2008. godine, Naredba, Kantonalni sud u Sarajevu broj: 009-0-KPP-08-000125 od 20.06.2008.godine, Naredba, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo broj: KTA 60/08 – RZ (VEZA KTA 2/03 - RZ) od 23.06.2008.godine, Akt, Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo broj: KTA 60/08 – RZ od 30.06.2008.godine, Zapisnik o vršenju ekshumacije, Kantonalno Tužilaštvo Kantona Sarajevo, broj: KTA-60/08-RZ (VEZA: KTA – 2/03 - RZ) od 24.06.2008.godine, Akt Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Sektor kriminalističke policije broj: 02/2-2-04-01-7362/08 od 10.07.2008. godine, Službena zabilješka, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, Sektor kriminalističke policije, Odjeljenje za opšti kriminalitet, broj: 02/2-2-320/08 od 25.06.2008.godine, Zapisnik o primopredaji DNK uzoraka, JKP Gradska groblja d.o.o. Visoko, broj: 190-505/08 od 26.06.2008.godine, akt Instituta za nestale osobe broj: 01-40-5980/08 od 24.10.2008. godine, DNA Report za lice Vujičić (Božo) Nedeljko, broj protokola 11627/08, Zapisnik o primopredaji posmrtnih

	ostataka Kantonalnog tužilaštva Kanton Sarajevo broj: KTA 105/08-RZ (veza: KTA – 2/03 - RZ) od 05.11.2008.godine;
T – 142	Zahtjev za dostavu podataka, Institut za nestale osobe broj: 02/1-40-1-1412/12 od 12.06.2012, Dopis, Ministarstvo za narodnu odbranu, Štab teritorijalne odbrane broj 02/288 – 1 od 21. maja 1992. godine, Ispis iz dokumentacije na lični zahtjev porodice Đerić od 30.04.1998 godine sačinjen od strane Đeletović Danila;
T – 143	Akt, Institut za nestale osobe broj: 02/1-40-1-1412/12 od 26.10.2015 godine;
T – 144	Dostava potvrda o nestalim osobama, Institut za nestale osobe BiH broj: 03/1-40-2-2916/13 od 03.12.2013.godine, potvrda Instituta za nestale osobe na ime Milivoje (Ilija) Lalović, broj 03/1 – 40 – 2-457/13 od 13.12.2013. godine, potvrda Instituta za nestale osobe na ime Đorđe (Spasoje) Bjelica, broj 03/1 – 40 – 2-458/13 od 03.12.2013. godine, potvrda Instituta za nestale osobe na ime Dragomir (Miladin) Đerić, broj 03/1 – 40 – 2-459/13 od 03.12.2013. godine, potvrda Instituta za nestale osobe na ime Vlajko (Đorđo) Golubović, broj 03/1 – 40 – 2-460/13 od 03.12.2013. godine, potvrda Instituta za nestale osobe na ime Miladin (Jovo) Vukmanović, broj 03/1 – 40 – 2-461/13 od 03.12.2013. godine, potvrda Instituta za nestale osobe na ime Stevan (Mirko) Đokanović, broj 03/1 – 40 – 2-462/13 od 03.12.2013. godine
T – 145	Obavještenje, KP „Sveti Marko“ a.d Istočno Novo Sarajevo broj: 01-321/15 od 19.11.2015.godine;
T – 146	Akt, Institut za nestale osobe broj: 02/1-40-1-1980/15 od 19.11.2015.godine, Zapisnik o identifikaciji mrtvog tijela, Institut za nestale osobe BiH broj: 01-40-29/08 od 25.12.2008.godine za lice Vujičić (Božidar) Nedeljko,
T – 147	Izvod iz Knjige nestalih osoba na teritoriji Bosne i Hercegovine, Međunarodni crveni krsti, osmo izdanje od 28.02.2007. godine
T – 148	Akt, Osnovni sud u Sokocu broj: 089-0-SU-15-001722 od 02.11.2015.godine, Rješenje o utvrđivanju smrti za lice Lalović Milivoje, Osnovni sud u Srpskom Sarajevu broj: R-285/96 od 04.02.1997. godine; Rješenje o utvrđivanju smrti za lice Bjelica Đorđe, Osnovni sud u Srpskom

	Sarajevu broj: R-59/97 od 10.06.1997. godine; Rješenje o utvrđivanju smrti za lice Golubović Vlajko, Osnovni sud u Srpskom Sarajevu broj: R-289/96 od 28.02.1997. godine; Rješenje o utvrđivanju smrti za lice Vujičić Nedeljko, Osnovni sud u Srpskom Sarajevu broj: R-289/96 od 21.01.1997. godine; Rješenje o utvrđivanju smrti za lice Vukmanović Miladin, Osnovni sud u Srpskom Sarajevu broj: R-17/97 od 10.06.1997. godine i Rješenje o utvrđivanju smrti za lice Đokanović Stevan, Osnovni sud u Srpskom Sarajevu broj: R-317/96 od 14.05.1997. godine;
T – 149	Akt Osnovnog suda u Sokocu broj 089-0-SU-16-000568 od 12.04.2016. godine, Zapisnik, Osnovni sud I u Sarajevu br. 17/97 od 24.02.1997 godine, Rješenje kojim se Đerić Dragomir proglašava za umrlog, Osnovni sud u Srpskom Sarajevu br. R-51/02 od 10.09.2002 godine, Zapisnik, Osnovni sud I u Sarajevu broj 317/96 od 16.01.1997. godine, Zapisnik, Osnovni sud I u Sarajevu, br 298/96 od 21.01.1997, Zapisnik Osnovni sud I u Sarajevu broj 285/96 od 04.02.1997. godine, Zapisnik Osnovni sud I u Sarajevu br.59/97 od 10.06.1997 godine, Zapisnik Osnovni sud I u Sarajevu br. 289/96 od 28.02.1997. godine;
T – 150	Akt, Osnovni sud u Sokocu broj 089-0-SU-16-0001013 od 28.06.2016. godine, Zapisnik, Osnovni sud I u Sarajevu broj: R 289/96 od 06.12.1996.godine, Zapisnik, Osnovni sud I u Sarajevu broj: R 285/96 od 26.11.1996.godine, Zapisnik, Osnovni sud I u Sarajevu broj: R 298/96 od 06.12.1996.godine, Zapisnik, Osnovni sud I u Sarajevu broj: R 59/97 od 18.04.1997. godine;
T – 151	Akt, Osnovni sud u Bijeljini br.080-0-SU-16-000 230 od 05.04.2016. godine, Rješenje, Rješenje kojim se nestali Marković Zoran proglašava za umrlog, Osnovni sud u Bijeljini br.R2.766/98 od 20.10.1998 godine,
T – 152	Izvod iz matične knjige umrlih na ime Marković Zoran, Opština Trnovo br. 03-202-11 od 05.03.2003. godine;
T – 153	Izvod iz matične knjige umrlih na ime Đokanović Stevan, Opština Srpska Ilidža br. 03-202-1168/02 od 30.12.2002. godine;
T – 154	Izvod iz matične knjige umrlih na ime Bjelica Đorđe, Opština Srpska Ilidža br. 03-202-1170/02 od 30.12.2002. godine,

T – 155	Izvod iz matične knjige umrlih na ime Vujičić Nedeljko, Opština Srpska Ilidža br. 03-202-1167/02 od 30.12.2002. godine,
T – 156	Izvod iz matične knjige umrlih na ime Lalović Milivoje, Opština Srpska Ilidža br. 03-202-1169/02 od 30.12.2002. godine,
T – 157	Izvod iz matične knjige umrlih na ime Đerić Dragomir, Opština Sokolac br. 202-1-519/02 od 20.12.2002. godine
T – 158	Izvod iz matične knjige umrlih na ime Vukmanović Miladin, Opština Srpska Ilidža br. 03-202-1171/02 od 30.12.2002. godine,
T – 159	Izvod iz matične knjige umrlih na ime Golubović Vlajko, Opština Istočna Ilidža br. 03/1-202-1355/13 od 06.12.2013. godine,
T – 160	Kopije fotografija Đokanović Stevan, Bjelica Đorđe, Vujičić Nedeljko, Lalović Milivoje, Marković Zoran, Đerić Dragomir, Vukmanović Miladin i Golubović Vlajko,
T – 161	Matični karton na ime Dragan (Rade) Vikić od 01.02.1972. godine;
T - 162	Dostavnica Ministarstva unutrašnjih poslova RBiH na ime Vikić Dragan broj: 08-1-598 od 10.12.1993. godine, Rješenje Ministarstva unutrašnjih poslova RBiH broj 08-598 od 07.12.1993. godine, Rješenje Ministarstva unutrašnjih poslova RBiH broj 08-1-224 od 25.02.1994. godine, Raspored na poslove i zadatke, Ministarstvo unutrašnjih poslova RBiH, Uprava policije, br: 01-371 od 21.02.1994. godine, Dostavnica Ministarstva unutrašnjih poslova RBiH na ime Vikić Dragan 08-1-26 od 24.01.1994 godine, Rješenje Ministarstva unutrašnjih poslova RBiH 08-1-26 od 24.01.1994. godine, Evidencioni list radnika MUP-a na ime Vikić Dragan, Raspored na poslove i zadatke, prijedlog, Ministarstvo unutrašnjih poslova RBiH Uprava policije 01-95 od 17.01.1994. godine, Raspored na poslove i zadatke, prijedlog Ministarstvo unutrašnjih poslova RBiH Uprava policije 01-138 od 23.01.1994. godine, Pojašnjenje u vezi Vašeg prigovora na evidenciju učešća u oslobodilačkom ratu i evidentiranja utvrđene vojnoevidencione osposobljenosti, Odjeljenje za organizacijsko odbrambene poslove i zadatke od 11.04.1995. godine, Akt Odjeljenja za organizacijsko odbrambene poslove i zadatke broj: 10-649 18.03.1995. godine, sa prilogomn spiska vojnih knjižica, Prigovor na evidenciju učešća u oslobodičačkom ratu i utvrđene vojne osposobljenosti iskazane kroz

	vojnku knjižicu pukovnika Vikić Dragana br. 01-1-11 od 24.03.1995. godine;
T – 163	Dopis, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo Uprava policije broj: I-02/3-3-472/16 od 14.07.2016.godine;
T – 164	Izveštaj o postupanju, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije broj: 09-11/2-04-3-1781 od 13.05.2016.godine, Obavijest, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj: 01-07-07/1-34-1-88 od 12.04.2016. godine, Rješenje o postavljenju pomoćnika ministra za unutrašnje poslove, Vlada SR BiH, broj: 306/91 od 28.11.1991.godine, Rješenje Ministarstva unutrašnjih poslova R BiH broj: 08-1-202 od 05.08.1993.godine, Dopis, Vlada F BiH broj: 03-04-592/2016 od 26.04.2016.godine;
T – 165	Akt, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, broj: 02/2-34-2-408 od 27.06.2001.godine, sa prilogom Rješenje o postavljenju pomoćnika ministra za unutrašnje poslove, Vlada SR BiH broj: 306/91 od 28.11.1991.godine i organizaciona šema Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji R SUP-a broj: 11-22 od 29.11.1990.godine,
T – 166	Akt, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije broj 09-11/2-04-3-6605 od 27.11.2015 godine, Obavještenje, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj: 01-07-07/1-34-2-487 od 20.11.2015.godine, Rješenje o postavljenju pomoćnika ministra za unutrašnje poslove – za opšta i kadrovska pitanja, Vlada SR BiH broj: 306/91 od 28.11.1991.godine, Rješenje o postavljenju pomoćnika ministra za unutrašnje poslove – za poslove milicije, Vlada SR BiH broj: 306/91 od 28.11.1991.godine;
T – 167	Akt Vlade Federacije BiH, broj 03-07-1248/2015 od 07.12.2015 godine, Zahtjev Tužilaštva BiH, Tužilaštvo BiH broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 03.12.2015. godine,
T – 168	Izvod iz Centralnog VOB-a VJ 6360 na ime Uzunović (Esad) Nermin,
T – 169	Dopis, Federalno ministarstvo za pitanje boraca/branitelja i invalida odbrambeno/oslobodilačkog rata, Sektor za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze broj: 07-03-82-1/13 od 10.07.2013.godine, Podaci iz službene evidencije, Federalno ministarstvo za pitanje boraca/branitelja i

	invalida odbrambeno/oslobodilačkog rata, Grupa za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze za područje općine Centar Sarajevo broj: 07/18-03/1-02-53/13 od 29.05.2013.godine,
T – 170	Dokumentacija o pripadnosti jedinicama MUP-a RBiH u periodu 1992-1995 godine, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije, broj: 10-11/8-1-1729 od 17.12.2013.godine, Akt, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj 01-07-07/1-16 od 09.12.2013. godine, Zahtjev za dostavljanje dokumentacije o pripadnosti u ratu, Tužilaštvo BiH broj:T20 0 KTRZ 003255 06 od 02.12.2013.godine,
T – 171	Dopis, Federalno ministarstvo za pitanje boraca/branitelja i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata broj: 07-03-180-1/13 od 20.01.2014. godine;
T – 172	Izvod iz evidencije pripadnika (VOB-8) VJ 5452 na ime Uzunović Nermin
T – 173	Karton lične karte na ime Uzunović (Esad) Nermin od 14.02.1992.godine,
T – 174	Izvodi iz kaznene evidencije, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, Uprava za borbu protiv terorizma i ekstremizma broj: 4-04/1-2-57/16 od 21.07.2016.godine,
T – 175	Dokumentacija o pripadnosti jedinicama MUP-a RBiH u periodu 1992.-1995. godin, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalna uprava policije broj: 10-11/8-1-1729 od 17.12.2013.godine, Kopija raspoložive dokumentacije, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj 01-07-07/1-16 od 09.12.2013. godine, Zahtjev za dostavljanje dokumentacije o pripadnosti u ratu, Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 003255 06 od 02.12.2013.godine,
T – 176	Izvod iz Centralnog VOB-a VJ 6360 na ime Čavčić (Muhamed) Senaid JMBG ...
T – 177	Izvod iz evidencije pripadnika (VOB-8) VJ 5452 - za lice Čavčić (Muhamed) Senaid, JMBG ... rođen u Rogatici,
T – 178	Ubistvo osam pripadnika JNA u Velikom parku, podaci iz vojnih evidencija, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu broj: P-16-06/1-04-2-462-2/16 od 08.06.2016.godine,
T – 179	Zahtjev za izuzimanje kartona LK, obavijest, Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo Uprava administracije i podrške Sektor za

	administraciju – Odjeljenje za administraciju Novi Grad Sarajevo, br.03/3-7.4-13-5-3657/07 od 01.10.2007.godine;
T – 180	Dopis Ministarstvo unutrašnjih poslova RS, CJB Istočno Sarajevo, broj 11-04-206-52/11 od 16.01.2012.godine,
T – 181	Obavijest, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, Pov.broj 07-03-126/12 od 06.12.2012.godine;
T – 182	Dostava podataka, Popis stanovništva 1991., Federalni Zavod za statistiku Sarajevo broj: 04-32-9-345/15 od 11.03.2015.godine,
T – 183	Akt, Županijsko državno odvjetništvo u Dubrovniku, Republika Hrvatska broj: KR-DO-236/07 od 19.11.2007.godine, karton osobne iskaznice sa fotografijom na ime Mladena Čovčić od 05.05.2000. godine i fotografija sa kartona osobne iskaznice bez osobnih podataka,
T – 184	Informacija, Obavještajno – sigurnosna agencija BiH broj 04/7-17604/12 od 12.12.2012.godine,
T – 185	Podaci o ličnom imenu, Ministarstvo unutarnjih poslova Hercegovačko-neretvanska županija-kanton - Uprava za administraciju i podršku Mostar broj 02-03/1-15-57-19/12 od 21.02.2012.godine,
T – 186	Akt, Grad Mostar, Odjel za organizaciju, pravne poslove, opću upravu, civilnu zaštitu i vatrogastvo, Služba za opću upravu i gradska područja, Područni ured Jugozapad, broj: 04/1-15-23236/13 od 26.11.2013.godine, Izvadak iz matične knjige rođenih na ime Mladen Čovčić, Općina Mostar, broj: 02-81 od 16.03.1994.godine, Uvjerenje o državljanstvu na ime Mladen Čovčić, Hrvatska zajednica Herceg - bosna, općina Mostar, broj: 02-81 od 16.03.1994. godine, Zapisnik sastavljen temeljem članka 19. Porodičnog zakona, Hrvatska zajednica Herceg – bosna, Općinsko vijeće općine Mostar, Odjel opće uprave, broj: 02-33770/95 od 13.09.1995.godine, Uvjerenje o podacima iz matične knjige, Grad Mostar, Matični/mjesni ured Jugozapad, broj: 04/1-15-23236/13 od 26.11.2013.godine, Uredba o postupku izdavanja javnih isprava osobama koje u redovnom postupku iste nisu u mogućnosti pribaviti od 07.05.1993. godine, Narodni list HZHB broj:12/93;
T – 187	Akt Ministarstva unutarnjih poslova Hercegovačko-neretvanskog kantona-županije, Uprava za administraciju i potporu Mostar, broj 02-03/1-15-49-

	436/13 od 16.12.2013.godine, sa prilogom akt uprave za administraciju u podršku/potporu, Ministarstvo unutarnjih poslova Hercegovačko – neretvanske županije – kantona broj 02-03/1-5-15-9-4136/13 od 09.12.2013. godine;
T – 188	Akt, Grad Mostar, Odjel za organizaciju, pravne poslove, opću upravu, civilnu zaštitu i vatrogastvo, Služba za opću upravu i gradska područja, Područni ured Jugozapad, broj: 04/1-15-23236/13 od 13.02.2014.godine, Akt Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0003255 06 od 31.01.2014.godine,
T – 189	Akt, Ministarstvo civilnih poslova BiH, Sektor za državljanstvo i putne isprave, broj 06-30-2-102/14 od 16.01.2014.godine;
T – 190	Zahtjev za dostavljanje dokumentacije MZ Strelčevina, Grad Mostar, Odjel za organizaciju, pravne poslove, opću upravu, civilnu zaštitu i vatrogastvo, Služba za opću upravu i gradska područja, Područni ured Jugozapad broj: 04/1-15-772/14 od 22.01.2014.godine, Spisak stanara – članova domicilnih obitelji, adresa Ante Zuanica br.15 od 16.06.1993.godine, Obrazac na ime Mladen Čovčić, adresa stana A.Zuanica br. 15b od 16.06.1993. godine, Obrazac na ime Mladen Čovčić, Popisni list stanara općina Jugozapad Mostar, MZ Strelčevina u ulici K.Zvonimira br. 15b, Obiteljski karton broj: 101617 na ime Mladen (Ante) Čovčić adresa A.Zuanica 15;
T – 191	Akt, Grad Mostar, Odjel za organizaciju, pravne poslove, opću upravu, civilnu zaštitu i vatrogastvo Služba za opću upravu i gradska područja, Područni ured Jugozapad broj: 04/1-15-1452/15 od 03.02.2015. godine, akt Tužilaštva BiH broj: T20 0 KTRZ 0003255 06 od 28.01.2015.godine,
T - 192	Dostava MKR i MKD-a, opština Rogatica, Matična služba Rogatica broj: 03/1-6-20-80/15 od 05.02.2015.godine,
T – 193	Izvodi iz kaznene evidencije, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, Uprava za borbu protiv terorizma i ekstremizma, broj:4-04/1-2-57/16 od 21.07.2016.godine;
T – 194	Provjere, Čovčić Mladen, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, Uprava za borbu protiv terorizma i ekstremizma, broj: 04/1-2-68/16 od 20.09.2016.godine,
T – 195	Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Jusufa Pušine, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 31.08.2016. godine, Zapisnik o ispitivanju

	osumnjičenog Jusufa Pušine, broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 19.09.2016. godine, sa prilogom Zakon o unutrašnjim poslovima, Službeni list SRBIH broj 18 od 29. juna 1990. godine, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Republičkog sekretarijata za unutrašnje poslove od 29.01.1990. godine;
--	--

b) Dokazi odbrane optuženog Dragana Vikića

O1 - 1	Zapisnik o saslušanju svjedoka Sabita Hadžića, Kantonalno tužilaštvo kantona Sarajevo, broj KT-8/01-RZ, od 28.10.2005. godine;
O1 - 2	Zapisnik o saslušanju svjedoka Sade Halilovića, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj KT-RZ-38/06, od 17.05.2007. godine;
O1 - 3	Zapisnik o saslušanju svjedoka Refik Šatara, Tužilaštvo BiH, broj KT-RZ-38/06 od 01.06.2007. godine;
O1 - 4	Set od 6 fotografija Doma policije Sarajevo i okolice;
O1 - 5	Službena legitimacija, Republički sekretarijat za unutrašnje poslove, broj 76199 od 12.09.1992. godine za lice Amir Medžić i akreditacija Policija na ime Amir Medžić, MUP RBIH, broj A – 0049;
O1 - 6	Nalaz i mišljenje vještaka prof. dr Abdulaha Kučukalića i Nermine Bajramagić od 16.03.2020. godine;
O1 - 7	Dopis, Ministarstvo odbrane, broj 01-388-1/92 od 12.08.1992. godine, Rješenje, Ministarstvo obrane broj 01-367/92 od 17.06.1992. godine, Rješenje, Ministarstvo obrane broj 01-286/92 od 05.08.1992. godine;
O1 - 8	Dnevnik od dana 05. i 08.04.1992. godine na CD - u;
O1 - 9	Zahtjev za uvid u cjelokupni spis predmeta, advokat Adna Dobojić Ucoglan, od 05.11.2019. godine i Obavijest, advokat Adna Dobojić Ucoglan, od 16.01.2020. godine sa prilogom Urgnecija na Zahtjev za uvid u cjelokupni spis predmeta od dana 05.11.2019. godine;
O1 - 10	Dopis, Tužilaštvo BiH, broj A – 460/19 od 23.01.2020. godine;
O1 - 11	Molba za dostavu ili kopiranje dokumentacije iz arhive Obavještajno sigurnosne agencije BiH, advokat Adna Dobojić od 11.02.2019. godine,

	Molba za dostavu ili kopiranje dokumentacije iz arhive Obavještajno sigurnosne agencije (predmet Veliki park), advokat Adna Dobožlić od 06.03.2019. godine;
O1 – 12	Odgovor na zahtjev za dostavu dokumentacije, Obavještajno sigurnosna agencija BiH, broj 05-12161/19 od 26.03.2019. godine
O1 – 13	Instrukcija o hitnom, tekućem, povremenom i statističkom izvještavanju u organima za unutrašnje poslove, Republički sekretarijat za unutrašnje poslove, SRBiH, ev. broj 5, br.prim. 237, maj 1984 godine (strana 2, stav 4, strana 3, strana 6, strana 8);
O1 – 14	Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji republičkog sekretarijata za unutrašnje poslove, Republički sekretar za unutrašnje poslove , br. 11-22 od 29.01.1990. godine (strane 29, 30 i 31);
O1 – 15	šematski prikaz organizacije Odreda za specijalne namjene MUP – a: Spisak I čete spec. jedinice odreda MUP – a, Spisak II čete spec. jedinice Odreda MUP – a, Spisak III čete spec. jedinice Odreda MUP – a, Spisak IV čete spec. jedinice Odreda MUP – a, Spisak V čete spec. jedinice Odreda MUP – a, Mehanizovana četa spec. jedinice Odreda MUP – a, Spisak čete za pratnju vozova spec. jedinice Odreda MUP – a, Četa za obezbjeđenje spec. jedinice Odreda MUP – a, Logistički vod spec. jedinice Odreda MUP – a, Helikopterska jedinica spec. jedinice Odreda policije MUP – a;
O1 – 16	videosnimak Juka Prazina intervju i kombi
O1 – 17	videosnimak Dom policije kompletna vožnja
O1 – 18	videosnimak Dragan Vikić obraćanje u skupštini Sarajevo 1992. godine i intervju Dragan Vikić i Kemal Ademović april 1992. godine TV Yutel;
O1 – 19	videosnimak Juka Prazina video izvorni 1992. godine i akreditacije
O1 – 20	fotografije akreditacija pripadnika Odreda za specijalne namjene na ime Senad Sarač i Ahmet Hadžić, službena legitimacija na ime Samir Čajić , broj 74542 od 30.03.1990. godine;
O1 – 21	fotografije akreditacija Juke Prazine
O1 – 22	Akt Tužilaštva BiH broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 22.12.2020. godine;
O1 – 23	Fotoalbum sačinjen dana 22.04.2020. godine u vremenskom periodu od 15, 30 do 16, 00 časova, advokat Adna Dobožlić Ucoglan;
O1 – 24	Dopis advokata Rusmira Karkina

O1 – 25	6x fotografija (korištene od strane odbrane optuženog Dragana Vikića tokom ispitivanja svjedoka u toku postupka);
O1 – 26	Službena zabilješka, Agencija za istraživanje i dokumentaciju Sarajevo, broj 02196191 od 19.septembra 1996. godine;
O1 – 27	Prijedlog istražnog sudije Osnovnog suda u Srpskom Sarajevu, Osnovni sud u Srpskom Sarajevu, broj Ki-3/98 od 03.02.1998. godine, službena zabilješka predsjednika vijeća, Osnovni sud u Srpskom Sarajevu, broj KV – 2/98 od 10.02.1998. godine, Zahtjev za sprovođenje istrage, Osnovno javno tužilaštvo u Srpskom Sarajevu, broj KT:3/93 od 30.01.1998. godine, Krivična prijava, Ministarstvo za unutrašnje poslove Romanijsko – birčanski CSB, broj 01-605/93 od 29.01.1993. godine;
O1 – 28	Naredba pisarni, Tužilaštvo BiH, broj KTA – RZ – 59/06 od 28.02.2006. godine;
O1 – 29	Akt Okružnog tužilaštva u Istočnom Sarajevu, broj KT 95/98 od 25.05.2005. godine;
O1 – 30	Akt Kantonalnom tužilaštvu Sarajevo, Tužilaštvo BiH, broj KTA – RZ – 63/04 od 17.03.2005. godine;
O1 – 31	Službena zabilješka, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ – 38/06 od 30.05.2011. godine;
O1 – 32	Akt Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, Tužilaštvo BiH, poseban odjel za ratne zločine, broj KT – RZ – 38/06 od 27.12.2007. godine;
O1 – 33	Akt Tužilaštva BiH, broj KT – RZ – 38/06 i KTA – RZ – 516/05 od 04.03.2008. godine;
O1 – 34	Akt Tužilaštvu BiH, Tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije, KTN br. 1/13 od 13.10.2014. godine, Akt Tužilaštvu za ratne zločine Republike Srbije, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 0003255 06 od 28.11.2014. godine;
O1 – 35	Informacija o uočenom opstruktivnom odnosu prema nekim pitanjima odbrane, Glavni štab oružanih snaga, Specijalne jedinice, broj 02 – 650 – 28/92 od 01.08.1992. godine;
O1 – 36	Okvir predmeta Doko Jerko i dr, Tužilaštvo BiH, broj KT – RZ 38/06 od 14.03.2006. godine;
O1 – 37	Službena zabilješka, Glavni štab oružanih snaga, Organ bezbjednosti, od 09.07.1992. godine;

O1 – 38	Akt – izvještaj saradnika Walker, 1. Korpus Oružanih snaga Sarajevo, Komanda, Sektor bezbjednosti, broj 04/999-1 od 14.06.1993. godine, sa prilogom tabela šema rada Jukinih baza;
O1 – 39	Popis dokumentacije kantonalnog spisa KT – 8/01 - RZ
O1 – 40	Omot spisa H.N. Veliki park – 1992 god Sarajevo, Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu, broj KT 8/01-RZ, veza KTA 97/00RZ i KTA 335/00, Omot spisa Ubistvo 8 zarobljenika i 4 civila – 1992, Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu, broj KTA 97/00 RZ, Omot spisa Zahtjev za prikupljanje obavještenja u predmetu Veliki park, Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu, broj KTA 335/00, Omot spisa, Kantonalno tužilaštvo u Sarajevu, broj KTN 2/04 RZ spojen na KT 8/01 RZ;
O1 – 41	Akt Agencije za istraživanje i dokumentaciju, broj 1012 od 18.02.2002. godine;
O1 – 42	Popis dokumentacije kantonalnog spisa KT – 8/01 – RZ, dosije Ševe;
O1 – 43	Potvrda o primopredaji dokumentacije – predmet Veliki park, Fondacija za očuvanje historijskog naslijeđa Pravda, broj ZPPD 3 – 17, sa prilogom akta Amnesty International od 24.januara 2002. godine na engleskom jeziku i sa prevodom;
O1 – 44	Plaketa bezbjednosti Vikić Draganu od 13. maj 1991 godine, Šestoaprilska nagrada Grada Sarajeva Specijalnoj jedinici Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Bosne i Hercegovine Odred policije „Bosna“ od 06 aprila 2002. godine, Odlikovanje – Orden rada sa srebrnim vencem Vikić Draganu od 19. decembra 1988. godine, Povelja sa zlatnim ljiljanima Draganu Vikiću od 2 maja 2013. godine, Specijalna policijska značka Vikić Draganu od 23. januara 1994. godine, Zlatni ljiljan Armije Republike Bosne i Hercegovine Vikić Draganu od 05.12.1996. godine, Šestoaprilska nagrada Grada Sarajeva Draganu Vikiću od 06 aprila 2004 godine, Zlatna policijska značka za poseban doprinos u zaštiti i očuvanju ljudskih života i materijalnih dobara Draganu Vikiću od 1 jula 2011. godine, Zlatna povelja za sportske uspjehe i humanizam za Dragana Vikića od 26.02.2008. godine;
O1- 45	Dokument - Zarobljavanje vojnika iz 49.mtbr i preuzete mere na njihovom pronalaženju u oslobođanju, koji je potpisao načelnik OB 4. Korpusa, potpukovnik Marko Lugonja

O1 – 46	Dopis Odreda policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova, broj 01/1-917 od 10.10.1992. godine;
O1 – 47	Rješenje predsjednika Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine od 1. augusta 1996. godine
O1 - 48	Obavijest, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, broj 01 – 07 – 07/2-44-1-252/21 od 15.11.2021. godine, Odgovor, Federalna uprava policije, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, broj 09-15-04-3-2515 od 05.11.2021. godine, sa prilogom Dopisa Sektora uniformisane policije, Odsjek za komunikacije i kriptozastitu, broj 15/4-260 od 03.11.2021. godine;

c) Dokazi odbrane optuženog Jusufa Pušine

O2 - 1	Videosnimak na USB
O2 - 2	Nalaz i mišljenje vještaka, prof. dr Mile Matijević, septembar 2021. godine
O2 - 3	Zakon o unutašnjim poslovima, Službeni list BiH, broj 18/90 od 29.06.1990. godine
O2 - 4	Zapisnik sa 46. sjednice Predsjedništva SR BiH, održane 11.12.1991. godine
O2 - 5	Zapisnik sa 10. sjednice Savjeta za zaštitu ustavnog poretka Predsjedništva SR BiH, održane 23.09.1991. godine
O2 - 6	Depeša, MUP SR BiH, broj 339 od 02.03.1992. godine
O2 - 7	Prijedlog za rekonstrukciju Vlade R BiH od 21.12.1992. godine
O2 - 8	Upitnik za Nedžada Herendu, SDB Odjeljenje, od 20.12.1993. godine
O2 - 9	Dostava podataka, AID BiH, od 01.07.1996. godine
O2 - 10	Rješenje, MUP R BiH, SDB; broj N-1-420 od 10.12.1995. godine
O2 -11	Rješenje, MUP R BiH, SDB; broj N-1-221 od 09.01.1995. godine

O2 - 12	Demobilizacija, AID, broj K2-388 od 08.03.1996. godine
O2 - 13	Akt Ministarstva odbrane RBiH, broj 02-650-345/92 od 05.09.1992. godine
O2 - 14	Pravila o radu službe državne bezbjednosti, Savezni sekretarijat za unutrašnje poslove, SDB, od 06.01.1989. godine
O2 - 15	Pravilnik o načinu vršenja poslova službe javne bezbjednosti, Republički sekretarijat za unutrašnje poslove SR BiH, Sarajevo, 1977. godine
O2 - 16	Obavezna instrukcija o pravilima ponašanja i unutrašnjim međusobnim odnosima ovlašćenih službenih lica organa unutrašnjih poslova
O2 - 17	Službeni glasnik srpskog naroda u BiH, broj 6, 12-17.05.1992. godine
O2 - 18	Službeni list RBiH, broj 1 od 09.04.1992. godine
O2 - 19	Službeni list RBiH, broj 4 od 20.05.1992. godine
O2 - 20	Zapisnik sa 66. sjednice Predsjedništva RBiH održane 09.04.1992. godine
O2 - 21	Zapisnik sa 65. sjednice Predsjedništva SRBIH, održane 4., 5., 6. i 8.04.1992. godine
O2 - 22	Odluka o objedinjavanju svih naoružanih snaga na teritoriji RBiH, broj 01-011-306/92 od 09.04.1992. godine
O2 - 23	Odluka o imenovanju štaba za organizaciju obezbjeđenja sredstava za odbrambene potrebe RBiH, Vlada RBiH, juli 1992. godine
O2 - 24	Direktiva Štaba TO BiH od 12.04.1992. godine
O2 - 25	Naredba Ministarstva za odbranu RBiH, broj 02/145-1 od 29.04.1992. godine

O2 - 26	Magnetofonski snimak 81 sjednice Predsjedništva RBiH održane 04.05.1992. godine sa propratnim aktima
O2 - 27	Dopis, Medžlis islamske zajednice Sarajevo od 13.07.2021. godine
O2 - 28	Dopis, Hayat, broj A-6062-09/21 od 06.09.2021. godine
O2 - 29	Rješenje, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, broj 01-01/1-45-1-27-26 od 29.09.2021. godine
O2- 30	Prijedlog namjene i organizacije Odreda za posebne namjene Ministarstva za unutrašnje poslove, juli 1991. godine, sa šematskim prikazom

d) Dokazi Suda

S – 1	Nalaz i mišljenje vještaka dr Radojke Golijan, od 06.10.2018. godine;
S – 2	Nalaz i mišljenje vještaka dr Omera Ćemalovića, od 02.02.2019. godine;